

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

NOVA TRGOVINA

Trgovskega podjetja

Kranj
v Cankarjevi ulici št. 10
(bivša Gorenjska občina)

bo odprta dne 28. novembra in bo poslovala pod imenom

BALA

VABIMO VAS NA NEOBVEZEN OGLED
NAŠE ZALOGE IN SE PRIPOROCAMO.

ELITA, Kranj

Predstavnik republiškega zavoda za cene, ki je bil vabilen na izredno torkovo zasedanje občinske skupčine v Tržiču, je naglasil, da je bila za zavod vest o zavratiti povisjanja cen nekaterih prehrambenih proizvodov v Tržiču, zanje zelo prijetna. Nobena občinska skupčina v Sloveniji razen občine Laško tega namreč ni storila.

Tržički poskus, da bi zavrlji naraščanje cen vsaj na njihovem področju, na žalost ni uspel. Odborniki so sami ugotovili, da ne morejo vplivati na vzroke, ki so priveli do tega, da so cene živil in letos silno naraste. Odkupne cene za tržična na primer so posledice že na 950 din za kilogram, ce na prasiščem pa na 6,40 do

8,50 din za kilogram žive teže. Tržičko mesarsko podjetje v takih pogojih ne bi moglo gospodariti drugače kot z izgubo, razen tega pa bi bila tudi preskrba potrošnika z mesom zelo slaba.

Prva zavrnitev povisjanja cen je imela vsekakor svoj razlog — kot protest sedanjim konjunkturi v vinoreji na račun potrošnika. Odborniki so namreč na torkovi seji poudarili, da je tržička občina za 15 odstotkov pod republiškim poprečjem osebnih dohodkov, cene pa so na republiškem nivoju. Eden od odbornikov je tudi izrazil dvom o stabilnosti pravkar sprejetih cen mesa — kako bodo pojasnjevali nadaljnje podražitve ob vzporedni stagnaciji standarda v tržički občini.

Dokončnih števil ne moremo zapisati, ker so nekatere delovne organizacije in ustanove na Gorenjskem svojo pomoč občinskim štabom za zaščito pred naravnimi nesrečami sicer najavile, niso pa povedale njeno vrednost, ker gre v glavnem za pomoč v materialu in določen odstotek od bruto ali neto osebnih dohodkov, zato tudi vrednost te pomoči v današnjem pregledu nismo upoštevali. Ugotovimo pa lahko, da se je od našega zadnjega pregleda vrednost pomoči precej povečala in da delovne in druge organizacije na Gorenjskem kažejo veliko razumevanje za težak položaj v Bosanski krajini, posebno v Banjaluki.

V škofjeloški občini so zbrali 42.100 dinarjev v gotovini, 18.200 dinarjev so prispevali delavci od svojih osebnih dohodkov, 19.270 dinarjev je vreden zbran material, razne usluge (Transistoristi prevozi) pa znesejo 2.500 dinarjev. Torej skupno 82.070 dinarjev. Vendar to še ni vse. Gradbeno podjetje Tehnik bo svojim delavcem iz okolice Banjaluke pomagalo z 20.000 dinarji, Jelovica pa je po nepotrihnenih informacijah pripravljena prevzeti gradnjo stanovanjskega naselja s 40 do 60 enotami. Brez pomoči Jelovice so v loški občini zbrali 102.070 dinarjev.

V tržički občini je vrednost pomoči presegla 49.000 dinarjev, kar smo objavili v našem zadnjem pregledu, saj so za Banjaluko prispevali še: obrat Roga iz Ljubljane, Mercator, PTT in Elektro Kranj, enota v Tržiču, vendar natancnejša vrednost pomoči še ni ugotovljena.

Vrednost pomoči v radovljiski občini zdaj znaša 130.00 dinarjev. Podjetja se še odločajo za pomoč, vendar tudi na radovljiskem štabu ne vedo njene vrednosti.

Kranj je zbral že 413.534 dinarjev. Seznamu so se pri-

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

Za Banjaluko

ključile tudi naslednje organizacije: Kinematografsko podjetje, Splošno gradbeno podjetje Projekt in Exoter.

In skupna vrednost zbrane pomoči na Gorenjskem? 864.604 dinarjev! Ce bi pri-

J. Košnjek

Podpora pravičnemu boju Vietnamcev

KRAJN, 21. novembra — V okviru tedna solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva je bilo danes zvečer v dvorani občinske skupčine v Kranju protestno zborovanje proti vojni v Vietnamu in obenem podpora pravičnemu in neenakemu boju Vietnamcev za svojo svobodo in neodvisnost. Na zborovanju je govoril zunanjopolitični komentator RTV iz Ljubljane Marko Rožman, ki je s slikovito pripovedjo orisal položaj v Vietnamu in napore velikih sil, predvsem ZDA, da bi z orodjem prisilili male narode k pokorščini.

Na zborovanju so sprejeli protestno pismo, ki so ga poslali Jugoslovanskemu koordinacijskemu odboru za pomoč žrtvam fašizma, diplomatskim predstavnikiom ZDA in Severnega Vietnamca, predstavnikom Fronte narodne osvoboditve Južnega Vietnamca v Parizu ter generalnemu sekretarju OZN U Tantu. Pismo je prebral inž. Dougan Danilo in so ga prisotni sprejeli z dolgotrajnim plaskanjem. —jk

Vsak dan gledam na televizijskem zaslonu ameriška letala, ki bombardirajo, gledam topovske izstrelke, ki sejejo smrt, in gledam ljudi. »Nihče ni sam... del celine je... del človeštva.« Če bi bil resnično to, za kar se proglašam, bi nemara odšel tja, jih skušal bolj razumeti, bi jim skušal bolj pomagati. Ali je Vietnam film? postal je neka daljna dežela, s katero sočustvujemo. Pa vendar... Ali je to dovolj za mojo človeško prisotnost v tem svetu? Ali ni vsakdo izmed nas, pa naj bo še tako nepomemben, odgovoren za to usodo? Z ljudmi se pogovarjam o vojni. Nihče je ne želi. Vietnam je daleč... Skorajda ni resnica, ampak je film. Zakaj, če to ne bi bil, ne bi potem, ko sem se seznanil z najnovejšimi ameriškimi zločini, vstal, večerjal ali odšel v posteljo. A vse to počenjam in počenjam. V tem trenutku nekdo umira, nekdo v letalu pritisca na sprožilec in seje smrt (to še celo zato, ker je v službi). Da, v tem trenutku nekdo umira, nekdo ostaja brez rok in nog, nekdo brez staršev, nekdo zato, ker je uspešno streljal, prejema plačo. Včasih me je sram, da sem človek.

VELETRGOVINA
ŽIVILA
KRANJ

Nova BLAGOVNICA
bo odprla 24. 11. 1969 Cerklje

— Darila — Presenečenja
— Popusti — Nagradna prodaja
Obiščite nas

Konferenca SZDL o delovnem programu

V sredo je bila v Kranju seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, kjer so obravnavali program dela občinske konference in njenih organov za prihodnje leto in razpravljali o seji občinske konference SZDL ter o javni razpravi o osnutkih zakona o zdravstvu in zakona o zdravstvenem zavarovanju.

Sklenili so, da bo v četrtek popoldne v Kranju druga seja občinske konference, ki bo razpravljala o dosedanjem delu in o programu za prihodnje leto. Razen tega pa bo na dnevnem redu še razprava o pravilih občinske organizacije in poslovniku občinske konference SZDL in razprava o programu konference za družbeno aktivnost žensk. Na seji pa bodo sklepali tudi o nekaterih kadrovskih vprašanjih v organih občinske konference.

Na seji izvršnega odbora so imenovali tudi posebno delovno skupino, ki bo pripravila in vodila javno razpravo o osnutkih zakonov o zdravstvu in zdravstvenem zavarovanju.

A. Z.

Priprave na občni zbor ObSS Kranj

V Kranju je bila v sredo seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri so med drugim razpravljali o kadrovskih pripravah na plenum občinskega sindikalnega sveta. Člani predsedstva so se strinjali, da bo plenum tudi v prihodnje 33-članski, v nadzornem odboru pa pet članov, predsedstvo pa bo 11-člansko. Predsedstvo bo imelo tudi devet stalnih komisij. Predloge za člane plenuma bo zbiral posebna 9-članska komisija. Kandidate pa bodo predlagali na delovnih konferencah sindikalnih organizacij, na občnih zborih strokovnih odborov sindikata in na komisiji. Sporazumeli so se tudi, da bo kandidatna lista odprta.

A. Z.

Predsednik občinske konference ZK Kranj tov. Franc Rogelj je v imenu predsednika republike Tita slovesno izročil Andreju Brovcu v sredo medaljo bratstva in edinstva z zlatim vencem. Podelitev je bila v stebriščni dvorani Mestne hiše ob 60-letnici slavljenca. Ta je več kot 30 let, razen za časa vojne, ko je bil poslan na druge dolžnosti, neutrudiljiv politični in družbeni delavec v Kranju.

Slavljencu je čestital tudi predsednik sveta za zadeve borcev NOV Ivan Repinc in mnogi vodilni predstavniki družbenega življenja v Kranju kakor tudi mnogi slavljenčevi nekdanji sodelavci. Med temi je bil Vinko Hafner, Aci Puhar, Martin Košir in drugi. Brovc se je zahvalil za pozornost z značilno skromnostjo starega komunista češ, da zahvala ne gre njemu osebno, marveč naši partiji, današnji zvezki komunistov, kateri se je vedno podrejal v korist družbe kot celote. K. M.

Delegacija iz Savone med razgovorom na občinskem komiteju ZK v Kranju. Foto: F Perdan

Za olje veljajo stare cene
BEOGRAD, 17. nov. (TAN)

gkb
KRANJ
TRŽIČ
JESENICE
BLED
RADOVLJICA
ŠKOFJA LOKA

• Nalagajte devizne prihranke na devizne račune pri Gorenjski kreditni banki •

Naložbe na devizne račune obrestimo po najvišjih obrestnih merah 6 % do 7,5 %, in sicer:
4 % do 6 % v devizah — razliko v dinarjih

RAZEN TEGA LAHIKO S svojimi naložbami sodelujete pri velikih nagradnih zrebanjih, ce imate naložbo v vrednosti DIN 1000 ali 2000 vezano na odpovedni rok dveh oziroma enega leta.

nama vse za slovensko družino

razstava in prodaja
pohištva

Škofja loka
groharjevo nase je
v prostorih stolpnice
21.11.—30.11.

Sistemizacija vodilnih delovnih mest

Delovne organizacije morajo po 37. členu zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o delovnih razmerjih do junija prihodnjega leta izdelati in sprejeti splošne akte o sistematizaciji delovnih mest za vodilne delavce v delovnih organizacijah. Ker je to družbeno in strokovno zatevna naloga, so se v republiškem merilu dogovorili, naj bi se izdelave aktov o sistematizaciji lotili z ustrezeno enotno metodologijo in delovnim organizacijam zatočili strokovno pomoč. Zanesljivo delo so se dogovorili: zveza delavskih univerz, republiški sekretariat za delo, gospodarska zbornica SRS, skupščina SRS, republiški svet sindikatov, republiški zavod za zaposlovanje in zavod za šolstvo SRS.

V Ljubljani so pripravili posebne strokovne skupine,

ki bodo na enodnevnih področnih seminarjih seznanjala vodilne delavce v delovnih organizacijah z delom pri sistemizaciji delovnih mest. Zato vabijo na takšne seminare predvsem direktorje delovnih organizacij, sekretarje ali vodje kadrovskih služb oziroma ljudi, ki bodo vodili delo pri sistemizaciji delovnih mest.

Včeraj (petek) sta se na Gorenjskem začela dva takšna seminarja, ki so jih organizirale DU in skupščine občin. V Kranju so se zbrali predstavniki delovnih organizacij iz loške, tržiške, kamniške, domžalske in kranjske občine (skupno 100 ljudi), na Jesenicah pa nad 50 predstavnikov delovnih organizacij, predvsem vodje kadrovskih služb ali ljudje, ki v podjetju odgovarjajo za samoupravne akte.

J. Košnjek

Razgovor o skupni toplarni v Kranju

Dokončna odločitev sredi decembra

Vsreda, 12. novembra, naj bi se na razgovoru, ki je bil sklican na pobudo občine, kranjske delovne organizacije dokončno odločile, ali bo v Kranju skupna toplarna ali ne. Delavski svet tovarne Sava Kranj je namreč sklenil, naj bi odločitev padla še letos, sicer bo morala tovarna Sava zgraditi svoj lastni vir toplotne energije.

Zadeva okoli kranjske skupne toplarne se vleče že kakih deset let. Pred letom dni se je odločeno zavzela za zadevo tovarna Sava, ki je tudi financirala elaborat o toplarni. Po zatrjevanjih projektanta bi bila skupna toplarna velika ekonomsko korist za vse kranjsko gospodarstvo. Vendar pa se predstavniki kranjskih delovnih organizacij le niso mogli dokončno odločiti. Dva izmed predvidenih odjemalcev toplotne energije — natančneje električne — se ne zanimala za to energijo v tolikšni meri, kot je bilo mišljeno v preteklih predvidevanjih. Elektro Kranj ima kot distributer električne energije pomislike

pri nakupu električne energije iz toplarne, ker bi imela ta energija višjo ceno kot pa iz savskih elektrarn.

Pomislike glede skupne toplarne ima tudi tovarna Tekstilindus, po načrtu sicer odjemalec za polovico toplotne energije (pare in električne). Razvojni program v tehniki industriji namreč predviča stagnacijo te vrste toplotne energije ter delen prehod na druge vire energije, ki jo zahteva moderen tehnološki postopek. Ob vsem tem pa ima na sedanje skeptično mnenje glede skupne toplarne svoj vpliv tudi tehnični položaj tekstilne industrije.

Dokončen sklep o skupni toplarni naj bi bil sprejet oziroma zavrnjen sredi decembra, potem ko bi o tem prej odločili tudi posamezni samoupravni organi v zainteresiranih delovnih organizacijah. Potreben pa je tudi pristanek Savskih elektrarn, ali bodo odjemalec električne energije, ki jo bo proizvajala toplarna.

L. M.

Kongres gradbenih strokovnjakov

Na Bledu se je v sredo začel tridnevni kongres zvezze jugoslovenskih laboratorijs za preučevanje in raziskavo materialov ter konstrukcij. To je že 13. kongres po vrsti in se ga je udeležilo okrog 250 strokovnjakov iz vse države. Na njem so razpravljali prva dva dni o uporabi sodobnih doskočkov v našem gradbeništvu na področju materialov, konstrukcij in delovnih metod. V 90 refera-

tih so strokovnjaki navedli vrsto izkušenj in ugotovitev, ki bodo mnogočem prispevale k razvoju gradbeništva pri nas. Včeraj (petek) pa so udeleženci kongresa razpravljali o znanstveno raziskovalnem delu v gradbeništvu. Kongres pa so končali z razpravo o tehničnih predpisih za beton in konstrukcije. O slednjih bodo namreč prihodnje leto izdani ustreznii predpisi.

A. Z.

Predstavljamo vam:

Kranjske opekarne

Podjetje je nastalo 1959. leta z združitvijo opekarov v Bobovku, Češnjevu in Stražišču. Zaposluje 167 delavcev. Večino tvorijo polkvalificirani delavci, ostali pa so kvaficirani ali visoko kvaficirani opekarji. V zadnjih štirih letih se je število zaposlenih zmanjšalo, a se je kljub temu proizvodnja povečala. Tudi večjih investicijskih vlaganj do lani ni bilo. Bile so sicer želje, da bi v Češnjevu in Stražišču zgradili novi opekarji. Dela so bila začeta, vendar jim ni uspelo zgraditi peči. Prvotni plani so bili prekoraci, denarja za dodatne investicije pa niso imeli. Tako sta omenjena obrata ostala brez ustreznih umetnih sušilnic. Proizvodnja je vseeno rasla. 1962. leta so izdelali 12 milijonov enot opeke, lani 19 milijonov 600 tisoč enot, letos pa ta številka ne bo prekoraka, ker so bolj pozorni na kvaliteto izdelkov.

Lani so se ponovno lotili obnovje obratov. Izvedena je bila prva faza — obnova opekarne v Češnjevu. Dogradili so umetne sušilnice in vgradili mazutno kurjenje peči. Proizvodnja se je povečala za 20 odstotkov. Najtežja dela, vlaganje opeke v peč in izvoz iz nje, opravlja sedaj temu prilagojen viličar. Obnavljajo tudi opekarno v Stražišču, kjer bodo vgradili mazutno kurjenje, umetne sušilnice in avtomatsko odvzemanje surove opeke. Notranji transport bodo opravljali viličarji. S tem se bo proizvodnja podvojila. Po obnovi se bo število zaposlenih za malenkost zmanjšalo. Težka dela bodo opravljali avtomati, delavce pa bodo premestili k izdelavi novih proizvodov, čeprav že sedaj izdelujejo 16 vrst zidne in stropne opeke. 1971. leta bodo obnovili še Bobovek.

Za vsa prenovitvena dela uporabljajo lastna sredstva. Zato se kolektiv zavestno odreka boljšim prejenkom v korist automatizacije in boljših delovnih pogojev.

J. K.

X. novoletni SEJEM v Kranju 16. — 26. XII. 1969

RAZPISNA KOMISIJA
ČEVLIJARSKE DELAVNICE TRŽIČ

ponovno razpisuje

delovno mesto

direktorja

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še posebne pogoje, določene v statutu:

1. da ima srednješolsko izobrazbo ekonomske, čevljarske ali usnjarske stroke in 5 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 3 leta na vodilnih delovnih mestih v delovnih organizacijah čevljarske ali usnjarske stroke.

2. da ima dokončano poklicno šolo čevljarske ali usnjarske stroke in 10 let delovnih izkušenj, od tega vsaj 5 let na vodilnih delovnih mestih v delovnih organizacijah čevljarske ali usnjarske stroke.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju splošnih in posebnih pogojev sprejema razpisna komisija 15 dni po objavi razpisa na naslov Razpisni komisiji Čevljarske delavnice Tržič.

Prijave brez dokazil komisija ne bo obravnavala.

ZLATNINA,
SREBRNINA,
DRAGULJI,
URE
IN SPORTNI
POKALI

v priznanih
strokovnih
trgovinah

Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgornjem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nemško, italijsko in slovensko. Dinarje vam obračunamo po najboljšem dnevnem tečaju.

Samo enkratna priložnost ugodnega nakupa izredno znižane moške in ženske konfekcije

Poslovalnica Kranj
Prešernova 15

Pretekli torek, 19. novembra, okrog 13. ure je z letališča Brnik poletel velik štirimotornik tipa DC-6, last podjetja Inex-Adria. V njegovi posebej preurejeni notranjosti je bilo 100 plemenskih svinj. Naslednjih 12 dni bosta dve tovrstni letali neprestano potovovali od Brnika do vzhodnega Berlina in nazaj ter prevažali prasiče. Podjetje Agrokombinat Emona je namreč blizu Berlina zgradilo farmo, ki jo bo založilo s 7000 svinjami. »Zračni most«, veriga letov med NDR in Jugoslavijo, je tudi za evropske pojme nekaj posebnega, saj se doslej še nobena letalska družba ni upala leteti transporta tako velikega števila živali hkrati. Vrednost celotnega posla znaša kar 1 milijon 250 tisoč dolarjev, so nam povedali predstavniki Agrokombinata Emona. (—ig) — Foto: F. Perdan

Sekretar republiške konference ZMS v Tržiču

V začetku tega tedna se je mudil na enodnevniem obisku v Tržiču sekretar republiške konference ZMS Dagmar Šustar. S političnim aktivom občine se je pogovarjal o vlogi in položaju občinske mladinske organizacije. Obiskal je tudi mladinski aktiv v tovarni Zlit ter terenski aktiv v Podljubelju. Sekretar republiške konference ZMS se je udeležil tudi seje predsedstva občinske konference ZMS v Tržiču.

V. Grebene

Iz republiške skupščine

Več štipendij

Jožko Strukelj, član izvršnega sveta skupščine SRS, je pretekli teden v svojem poročilu v skupščini dejal, da se bodo v prihodnjem letu povečala sredstva za štipendije in posojila, regresiranje vsakodnevnih prevozov v šole, dotacije dijaškim in študentskim domovom, regres za skupinska potovanja ter zavarovanje dijakov in študentov pri praktičnem delu za 82 odstotkov.

»S tem nadaljujemo politiko olajševanja ali sploh omogočanja šolanja nadarjeni mladini in socialno slabih družin iz manj razvitetih predelov. S tem bo omogočeno dodeljevanje večjega števila štipendij srednješolcem, zajemali pa bomo lahko tudi odlične učence v zadnjih razredih osnovne šole. Tako bomo mogli izpopolnjevati zahtevo po izboljšanju socijalne in regionalne strukture dijakov srednjih šol in študentov. Ze doseganji rezultati izvajanja te politike kažejo ugodno sliko, saj je republiška izobraževalna skupnost za sedanje šolsko leto razpisala 1445 novih štipendij, od tega 760 za dijake srednjih in učence osnovnih šol, poleg tega pa je razpisala še 2000 brezobrestnih študentskih posojil,« je izjavil v skupščini tovarni Jožko Strukelj. J.V.

stara
cena znižano

moške obleke	565	380
moške obleke	485	380
moške obleke	472	250
moške obleke	459	280
moški suknjiči	341	250
moški suknjiči	250	180
moški suknjiči	269	190
moški suknjiči	357	250
ženski plašči nives	459	320
ženska blačna kriša	98	30

Neobvezno si
oglejte bogato
izbiro.
Prepričajte se o
kvaliteti in kon-
kurenčnih cenah

Posvetovanje o živinoreji

V ponedeljek, 24. novembra, ob 8.30 bo v dvorani skupščine občine Kranj posvetovanje o sodobnih načinih proizvodnje v živinoreji. Posvetovanje organizira Z. V. Z. Kranj v sodelovanju z Kmetijskim institutom Slovenije, Vabimo živinorejee, ki jih ta vprašanja zanimajo, da se posvetovanja udeležijo.

Kompas Kranj

vas vabi

na prijetne jesenske izlete

v Udine 6. 12. 1969

v Trbiž 20. 12. 1969

Za praznik republike pa na privlačno potovanje skozi dve prestolnici

Prago in Dunaj

od 28. do 30. 11. 1969

3 DNI SAMO 280 din

Informacije in prijave do zasedbe prostih mest v avtobusu v Kompasu Kranj in Kompasu Jesenice.

OBIŠCITE GARNI HOTEL BLED

POSREDUJEMO PRODAJO

1. karamboliranega osebnega avtomobila Renault R-8 major, leta izdelave 1964 s prevoženimi 50.000 km.

Začetna cena 7000 din.

Ogled vozila je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri ZAVAROVALNICI SAVA PE Kranj.

2. karamboliranega osebnega avtomobila Zastava 750, leta izdelave 1965 s prevoženimi 32.000 km.

Začetna cena 3500 din.

Ogled vozila je možen od ponedeljka dalje od 15. do 17. ure v Kranju, Oprešnikova 34.

Pismene ponudbe sprejemamo do srede, 26. 11. 1969, do 12. ure z 10 % kavcijo od začetne cene.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRAJN

Reklamna prodaja do 6. 12. t.l.

napolitanke nougat »Kraš«	500 gr	4,60 din
albert keks »Kocštine«	500 gr	4,00 din
čokoladni praline »Kandit«	500 gr	5,35 din

poleg tega pa še

- vino, namizno belo in rdeče Slovin
- vinjak Slovin

po izrednih, reklamnih cenah

v vseh prodajalnah

Mercator

Večja skrb za storitveno obrt

Glavno točka dnevnega reda se je obeh zborov radovanske občinske skupščine v sredo popoldne je bila vsekakor »pravnavanje problematike samostojnega obrtja ništva v občini. Odbornik so bili enotni, da je treba v občini preučiti zasebno in družbeno obrt in na podlagi ugotovitev s primerno davčno politiko in drugimi oblikami podpreti tisto obrtno dejavnost, ki v zadnjih letih upada. Pri tem so mislili pred-

vsem na storitveno obrt. Precej pa so se zadržali tudi na tako imenovani malih obrtih oziroma opravljanju obrti v popoldanskem času. Takšnih malih obrtnikov je v občini 185. Vsi imajo dovoljenje za opravljanje storitvene obrti, vendar pa podatki kažejo, da se prenekateri v popoldanskem času bavijo tudi s proizvodnjo obrtja, za katero pa nimajo dovoljenja. Posebej pa so se dotaknili tudi šumarskih. Zavzeli so se, da bi

bilo treba proti šumarskemu ostro ukrepati in to ne le v občini, marveč na področju večih občin oziroma v republiki. Po razpravi o tej problematiki niso sprejeli sklepov in jih bodo na prihodnji seji. Vsekakor pa je pomemben predlog sveta, da bi v prihodnje tako imenovano malo obrt dovoljevali le občanom z nižjimi osebnimi dohodki. Dogovorili so se tudi, da bodo na eni prihodnjih sej obravnavali problematiko zasebnega obrtništva v občini.

V nadaljevanju seje pa so potem razpravljali o letosnjem turističnem prometu v radovljiski občini.

A. Z.

Človek in jeklo na fotografiji

V malih dvorani delavskega doma na Jesenicah so v četrtek, 20. novembra odprli drugo medklubsko razstavo črnobele fotografije na temo Človek in jeklo. Pokrovitelj razstave je jeseniška železarna, saj prireditev sodi v okvir proslav ob 100. obletnici železarne. Strokovna komisija je za razstavo odbrala 90 fotografij 30 avtorjev iz devetih fotografiskih klubov in podelila prvo nagrado za posamezno fotografijo Franciju Kolmanu z Jesenice, nagrado za najboljšo zbirko fotografij pa je prejel Franci Črv iz domačega fotografskega kluba. Razstava bo odprta do 25. novembra.

—jk

Gospodarstva ne smemo še bolj obremeniti

Oba zborna kranjske občinske skupščine sta v četrtek popoldne na skupni seji v prvi točki dnevnega reda razpravljala o osnutku republike resolucije o okvirih ekonomske politike in o politiki zbiranja ter uporabi sredstev za splošno potrošnjo v prihodnjem letu. V razpravi so menili, da iz osnutke resolucije ni razvidno zagotovo o rasti splošne potrošnje v prihodnjem letu in da stopnja 5,2 za zdravstveno varstvo ne zadoseča. Poudarili so, da do sedaj nismo uspeli uresničiti temeljnega stališča reforme, da je gospodarskim organizacijam treba pustiti več sredstev. Tako smo pred leti že dosegli razmerje 65 proti 35, po sedanjih predvidevanjih pa se bodo sredstva gospodarskih organizacij spet zmanjšala. Po razpravi na seji niso sprejeli konkretnih sklepov. Za to bo poskrbela komisija za gospodarstvo, ki jih bo posredovala republiški kupščini. Obozirili so, da je v občini pri vseh prihodnjih razpravah treba težiti, da gospodarstvo ne bo še bolj obremenjeno.

V nadaljevanju pa so razpravljali o učno vzgojnih uspehov osnovnih šol ob koncu šolskega leta 1968/69, o sodelovanju Kranja s tujimi mesti in proslavitvi desete obletnice sodelovanja z angleškim mestom Oldham. Sprejeli pa so tudi dva odloka. Tako so dopolnili odlok o javnem redu in miru, kjer so sprejeli določila o redu in varnosti na smučiščih in spremenili odlok o najvišjih maloprodajnih cenah la maržah v prometu na drobno. V tem odloku so sprejeli, da bo nova cena za sladkor (kristal) 2,80 in za sladkor (kocke) 3,10 novih dinarjev v kranjski občini.

Po seji obeh zborov je bila še šesta seja zborna delovnih skupnosti. Zbor je sprejel odpoved mandata odbornika v 25. volilni enoti (Merkur). Nove volitve v tej volilni enoti bodo 22. decembra.

A. Z.

SENTA

skladisče Kranj
Tavčarjeva 31, tel. 22-053
(bivši Exoterm)

VAM NUDIM:

- najkvalitetnejšo moko vseh vrst
- testenine »Bačvanka«
- vse vrste živilinskih krmil po zelo ugodni cenii

O sodelovanju s koroškimi Slovenci

V četrtek so se v Gozd-Martuljku sestali predstavniki in sekretarji gorenjskih občinskih konferenc SZDL. Razpravljali so o sodelovanju organizacij socialistične zveze s koroškimi Slovenci. Dogovorili so se, da bodo vse gorenjske občinske konference SZDL pripravile programe o različnih oblikah sodelovanja. Le-te pa bodo potem uskladili.

A. Z.

Ureditev naselja Loka

Sredi tega tedna so se sestali predstavniki krajevne skupnosti Loka pri Tržiču ter predstavniki občine, da bi se dogovorili o komunalni ureditvi naselja Loka. Naselje namreč še nima urejene ceste in pa kanalizacije. Dogovorili so se, da bo nekaj sredstev za komunalno ureditev naselja prispevala občina, ostalo pa krajevna skupnost in pa prebivalci Loke.

L. M.

»Kamnik bo ostal Kamnik«

so odborniki zavrnili predlog, da bi mestu spremenili ime

Razprava o problematiki mesta Kamnika s komunalnega, sanitarnega in spomeniško varstvenega vidika je bila sicer šesta točka dnevnega reda, po pomenu in razpravi pa osrednja tema, ki so ji odborniki posvetili največ časa.

Seji občinske skupščine so prisostvovali: Olga Zupan, direktor zavoda za spomeniško varstvo Kranj in inž. Fister Peter, konzervator na kranjskem zavodu; inž. Šlegel Bojan, mestni arhitekt in inž. Novak Boris z ljubljanskega urbanističnega zavoda.

Tovarišica Olga Zupan je v besedah in stikah prek diaprojektorja zanimivo in poučno prikazala zgodovinski razvoj Kamnika s posebnim poudarkom na ohrajanje kulturne vrednote mesta in okolice. Mesto, ki se je v zadnjih letih zelo hitro razvijalo, ima več nerešenih komunalnih problemov. Teh problemov je v Kamniku več kot v drugih mestih, ker se na vsakem koraku prepela staro z novim. V prihodnjem letu se predvideva celotna izdelava urbanistične dokumentacije za mesto Kamnik in okolico. Te končne rešitve bodo dopolnilne že izdelano dokumentacijo za urbanizacijo in sistematsko arhitektonsko oblikovanje samega mesta in neposredne okolice. Inž. Novak Boris z ljubljanskega urbanističnega zavoda

da, ki po naročilu občinske skupščine izdeluje urbanistično dokumentacijo za Kamnik, je na seji obratil dolonitev urbanističnega načrta za centralno območje mesta Kamnik.

Vinko Gobec, predsednik občinske skupščine, je predlagal, da bi v prihodnjem letu vsa razpoložljiva sredstva angažirali za ureditev osrednjih vprašanj v ožjem delu Kamnika. Poraja se vprašanje, za kaj uporabiti bivšo železniško postajo. Tako predsednik kot drugi odborniki so ostro grajali odnos domačinov in vodstev podjetij do čistoče v mestu. »Dva ali trije kmetje v mestu še ne dajejo opravičila, da v mestu Kamničani redijo kokoši, zajce in drugo perutnino. Ni opravičila, da v blokih redijo kokoši ali pa da imamo v mestu še vedno hleve,« je dejal tovariš Gobec.

V prihodnjem letu bodo pripravili vse potrebno za gradnjo novega hotela, za gradnjo 4-steznega kegljišča in malega golfa. V Kamniku ni garažnih hiš pa bo potrebno tudi o tem razmisli. Nerazumljivo je, da so kljub opozorilom občinske skupščine in občinskih organov v mestu še vedno barake, okrog hiš pa plotovi, ki kazijo lepoto tega starega in pjetnega mesta. Na seji je bila nakazana možnost, da bi v starem delu mesta v

hišah ob nekaterih ulicah zgradili arkade.

Ob razmišljaju o prihodnjih ureditvah mesta je predsednik občinske skupščine tovariš Gobec dejal: »Nisem za to, da bi bil Kamnik lepši zaradi tujcev, ampak naj bo lepši predvsem zarači nas, ki tu živimo. Ce bo

lepši za nas, bo prijetnejši tudi za goste.«

Sekretariat za pravosodje in občno upravo je na predlog zavoda za statistiko SR Slovenije poslal kamniški občini predlog, naj bi skupščina občine naseljem, ki jih je več v Sloveniji, določila pristavke. Med drugim je bilo predlagano, da bi pristavek določili tudi za mesto Kamnik.

Odborniki so soglasno zavrnili omenjeni predlog, saj

je Kamnik pod tem imenom znan že 800 let.

Na seji so sprejeli odlok o hišnem redu in dopolnitvev odloka o redu in miru v občini.

Ob koncu seje so se načelno zmenili, da bo občinski proračun za prihodnje leto zasnovan na enakih merilih kot letos, sicer pa bodo o tem razpravljali na eni izmed prihodnjih sej.

J. Vidic

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

opozarja obdelovalce zemlje, živinorejce in gojitelje cvetja na številna strokovna dela in priročnike, ki jim bodo koristno služili.

Med omenjenimi deli posebej opozarjam na:

- Cizej: GOVEDOREJA (Priročnik za študij in prakso)
- Ločniškar-Arko: REJA PERUTNINE
- Inkret: DOMACI KUNEC
- Doberšek: VINOGRADNIŠTVO
- Janežič: KAKO VARUJEMO RASTLINAM ZDRAVJE
- Henze Zimmermann: NAŠI PRIJATELJI NA VRTU IN V GOZDU
- Stangl: MAJHEN VRT — VELIKO VESELJE
- Strgar: VRTNE TRAJNICE (Opis, vzgoja in uporaba)
- Strgar: LONČNICE (Opis, vzgoja in uporaba)
- ZA DRUŽINO IN DOM (Priročnik za vsakogar)

broš. 50,— din
broš. 20,— din
broš. 6,— din
broš. 52,— din
broš. 30,— din
pp. 38,— din
kart. 38,— din
pl. 60,— din
pl. 60,— din
pl. 100,— din

Te in druge knjige dobite v vseh knjigarnah, pri zastopnikih založbe in pri upravi

DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE
Ljubljana
Mestni trg 26

»Ni se nam treba batiti niti sramovati naše realnosti,«

je v republiški skupščini izjavil Stane Kavčič, predsednik IS skupščine SRS

V sredo je na skupni seji republiškega zabora in enotnega zabora delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije tovariš Stane Kavčič, predsednik Izvršnega sveta skupščine SRS, obrazložil osnovna izhodišča in stališča Izvršnega sveta pri zasnovi resolucije o okvirih ekonomske politike in politike zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrošnjo v prihodnjem letu.

Iz poročila navajamo naslednje misli in stališča:

ZARISCA NIZKE PRODUKTIVNOSTI

Letos je prvo polletje 130 večjih ali manjših podjetij zaključilo z izgubo. Vseh zaposlenih je v teh podjetjih 23.000. V prvih devetih mesecih je imelo 829 delovnih organizacij blokirani žiro račun. 870 delovnih organizacij je v breme svojega rezervnega sklopa izplačevalo osebne dohodke. Nelikvidnost grozi z minimalnimi osebnimi dohodki 60.000 za poslenim. Se vedno je okrog 30.000 zaposlenih, ki prejema manj kot 60.000 S din na mesec in ena tretjina v gospodarstvu prejema manj od 80.000 S din na mesec.

Ne smemo pozabiti na tiste premogovnike, ki nimajo bodočnosti. Tu so dalje nerešeni problemi tehnologije, organizacije ali politike cen v tekstilni industriji, železarstvu, na železnici, v pomorstvu. Vse to opozarja, da imamo iz raznih razlogov še mnoga žarišča zelo nizke produktivnosti in nestabilnosti, ki pritiskajo na naš razvoj in bilance ter so hkrati stalna nevarnost socialnih ali celo političnih nemirov, kritike nezadovoljstva in spopadov.

Prosil bi vse, ki bodo želeli v tej razpravi dodatno obremenjevati predlagano bilanco in gospodarstvo, da

ne pozabijo na ta dejstva...

PRIMANJKUJE NAM KADROV

Ne moremo mimo specifičnosti Slovenije, od katerih naj na tem mestu povem samo dve: od vseh zaposlenih v Jugoslaviji jih je v Sloveniji 14 odstotkov, od vseh upokojencev v Jugoslaviji pa jih je v Sloveniji 22 odstotkov. Nesporaznje je tu očitno in ga ne morejo odpraviti nikakšna načelno poprečna stališča. Lahko ga odpravi samo ustrezna delitev družbenega proizvoda.

Leta 1968 nam je primanjkovalo 29.000 kadrov z visoko, višjo ali srednjo izobražbo. Imeli smo pre malo 48.000 visoko kvalificiranih, kvalificiranih v priučenih delavcev. Čeprav vzamemo te statistične številke z vso opreznostjo in rezervo, je kljub temu naš kadrovski deficit popolnoma na dlan...

DRUŽBA PRICAKUJE IN ZAHTEVA PRIZADEVANJA PROSVETNIH IN PEDAGOSKIH DELAVCEV

Ne moremo se strinjati s tistimi, ki materialne odnose merijo z milimetri, ampak je za nas bistveno, da so se sredstva za izobraževanje v zadnjih treh letih v republiki podvojila in da je bil s tem dosezen temelj materialnem prelom. Nihče, niti prostovni delavci niti drugi nimajo v prihodnjem letu, če bo skupščina potrdila naše predloge, pravico obračati svojo pozornost predvsem k tako imenovanim neurejenim materialnim vprašanjem med družbo in izobraževanjem. V imenu Izvršnega sveta lahko izjavim, da se bomo z enako odločnostjo, s katero smo se zavzemali za to, da se ti materialni odnosi uredijo, upri vsem, ki ne vidijo ali nočejo videti doseženih sprememb in ki bi še naprej menili, da je zlasti neurejen materialni položaj prostovnih delavcev poglavitna ovira pri njihovem delu...

Naša republika je pri odnosu do izobraževanja na

pravila izreden materialni napor in zato opravljeno pričakuje in zahteva, da se misel, družbena pozornost in prizadevanja prostovnih in pedagoških delavcev v večji meri kot doslej usmerijo k problemom vzgoje. Skratka, k vsebinskim vprašanjem pouka in odnosa do mlade generacije.

NI SE NAM TREBA BATI

Tovariši in tovarišice poslanci! Ne bi smeli zaradi želja po vsem tistem, kar še nimamo pozabiti na vse tisto, kar že imamo in kar smo dosegli. Ni se nam treba batiti, niti sramovati naše realnosti. Naj nam le-ta vlija zaupanje v naše lastne sile, v pravilnost naše poti in naj nas spodbuja k ustvarjalnemu delu. Zavedajmo se, da v neločljivi povezaniosti z ostalimi narodi Jugoslavije tudi slovenski narod in z njimi tudi mi, ki smo sedaj tu zbrani in od njega izvoljeni, lahko mirno gledamo na naloge, ki nas čakajo in na cilje, ki smo si jih postavili za prihodnje leto, na leto v katerem bomo slavili četrstoletnico naše osvoboditve.

pripravljen
J. V.

Obrtno podjetje OKOVJE Kamna gorica je bilo ustanovljeno 1948. leta. Razvilo se je iz obrtne delavnice, ki je imela svoje delovne prostore razstresene po raznih hišah v Kamni gorici. Že od vsega začetka pa je bil glavni izdelek tega podjetja stavbno okovje. Tako že vrsto let v tem podjetju izdelujejo vseh vrst francoskih nasadil (pantov) za vrata in

Plastična črpalka, s katero je moč dosegati nadnormalni pritisk

OKOVJE Kamna gorica

Kratki dobavni roki in konkurenčne cene

okna, zapirala za polkna in specialno okovje.

Danes je v podjetju 47 zaposlenih. Med njimi pa je kar 64 odstotkov žensk. Zanimivo je, da je ta delovni kolektiv po letih zelo mlad, saj je poprečna starost zaposlenih okrog 30 let. Njihovi poprečni osebni dohodki so v zadnjih letih precej izboljšali in se trenutno gibljejo med 820 do 900 dinarji. Vsi zaposleni v podjetju so doma iz Kamne gorice in okoliških krajev. Zato v podjetju niso imeli posebnih stanovanjskih težav. Nekaterim delavcem pa so dali dolgoročna posojila za preureditev stanovanj, razen tega vsako leto dajo tudi regrise za dopuste, uredili so tople obroke v podjetju itd.

Svojevrstno prelomnico pa je podjetje OKOVJE doživello pred tremi oziroma sedmimi leti. Takrat so začeli z redno predelavo plastičnih mas in izdelovanjem industrijskih stolov.

»Kako pravilna je bila odločitev, da smo proizvodnjo začeli preusmerjati na predelavo plastičnih mas, se kaže prav leto. Se lani je

predstavljalo stavbno okovje (nasadila) 55 odstotkov celotne letne proizvodnje, letos pa tovrstna proizvodnja predstavlja le še 25 odstotkov, medtem ko večji del že predstavlja plastika. Prepričan sem, da bi nam letos precej trda predla, če se ne bi pravočasno preusmerili,« nam je povedal direktor podjetja Janez Cengle.

Njihovi plastični izdelki so predvsem embalaža za kozmetično in kemično industrijo. Med temi pa je prav gotovo najpomembnejši izdelek plastična črpalka za gospodinjsko oziroma gorilno olje. Prednost te črpalke, ki so jo v glavnem sami

razvili, je, da je z njo v posodi za olje moč ustvariti nadnormalni pritisk in tako brez težav izprazniti posodo do zadnje kapljice. Uspešno pa je prestala preskušanje tudi njihova plastična tlačilka za plavalne blazine. To pa sta le dve zanimivosti med vrsto drugih plastičnih izdelkov.

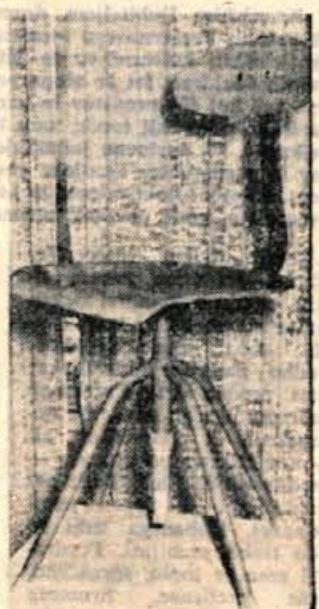
Tretji izdelek, po katerem je precejšnje popraševanje na domačem trgu, pa je industrijski stol. Postopek za izdelavo teh stolov so odkupili 1966. leta od podjetja TIO Lesce. Lani in letos pa so izdelavo teh stolov še izboljšali.

OKOVJE vse izdelke proda na domačem trgu. Prav tako pa jim tudi surovine dobavljajo domači proizvajalci, med katerimi je glavni OKI iz Zagreba. Največji kupci, če jih tako imenujemo, njihovih plastičnih izdelkov pa so trenutno Ilirija Ljubljana, Krka Novo mesto in Zlatorog Maribor.

In kaj je tisto, čemur nadavno na kratko pravimo posebnost nekega podjetja?

Pri obrtnem podjetju OKOVJE Kamna gorica so

to: iskani izdelki na domačem trgu, hitri dobavni roki in konkurenčne cene. Da je to res, pa nam pove tudi podatek, da je njihov proizvodni plan lani znašal 1,85 milijona, letos pa 2,25 milijona novih dinarjev, ki ga bodo pa letos še prekoračili. Naporji tega kolektiva pa se kažejo tudi v težnji po modernizaciji in razširitvi proizvodnih oziroma poslovnih prostorov.

Industrijski stol so izboljšali s sukalnimi plastičnimi dodatki

121. trgovina veletrgovine Živila Kranj

Z deli so začeli leto spoštadi. V stari oziroma nekdanji žoli v Cerklijah so porušili vse notranje stene in strop, potem pa začeli z

gradnjo blagovnice. Vrednost vseh del skupaj z opremo bo znašala okrog 1,8 milijona novih dinarjev, opravilo pa jih je v rekordnem

času podjetje Projekt iz Kranja. Tako bodo za zdaj najmodernejšo blagovnico v kranjski občini, last veletrgovine Živila Kranj, odprli v

Najmodernejša blagovnica v kranjski občini bo močno polepšala središče Cerkelj.

ponedeljek ob 9. ur.

Nova blagovnica v Cerklijih bo že 121. trgovina veletrgovine Živila Kranj.

Ko smo se pred dnevi pogovarjali z direktorjem Živila Cirilom Ankerstom, nas je zanimalo, zakaj so se odločili za tako moderno blagovno hišo prav v Cerklijih.

»Razlogov za to je bilo več. Eden glavnih pa je, da so se Cerklije v zadnjih letih razvile v enega največjih centrov v kranjski občini. K temu je prav gotovo veliko pripomogla izgradnja nove moderne osnovne šole. Po drugi strani pa je znano, da so Cerklije trenutno eno glavnih izhodišč za Krvavec. Prav zato tudi ni naključje, da v Cerklijih vse bolj razmišljajo o razvoju turizma na tem področju.

Do sedaj smo imeli v Cerklijih tri trgovine, ki pa so zaradi širokega okoliša in kupne moči prebivalcev na tem področju postale premajhne. Z izgradnjo nove šole se nam je tako ponudila priložnost, ki jo bomo v prihodnjih dneh uredili. S to trgovino bomo na tem področju za vrsto let rešili preskrblo prebivalcev z različnimi prehrambnimi in drugimi izdelki.«

Blagovnica v Cerklijih je enonadstropna. V pritličju bo samopostrežna trgovina, po gorenjsko urejen bife,

prodajalna mesa in manjša kuhinja za pripravo topih obrokov. Prvo nadstropje blagovnice pa bo založeno z različnimi industrijskimi izdelki; tako z gospodinjskimi aparati, elektrotehničnim materialom, železino, pohištvo, tekstilom itd. Tako bo to prvi primer, da bo veletrgovina Živila prodaja tudi takšno blago.

Površina prodajnih in skladniških prostorov bo znašala 900 kvadratnih metrov. Asfaltirali bodo prostor okrog trgovine in tudi cesto do konca vasi proti Poženiku. Pri tem pa je treba pozdraviti, da so pri gradnji oziroma preurejanju upoštevali tudi arhitekturo okoliških stavb in bo nova blagovnica močno polepšala središče Cerkelj.

Zvedeli smo tudi, da bodo v ponedeljek ob otvoritvi blagovnice prva dva kupca nagradili. Razen tega bodo prvi mesec poslovanja vsak teden enkrat nagradili kupca, ki bo kupil blago v prisluhu in v prvem nadstropju. Do konca leta bodo kupcem, ki bodo nakupili za več kot 10 tisoč starih dinarjev industrijskih izdelkov, dali 3-odstotni popust. Hkrati pa bodo za industrijsko blago dajali potrošniška posojila. To pa je le del presenečenj, ki jih bo veletrgovina Živila v tej trgovini pripravljala kupcem v prihodnje.

Igralka Mila Valenčič

žarišču

Kranjskim ljubiteljem dramske umetnosti, rednim obiskovalcem Prešernovega «teatra», pa tudi starejši generaciji škojeloških kulturnikov je Mila Valenčičeva dobro znana. Polnih štirideset let že stopa po gledaliških deskah, za seboj ima več kot 600 predstav in kar 50 različnih vlog. Ob svojem jubileju, prihodnji torek, nam bo v Levstik-Grušovi Kastelki prikazala lik naslovne junakinje, matere treh razboritih fantov in gospodarice »gadnjega gnezda«, ki sinovom vcepi upornost, trdoto, kljubovalnost in ki jo potem, ko drug za drugim propadejo, muči občutek neznanke krvide.

Nerad delam intervjuje. Nerad predvsem zaradi tistih uvodnih minut, zaradi čudne napetosti, ki tedaj vlaada med sobesednikoma. Vedno namreč mine nekaj časa, preden »žrtev premagá zadrgo, preden se otrese nezaupanja in pomislek, ali — kot rečemo po domače — preden prebije led. Toda pri Valenčičevi je zoprni uvod odpadel. Nobenega ledu ni bilo treba prebijati. Pozdravili smo se toplo, sproščeno, brez pretirane, hromeče vlijudnosti. Igralca s štiridesetletno prakso, človeka, ki so mu odrski reflektorji in snop kritičnih pogledov vsakdanost, pač zlepa ne bo zgrabil trem. Začudilo me je tudi, da potem, ko sva jo prosila za posnetek, ko je fotoreporter pripravljal aparat, ni odtihela iz sobe, po drugo blhu, po glavnik in žminko. Običajno morava čakati, da se intervjujanec polepša, preobleče, kajti »v časopisu bom«. Valenčičeva pa je samo prikimala in že bila nared.

Nato smo začeli kramljati. Skoraj dve uri je trajalo,

preden sem stlačil na papir vse, kar bi mi pri opisu življenjske poti sohersednice utegnilo koristiti. In sedaj skoraj ne znam začeti. Preveč imam napisanega. Vendar — poskusimo.

Valenčičeva se je rodila leta 1908 v Ljubljani. Izhaja iz uradniške družine. Starša sta bila navdušena obiskovalca opere in gledaliških predstav, nobeno delo jima ni ušlo. S seboj sta jemala tudi otroke, ki so se — razumljivo — kaj hitro nalezli ljubezni do odrskih desk.

»Oče je hotel, da postanem pevka,« se spominja Valenčičeva. »Vpisal me je v glasbeno in potem še v baletno šolo, toda slednjo sem morala zapustiti že po enem letu. Direktor naše gimnazije namreč ni dovolil, da bi se gojenci ukvarjali s takšnimi rečmi. Škoda. Baletni mojster Pohan je zares obvladal svoj posel. Množe njegove učenke, moje vrstnice, so kasneje lepo uspele. Naj omenim samo Rut Vavpotičevu, balerino, ki ji je ploskal ves Pariz.«

Ampak dekle se ni moglo nikoli več znebiti igralske strasti. Dijaki s Poljanske ceste, kjer je stanovala, so osnovali dramski klub in naštudirali celo vrsto tedaj popularnih del.

»Gostovali smo po okoliških vaseh, enkrat tudi na Vrhniku. Pomagal nam je naš stric Jože Zakrajšek, vnet amaterski gledališčnik. Toda pravi ognjeni krst sem doživel s šele leta 1929, ob otvoritvi sokolskega doma Borovnica. V igri Zora, dan in noč — avtorja se ne spominjam, vem le, da sva bila samo dva nastopajoča — sem prvič stala pred zares velikim številom ljudi.«

Nekaj mesecev kasneje so se Mila, njena mati, sestre in bratje preselili v Kranj. Mlada igralka se je kmalu priključila dramskemu odseku pri tamkajšnji Narodni čitalnici. Se isto sezono (1930) je nastopila v Ciganah in Divjem locu. Potem so sledile predstave za predstavo. Da jih je bilo veliko, priča že gora slik, šop foto-

grafij, ki bi napolnile debel album. Valenčičeva je brkljala med njimi in odbirala posnetke z iger, ki so ji zaradi uspehl vlog ostale najbolj v spominu. Predvsem velja omeniti Ibsnove Strahove in Nikodemijevega Scampola, pa komedije Revna kot crkvena miš, Osma žena, Pri Belem konjičku, Nekdo, Njeno veličanstvo publike in opereti Prebrisani student ter Punčka.

»Velik dogodek za Kranj je pomenila tudi uprizoritev Kreftovih Celjskih grofov. Resnično smo bili ponosni naši, saj do takrat (1933) dela, razen v Ljubljani, niso videli še nikjer. Igrala sem Veroniko in menim, da je to, poleg vlog Michelle v komediji Živiljenje je lepo, eden mojih najbolj uspehlh nastopov pred vojno,« pravi Valenčičeva.

Vsi pomembnejši dogodki na šestdeset let dolgi življenjski poti Mile Valenčič so nekako povezani z odrskimi deskami. Celo svojega moža, Kranjcana inž. Valenčiča Borisa je spoznala v gledališču. Poleti sta si celih 30 let složno delila prostor pod žarometi, doživljala zmagovalje in razočaranje, priznanje in nehvaležnost. Boris se je rad loteval tako igranja kot režije. Danes ne nastopa več.

»Trdi, da je že prestar,« sem zvedel od soproge. »Gledališče je zamenjal s kegljiščem.«

Leta 1937 sta se Valenčičeva preselila v Litijo in tam preživela vojno. Po osvoboditvi je Mila spet začela nastopati — najprej kot recitatorka na raznih mitingih in zborovanjih, kasneje, leta 1949, ko so ona, mož in hčerka, ki se je rodila med okupacijo, prišli v Škofijo Loko, pa kot član domačega KUD Svoboda.

»Mnogo dobrih predstav smo naštudirali, zares. To je bila zlata doba loškega gledališča. Z nekaterimi svojimi vlogami, na primer z mrs. Tabret v Maughamovem Svetem plamenu, z Amando Wingfieldovo v Stekleni mejažeri. Tenesseja Williamsa, z interpretacijo Keith Kellerville v Millerjevem delu Vsi moji sinovi in z Grudnovko v Cankarjevi drami Za narodov blagor sem izredno zadovoljna.«

Toda največje uspehe Valenčičeva dosegla prav zadnje čase, od leta 1959 naprej, ko se je znova vrnila v Kranj. Nepozabna je zlasti njena vloga Marije iz Fischerjevega Prostega dne (režiral Boris Valenčič). Kjerkoli so gostovali, povsod je požela laškave ocene.

»Igrala in počutila sem se, kot da bi bila osebnost Marije ustvarjena nalašč zame, kot da mi je pisana na kožo,« se je, ogledajoč sliko s predstavo, razgovorila igralka. »No, skoraj prav tako sta mi uspela lika babice Evgenija v drami A. Casone

Drevesa umirajo stoje in Jelisave iz dela Veronika deniska.«

Valenčičeva je 1967. leta, ob 100-letnici slovenskega gledališča in 10-letnici srečanj amaterskih dramskih skupin, za svojo neumorno dramsko dejavnost prejela Linhartovo plaketo.

»Kako dolgo še mislite nastopati?« sem se nazadnje pozanimal.

»Dokler bom zdrava in mi bodo možgani dobro rabili. Ampak tako obsežnih vlog kot jo imam v Kasteliki, ne nameoram več prevzeti. Prenaporno so, ceprav ti dajejo priložnost, da pokažeš prav vse, kar znaš. Seveda nočem reči, da kvalitete nastopajočega pri manjših vlogah ne pridejo do izraza. Ravno nasprotno — prav tu se nekdo lahko izkaže. Interpretira sem najrazličnejše osobe, komične in tragicne, pozitivne in negativne, igrala v najrazličnejših delih ter najrazličnejših gledališčih, zato verjamem, da ni velikih in malih vlog, da so samo veliki in mali igralci.«

»In kaj menite o današnjem občinstvu?«

»Samo najboljše. Presečena sem, kako so ljudje sprejeli Hlapce, kjer nastopam kot učiteljica Geni. Prek 20 predstav smo že imeli, a še vedno je zanimanje zanje izredno. Včasih so bile tako obiskane razne ljudske igre, danes pa Cankar. Vsekakor lep napredek, ki človeku vrliva zaupanje,« je Valenčičeva končala najin razgovor. Poslovil sem se prepričan, da človek, ki ga na odrski deski veže toliko spominov, toliko čudovitih trenutkov, kot našo današnjo intervjuvanko, zlepa ne bo zapustil gledališča. Štiridesetletna praksa je dragoceni kapital, ki ga — če sta telo in misel zanesljiva — velja dodobra izkoristiti.

I. Guzelj

FILM

Grand Prix — ameriški v barvah — TODD-AO sistem. Režija: John Frankenheimer.

Igrači: Yves Montand, Eva Maria Saint, James Garner. Avtomobilski šport je kljub filmskim oleščavam že sam po sebi razburljiv in zanimiv. Če se pa ob drznih vozniških razpletih tudi zakulisna zgodba, potem postane življanje okoli vogalov še bolj pisano. Režiser in izredni snemalci so se odločno potrudili, da bi nam naslikali dirke čimbolj doživeto in resnično. Siroko platno in predirljiv hrup pričara zares enkratno doživetje na cesti in ob njej. Film so pred dvema letoma nagradili z nekaj ameriškimi nagradami »Oskar«. Prav gotovo bo posnetek všeč mnogim gledalcem, ki občudojujo nanete in živahne dogodivščine.

Tujec v hiši — angleški v barvah.

Režija: Pierre Roche. Igrači: James Mason, Geraldine Chaplin, Boby Darin.

Kriminalna zgodba se zaplete ob umoru v hiši, kjer živita zapiti advokat in njegova privlačna hčerkka. Osumljen je mladenič, ki se zagleda vanjo. Zaradi izvrstne advokatove obrambe in jasnovidnosti, odkrijejo pravega zločinka. Film je boljše vrste, opira se na znano Simenonovo knjigo, izobiloval ga je iznajdljiv ustvarjalec ob prepricljivi igri znanih igralcev.

Knez bojevnik je ameriškega izvora v barvni tehnični in po zvrsti je zgodovinski. V njem se bojujejo normanski vojščaki z neustrašnim knizcom proti sovražnimi Frieži. Vmes je tudi ljubezenška zgodba, obračuna in še mnogo drugih nepričakovanih obratov. Zgodovinski filmi so le redko kdaj izvirno posneti in tudi ta ni najboljšega kova.

O **Joe iz Nevahe** ni vredno napisati veliko besed. Spanci in Italijani so se pošteno potrudili, da so v film vtaknili vsega po malem — največ brezobzirnega pobijanja. Kazališčna indijanarica ne bo preveč vžgalja.

Otroški posebno posvečenih filmov te vrste je zelo malo. V **deželi palčkov** bo razveselil naše naraščajnike. Walt Disney in njegovi žencici so neprekosljivi mojstri. V tem filmu je polno prijetnega humorja, pestrosti, čudovite glasbe in bogate scenarije. Film priporočamo vsem po vrsti — predvsem mladim.

B. C.

Jezik ni kar tako

Povdarjam, da sem ga priporočal le v svrhu kolektiva.

Poudarjam, da sem ga priporočal le zaradi koristi kolektiva.

Vaščani so ves dan odstranjevali nanešen les z obrežja.

Vaščani so ves dan odstranjevali nanešen (naplavljen) les z obrežja.

Zaradi slabih vremenskih pogojev se je ta tened na naših cestah veliko ljudi poškodovalo.

Zaradi slabega vremena se je ta tened na naših cestah ponesečilo veliko ljudi.

Nadam se, da se bo polet Apolla srečno končal.

Upam, da se bo polet apolla srečno končal.

Oglejte si močnejše tiskane besede in popravljene stavke.

Popravek

V soboto, 13. novembra, smo objavili prispevki D. Stanjka Za malo denarja veliko muzike. Omenili smo, da je letos temeljna izobraževalna skupnost namenila glasbeni šoli v Radovljici 166.250 din, kar pa ne drži. Pravilno je 181.000 din.

Razgibano glasbeno življenje

»Halo! Je tam glasbena šola? V počastitev dneva republike pripravljamo proslavo. Bi lahko sodelovali s kakšno glasbeno točko, bolj veselo, do bo ljudem všeč?« »Seveda, povejte samo, kje in kdaj?« Tako nekako je potekal telefonski razgovor v pisarni škofojeloške glasbene šole. Zmenili so se o vsem — programu, nastopajočih, datumu, kot da bi šlo za pogodbo. Pa vendar to ni bila običajna pogodba, kajti menili se niso nič o kakšnem honorarju. Menili pa se ne bodo niti kasneje. Za nastopajoče gojence in njihove profesorje pomeni namreč največje priznanje in zadovoljstvo polna dvorana poslušalcev in prijazen hvala lepa od organizatorja.

Glasbena šola v Škofji Loki spada med tiste šole, ki iz leta v leto beležijo stalen porast vpisanih gojencev. Tako se je do leta 1967 vpisalo poprečno 125 učencev na leto, lani 171, letos pa že 218.

Od vseh vpisanih v letošnjem letu se 71 učencev uči harmoniko, 60 klavir, 37 kitaro, 18 pihala in trobila (2 klarineti, 10 trobentov, 3 tenor, 1 bariton, 1 bas B, 1 bas F), 17 solopetje in 15 godala (13 violinino, 2 violinčelo). Največje zanimanje mladih je, kot drugod za harmoniko in kitaro. Vpis na oddelkih za pihala, trobila in godala nadajuje v primerjavi s poprejšnjim letom, kljub temu, da bi šola želela čim več učencev ravno na teh oddelkih za potrebe raznih glasbenih skupin, ki delujejo v okviru šole. Relativno velik pa je vpis na oddelku za solopetje. Vse kaže, da se šola zaveda, da brez šolskih pevcev v občini ne bo dobrih povsod zborov.

Prij navedeni podatki se nanašajo na matično šolo v Škofji Loki in na podružnici v Selcah in Zelezničkih. Najočnejsa podružnica šole je v Zelezničkih, kjer se glasbeno izobražuje 53 učencev (20 jih igra kitaro, 18 harmoniko, 15 klavir). V Selcah pa se namensko glasbeno vzgaja na oddelku za pihala in trobila 14 učencev za potrebe tamkajšnjega pihalnega orkestra.

Kot pravi ravnatelj šole prof. Oskar Škulj, ima šola dobre prostore za pouk, vendar niso njihovi. Prav tako nima lastnega inventarja. V Škofji Loki je pouk v domu zvezne borcev, v Selcah v zadržnem domu, v Zelezničkih in na Trati pa v osnovni šoli, kjer zlasti ravnatelja obeh šol tov. Marian Misson in tov. Jakob Ušenčnik, kažeta polno razumevanje in podporo za dejavnost glasbene šole.

Glasbena šola ima lastno glasbeno knjižnico in instrumente, ki jih svojim učencem brezplačno posaja.

Med vsemi gorenjskimi uspehov škofojeloške glasbene šole pa nedvomno ne bi bilo brez dobrega delovnega vzdusja na šoli, strokovnosti kadra, primerne programske politike in dobre povezave na relaciji učenec—šola. Vsi

ni orkester, 28-članski simfonični orkester (s substituti), 20-članski harmonikarski orkester nižjih razredov, 15-članski harmonikarski orkester višjih razredov, kvartet godal, ženski vokalni kvartet, moški oktet in 25-članski pihalni orkester. V Selcah delujejo 18-članski pihalni orkester ter kvarteti pihal in trobil, v Zelezničkih pa 14-članski harmonikarski orkester in 12-članski ansambel kitar. Posebno mesto med temi glasbenimi skupinami zavzema škofojeloški pihalni orkester, ki za svojo dejavnost ne dobiva finančnih sredstev od glasbene šole. Orkester je amaterski in člani za vaje in nastope niso plačani.

Vsak leto šola priredi otrostvo samostojnih koncertov in internih produkcij. Razen tega je sodelovala lani na 37 prireditvah in proslavah, na katerih so nastopali učenci skupno s predavatelji, bodisi skupinsko ali pa individualno. Pri tem podatku niso všteti nastopi pihalnega orkestra, ki jih je 50 do 60 na leto, in pa nastopi učencev, ki večkrat brez vednosti šole nastopajo ob raznih prireditkah.

Večji prireditvi sta bili nedvomno samostojni opereti Janka Gregorja Melodija srca v sodelovanju z Loškim gledališčem in Radovana Gobca Planinska Roža, ki sta zelo dobro uspeli. Obe opereti sta imeli po 18 predstav. Z Melodijo srca so gostovali v Kranju, Novem mestu in Zelezničkih, s Planinsko rožo pa na Primskovem pri Kranju (4 predstave).

Sola sodeluje z vsemi drugimi šolami v občini in z glasbeno šolo v Domžalah, s katero so naštudirali kantato T. Habeta in jo izvajali v Škofji Loki in Domžalah. Lani so dvakrat snemali za RTV Ljubljana, nastopali so pa tudi na republiški reviji ansamblov in solistov glasbenih šol Slovenije.

Vsi teh presenetljivih uspehov škofojeloške glasbene šole pa nedvomno ne bi bilo brez dobrega delovnega vzdusja na šoli, strokovnosti kadra, primerne programske politike in dobre povezave na relaciji učenec—šola. Vsi

zaposleni na šoli imajo vsaj srednjo izobrazbo in njihovo delovno mesto ustreza strokovni izobrazbi. Programa za koncerte in razne nastope šola zelo skrbno pripravlja, saj ima vedno pred očmi, kakšnemu krogu poslušalcev je glasba namenjena. Zato ni čudno, da so povsod tam, kjer šola nastopa, vedno polne dvorane.

Del sredstev za osnovno dejavnost šole prispeva po pogodbi temeljna izobraževalna skupnost, del pa prispevajo starši učencev v obliki šolnine. Mesečna šolnilna za godala, pihala in trobila znata 25 dinarjev, za ostale instrumente in solopetje pa 30 dinarjev. Razlika v šolnini je posledica želja šole, da bi se zaradi potreb godalnega, simfoničnega in pihalnega orkestra čim več učencev vpisalo na oddelek za godala, pihala in trobila. Socialno šibkejši so glede na utemeljeno prošnjo oproščeni šolnini, prav tako tudi tisti, ki sodelujejo v orkestru ali zboru. Vendar so na ta način zbrana finančna sredstva glede na široko dejavnost šole relativno nizka, kar se seveda močno pozna na osebnih dohodkih. Osnova za izplačilo osebnih dohodkov profesorja glasbe je znašala v šolskem letu 1968/69 110 tisoč starih dinarjev na mesec, poprečni izplačani mesečni osebni dohodki za isto obračunsko razdobje pa 140 tisoč starih dinarjev. Z namenom, da šola prihrani čim več denarja, opravlja ravnatelj tudi administrativna dela, računovodska in knjigovodska dela pa opravlja osnovna šola.

In načrti? Želja glasbene šole je, da bi v Škofji Loki formirali moški pevski zbor, v katerega bi angažirali predvsem izvenšolsko mladino. Razen zanimanja za takšen zbor, ki je pred leti že deloval, se zlasti med starši kaže zanimanje za vpis svojih otrok v predšolski zbor. Na ta način bi že predšolskemu otroku vzbudili zanimanje za glasbo, kar bi nedvomno precej vplivalo na estetsko vzgojo v njihovem nadaljnjem razvoju. V Selcah bi šola želela še bolj okrepiti pihalni orkester. V Gorenji vasi v Poljanski dolini bo glasbena dejavnost poživelja, ko bo dograjena nova osnovna šola. Z letosnjeno priključitvijo Žirov k škofojeloški občini se bo verjetno pokazala potreba po ustanovitvi glasbenega oddelka tudi v tem kraju, tako da bi bila tudi Poljanska dolina enakovredna z ostalimi kraji v občini.

D. Stanjko

V Kranju bo republiška revija glasbenih šol Slovenije

V sodobnem izobraževalnem procesu na področju estetske vzgoje je glasbeno izobraževanje prek glasbenih šol postalo nepogrešljivo. Glasbene šole danes ne izobražujejo svoje učence samo za individualno glasbeno udejstvovanje, temveč jih vključujejo v skupinsko mužiciranje, najbolj nadarjene pa usmerjajo v poklicni študij.

Učencem omogočijo temeljito glasbeno osnovno znanje tudi za uspešno vključevanje v amaterske glasbene skupine in s tem prispevajo k splošni kvalitetni rasti naše glasbenice.

Učenci glasbenih šol s svojimi javnimi nastopi močno pestrijo koncertno dejavnost.

Uspeh glasbene vzgoje in njene reprodukcije pa je močno izražen prav na vsakoletnih republiških revijah solistov in ansamblov glasbenih šol Slovenije, katere prireja

Društvo glasbenih pedagogov Slovenije.

V Kranju bo letos že drugo leto republiška revija. V sredo, dne 26. novembra 1969, ob 17. uri se nam bodo v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju predstavili solisti in ansambl glasbenih šol po naslednjem vrstnem redu: Kranj, Idrija, Jesenice, Center za glasbeno vzgojo Koper, Radovljica, Škofja Loka, Ljubljana-Siška, Bežigrad. Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani, Glasbena Matika iz Trsta in Akademija za glasbo iz Ljubljane.

Pester koncertni spored revije in nastop učencev vseh glasbeno vzgojnih stopenj ne bo samo zanimiv prikaz rasti mladih reproduktivcev, temveč bo tudi glede pestrosti koncertnega sporeda nudil ljubiteljem glasbene umetnosti bogato doživetje.

P. Lipar

GORENJSKI MUZEJ V KRAJU — V mestni hiši je odprt stalna arheološka, kulturno zgodovinska in umetnostno zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava akad. kiparja Janeza Boljke.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in v II. nadstropju etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej. V galeriji v isti stavbi pa so na ogled nove barvne reprodukcije naših slikarjev impresionistov, ki jih je izdala Drž. založba Slovenije. V kleti razstavlja Nejc Slapar iz Kranja.

Razstave v galerijah so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure, stalne zbirke pa od 17.—19. ure, ob sobotah, nedeljah, sredah in praznikih pa tudi od 10.—12. ure.

Na Kanarske otoke

(Nadaljevanje)

Stanovalci številnih stanovanjskih blokov vzdolž poti kažejo pripadnost Britaniji z izobesnimi britanskimi zastavami. Tudi po zidovih izpisana gesla govorijo o pripadnosti Veliki Britaniji. Vojščnik, arzenalov, barak in vojakov tu ne manjka. V precej napetem vzdružju prispevamo na najjužnejšo točko Evrope, imenovano Europa Point. Rdeči svetilnik na utrjeni ploščadi s topovi označuje to točko. Po strmi in ovinkasti cesti, ki zahteva spretnega voznika, prispevamo do Jame sv. Mihaela. Strmo stopnišče nas popelje v naravn amfiteater, med lepo osvetljene kamnite zastore, ki vise izpod oboka velikanske kraške jame s stalaktiti in stalaktiti. Jama je bila med zadnjo vojno preurejena v bolnišnico.

Jama sv. Mihaela je prirejena v obliki amfiteatra in v njej zaradi akustičnosti prirejajo koncerte, operne in baletne predstave ter pop. Pod to jamo je še manjša votlina z jezerom. Prostop do nje je dovoljen samo jamarjem raziskovalcem.

Kot naslednja posebnost je na vrsti ogled brezreplih gibraltarskih opic z rumenkastimi kožuhoma. Znan je izrek Angležev, da ne bodo zapustili Gibraltarja, dokler bodo tu vsaj še tri opice. Deloma zato, nekaj pa zaradi znane ljubezni Angležev do živali ni strahu, da bi ta zvrst kaj kmalu izumrla. Neglede na politične homatije se opice brezkrbno zvirajo po krošnjah pinij in oliv. Ob prihodu ljudi urno priskljajo in spremno začnejo stikati po žepih za priboljški. Ob tem, vse prej ko nežnem otipavanju, ki nehote spominja na carinski pregled, obiskovalci odnašajo s prizorišča umazano in raztrgano obliko in pekoče praske. Ti prizori seveda zabavajo gledalce, ki hite filmati opicje norje. Velja biti oprezen, sicer se kaj hitro znajde na glavi ali za vratom praskajoča zverinica, ki se je lahko stresti.

V Gibraltaru imate poleg edinstvene zabave z opicami možnosti za sončenje in kopanje na številnih plažah, vodne športne, lov, ribolov in jadranje. V klubih in barih z izbranim programom traja zabava vso noč. Restavracije nudijo lokalne specialitete, špansko, italijansko in kitajsko hrano. Dva kinematografa kažeta najnovejše filme ameriške, angleške in evropske proizvodnje. Poleg prireditve v Votlini sv. Mihaela lahko obiščete kulturno središče The John Mackintosh Hall z lastnim gledališčem. V parku Alameda Gardens se lahko sprostite ob igranjem malega golfa ali občudujete zaliv na terasi s slovitim raz-

gledom. Muzej v Gibraltaru nazorno ilustrira življenje prebivalcev od kamene dobe do današnjih dni. Mesto ima dve katedrali, cerkev za metodiste in evangeliste ter nekaj sinagog. Nad mestom brinjo številni vojaški in potniški avioni. Zaradi kronicnega pomanjkanja prostora je pristajalna steza izpeljana dolē v morje.

Glede na carine prosto cono so trgovine preplavljene z blagom z vsega sveta. Prevajajo tehnično blago iz Japonske, ki nezadržno osvaja tržišče. Na voljo so številne specializirane orientalske trgovine s temnopoltimi prodajalci. Plačilno sredstvo je angleški funt, plačujete pa lahko tudi z dolarji, če jih imate. Na živahnih ulicah srečujemo črne pestunje belih gospodarjev, zastre Arabke, ženske v indijskih sarijih in drzna mini krilka.

Utrjeni se vračamo v dok, kjer je v družbi prekoceanskih velikank zasidrana »Jugoslavija«. Zgodaj popoldne 17. oktobra izplujemo iz Sredozemja skozi Gibraltarska vrata.

Nastanek Gibraltarskih vrat pripisujejo grškemu junaku Herakleju, ki je pretrgal pečine, ki so vezale Evropo z Afriko in tako spojil Sredozemsko morje z Atlantskim oceanom. Na področju Atlantskega oceana naj bi bila po starem izročilu v davni bogata, naseljena celina, večja kot Afrika in Azija skupaj, skrivnostno izginula Atlantida. Zaradi silovitega potresa naj bi potonila v enem samem dnevu. Vprašanje obstaja Atlantide je bilo že v antični dobi sporno, klub temu pa še dandanašnji mnogo učenjakov misli, da je v tem mitu nekaj resnice.

Zaradi morskih tokov in vetra plovba po Atlantskem oceanu ni bila prijetna. Lézalniki na palubah so bili, kot navadno, rezervirani ali zasedeni. Manj podjetni (beri sebični) skoraj niso imeli priložnosti, da bi se udobno namestili na palubi. Tudi v malem plavalnem bazenu se zaradi močnega pljuškanja vode ni dalo plavati. Vzdružje je postajalo kar turbo. Razpoloženje se je popravilo šele na večerni zabavi, ko so plesni parji tekmovali v spremnosti. Moški zmagovalci so ob spodbujanju soplesalk in gledalcev z zavezanimi očmi in namiznimi prti okoli vratu moral prek mize pitati drug drugač s smetanovo torto. Ce sta si nasproti stala tekmovalca različnih velikosti, je veliki nosil malemu polne žlice smetane namesto v usta v lase ali po čelu. Manjši je večjemu vračal milo za draga s porcijami za vrat ali na prsa. Enako veliki partnerji so imeli nekoliko lažje delo; klub temu pa je bilo težko pogoditi usta in lepljiva krema se je obešala

tekmovalcem po licih, brkih in bradi. Upehani in popacani zmagovalci so bili nagrjeni z lepimi darili.

Pojemajoči hrup ladijskih strojev in mirnejsa vožnja so naznajali, da plovemo v pristanišče portugalskega otoka Madeire v Atlantiku. Na trda tla smo stopili 19. oktobra zjutraj. Na pomolu so na prihod številnih ladij že čakali prodojalci ročno izdelanih prtv vseh velikosti in vzorcev, prodajalke cvetja v starih nošah in otroci s prepiranimi kuščarji in velikimi vodnimi želvami. Ob prihodu ladje so bile cene visoke, občutno pa so padale z bližajočim se odhodom. Potrepljivi kupci so odrezali najbolje: tik pred odhodom ladje so dobili blago za polovicno ceno.

Z avtobusi smo se odpeljali iz pristanišča Funchal v notranjost otoka s 300.000 prebivalci. Otok je vulkanskega izvora in zelo rodoviten. Najnižja temperatura znaša pozimi 16°C in 21°C poleti. Zaradi milega podnebla v nižjih legah uspevajo pomaranče, banane, sladkorni trs, raznovrstno sadje in subtropska drevesa. Više ležeči kraji na otoku so pokriti z gozdovi. Rastlino vsega sveta se je na Madeiri lepo aklimatiziralo. Sadike in cvetje vseh vrst in zemljepisnih širin na otoku uspeva v simboličnem bralstvu. Portugalski pomorščaki, ki so v 14. stoletju stopili na peščine otoka, so strmeli nad lepolo, ki se je nudila očem. O grozljivih pošasti, ustvarjenih v ljudski domislji, ni bilo sledu. Očarjujočemu miku Neznanega je dalo odkritje Madeirskega arhipelaga poved in polet za nova odkritja. Atlantik je nekal biti nevaren »prepad», ki je zadrževal osvajalce in raziskovalce 15. in 16. stoletja pri odkrivanju novih morskih poti in celin.

Tudi sodobniki so odkrili edinstveno lepoto madeirskega otočja. Slikarjem je dobro poznana ribiška vasi Camara de Lobos blizu Funchala. Lepota pokrajine je navdušila tudi W. Churchilla, da je tod postavil slikarsko stojalo.

Vsakdanjost ravnega prebivalstva na otoku je klub čudovito lepi pokrajini nadvse prozaična. Številni bosonogi otroci dajejo kraju značilen pečat. Zaradi močnega vpliva cerkev tu niso redke družine s štirinajst in več otroci. Morda je prav zaradi tega tu zemlja nadvse skrbno obdelana in izkorisčena. Z golimi rokami in primitivnim poljskim orodjem obdelane krpe zemlje le težko prehranijo številna lačna usta. Gledana z vrha hriba daje pokrajina videz mozaika. Njivice, vingardi, sadovnjaki, trate in rože se harmonično prepletajo v najlepši simfoniji barv.

Ani Bizjak

»Za 80-letnico bom poskusil izdelati osem harmonijev«

Za nami so časi, ko si bili vaški pretepi na dnevni red. Iz roda v rod se je skrbno negovala ta »lepa in junaska« stara navada. Pravijo, da so se nekoč fantje iz Zabnice tepli od jutra do večera in od večera do polnoči. Trditev je verjetno precej napihljena, zamikati pa ne gre, da je v njej tudi nekaj resnice.

Od tistih pretepaških časov je minilo že več kot 40 let. Ljudje vedo povedati, da je pretepaška strast v Zabnički usmrila okrog 1924. leta. Bilo pa je menda takole:

Po prvi svetovni vojni je v vas za organista prišel Anton Trante. Le-ta je v vasi ustanovil godbo na pihala in pevski zbor. Za pretepe ni bilo več časa. Fantje so pod sretno takirko Tranteta marljivo vadili na glasbila.

Na ta dogodek smo se spomnili, ker 23. novembra letos Trante slavi osemdesetletnico. Castilijev jubilej. V Preski pri Medvodah sem v torem obiskal jubilanta, ki je po Gorenjski znan kot uglaševalce klavirjev in izdelovalce harmonijev. Je prve besede so mi dale slutiti, da z intervjujem ne bo težav.

»Tudi v Medvodah sem ustanovil godbo. Bilo je to 1931 leta,« je dejal Trante, ko obujal spomine na prehojeno pot. Pa ni bilo tolahko delo. Koliko truda je bilo potrebno, da je naučil kmečke fantje brati note.

»In kdo vas je naučil izdelovati harmonije in uglaševati klavirje. Povejte mi, kaj več o svojem življenju?«

Trante je začel govoriti, kot bi se vse to dogajalo včeraj. Izredno svež sponut, prizeten ton govora, jasna in razumljiva izgovorjava se skladno ujema z naravnim pevskim in glasbenim talentom jubilanta. Počasni in preudarno je začel govoriti:

»Rojen sem v Skocjanu na Dolenjskem. Oče je bil krojač. Znal je igrati na harmoniko, pa je zato hodil po ohcetih. Od šestih sestra je živila samo še sestra Urška, ki živi na Madžarskem.

Po osnovni šoli so me poslali v orglarško šolo v Ljubljano. Dve leti sem se učil igrati klavir in orgle. 1912. leta sem šel k voja-

kom v 17. pešadijski polk kranjskih Jančev. Tu sem ustanovil 40-članski moški pevski zbor. Kmalu sem bil ujet. Kot ujetnik sem bil pri donskih kozakih. Ko so spoznali, da znam uglaševati klavirje, so mi dali delavnico in v njej sem preživel vojno. Kozaki so me zelo radi poslušali, ko sem igral na klavir. Ko sem se vrnil iz utejništva, sem se poročil in nastopil službo kot organist v Zabnički. Tu so se rodile vse štiri hčerke in sin Ludvik. 1928. leta sem dobil obrt za izdelovanje harmonijev in uglaševanje klavirjev.«

»Je na Gorenjskem veliko uglaševalcev klavirjev?«

»Ne,« je odrnil Trante in se narabil nasmehnil. »Na Gorenjskem sem edini uglaševalce klavirjev. Z mojo smrto bo ta obrt na Gorenjskem izumrla.«

»Je dovolj dela za vašo obrt?«

»Uglašujem klavirje po vseh glasbenih šolah, gimnazijah in društvih. Ze trideset let hodim uglaševati in popravljati klavirje v Idrijo. Izdelal sem okrog 170 harmonijev, med njimi tudi harmonij za radio Ljubljana in Črno goro. Seveda pred vojno.«

»S kaj imate zdaj v delu?«

»Za osemdesetletnico skušam izdelati osem harmonijev. Pa sem nekoliko v zamudi.«

J. Vidic

TRGOVSKO PODJETJE
zarja
15 LET

SE NIKOLI
tako bogato založeni,
SE NIKOLI
tako ugodni

JESENICE

TAPETNIŠTVO RADOVLJICA

vam strokovno
in po konkurenčnih cenah

objavi tla z najlonskimi
tapismi preprogami. Po-
lagamo vinas, toplo pod,
podolit, tehnolit. Izdeluje-
mo in montirano sobne
in okenske zavese vseh
vrst.

Po naročilu opravljamo
vsa tapetniška dela.

Lastna zaloga
najlon tapism preprog.

merx
KAVA
užitek

Projektivno
PODJETJE, KRANJ

Cesta JLA 6/1,
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

V ponedeljek 17. novembra, so se začeli v Helsinkih — kakor je bilo napovedano — predhodni pogovori o začetku pogajanj o omejevanju strateškega obroževanja (SALT) med sovjetsko in ameriško delegacijo. Dve leti in pol so predstavniki obeh super sil dajali izjave, da so voljni začeti razgovore. Zdaj so se naposled začeli. Pogajata se dve šestčlanski delegaciji. Eni in drugi poudarjajo, da so to predhodni razgovori, ki bodo trajali tja do božiča. Prava pogajanja naj bi se začela šele januarja ali februarja prihodnjega leta, verjetno na Dunaju.

Vsa za Američane je znano, da so šli na te pogovore skrajne predvino. Vse važnejše odločitve bodo prišle od ameriškega varnostnega sveta oziroma od predsednika Nixon-a. Nixon se je očitno odločil, da se bo odpovedal vsem večjim načrtom oziroma »senzacijam«. Videti je da je zmaga tista šola v Washingtonu, ki se zavzema za skromne začetke. Propad je celo predlog o začasni prekiniti tekmovanje v strateškem obroževanju, vsaj dokler trajajo razgovori.

V jedrski arzenali super sil, s katerim se obujestransko »zastrašuje«, sodijo medcelinske rakete v utrjenih silosih na kopnem, rakete Pola-

ris na atomskih podmornicah, ki jih je mogoče oboriti z več naboji, strateški bombniki z dolgim dosegom, sovjetski sistem raket, ki delno letijo v tiru okrog Zemlje, in antiraketni sistem, ki ga označujejo tudi s kratko ABM. Ravnotežje strahu je predvsem ogroženo zaradi izstrelkov z več naboji, ki se razpršijo v zraku in letijo potem na vnaprej določene cilje, in zaradi protiraketnih sistemov, ki so jih začeli graditi Rusi okrog Moskve in Leningrada.

Zaradi vseh teh orožij in drugih, ki so še v »delu«, je zelo težko poiskati »enačbo«, ki bi zadovoljila obe strani. Toda obe strani sta vendar spoznali, da je že zdaj cena za vse te vrste orožij tako velika, da je treba vsaj poskusiti omejiti to strašno obroževalno dirko.

Obe strani si od predhodnih pogovorov v Helsinkih obeta, da bosta nadrobneje ugotovili, kaj vse sodi v »strateška orožja«, čeprav je jasno, da ne bo ena ne druga stran izdala drugi kakve pomembnejše skrivenosti. Za Američane so strateško orožje poleg medcelinskih raket in protiraket tudi sovjetski

Začetek SALT

ske rakete srednjega doseg (700), ki ciljajo na Zahodno Evropo, niso pa strateško orožje ameriške taktične jedrske rakete (7000), ki branijo Zahodno Evropo in so po mnenju skupine za jedrsko planiranje pri NATO, ki je te dni zasedal v Washingtonu, izrednega pomena za strategijo atlantskega pakta. Vsekakor ni pričakovati od predhodnih pogovorov v Helsinkih kakih čudežev in ne hitrih uspehov od pravih pogojan, ki se bodo začela prihodnje leto.

Pretekli teden se je v indijskem političnem življenju zgodilo spet marsikaj usodenega in dramatičnega. Konzervativni voditelji kongresne stranke, zbrani v tako imenovanem delovnem odboru, so izključili predsednico vlade Indiru Gandhi iz stranke in pozvali poslance v parlamentu, naj glasujejo proti njej. Toda Indira Gandhi si je s svojim naprednim socialističnim in gospodarskim programom zagotovila ne samo podporo širših množic v deželi, ampak tudi podporo večine posancev kongresne stranke v parlamentu in drugih posancev na levici. Zato je z lahkoto zmagala v par-

lamentu: 306 poslancev je glasovalo za njo, 140 jih je bilo proti. Boj pa se nadaljuje, ker se stara garda, to je konzervativni politiki, ki so doslej preprečevali prenovitev stranke in izvajanje socialistične politike, se naprej upira. Gotovo je že, da se je kongresna stranka razkala. Staro vodstvo verjetno še vedno drži v rokah dobršen del aparata stranke in bo poskušala še nagajati Indiru Gandhi in večini v kongresni stranki. Zato je pričakovati še hude boje, obtožbe in razkole. Toda Indira Gandhi je spoznala, da je že skrajnji čas, da je prišlo v Indiji do »polarizacije« političnih sil. Tako se bo lahko prerojevan, četudi oslabljena kongresna stranka, lahko zdaj temeljito lotila nalog, ki stoji pred njo in Indijo.

Ljudje in dogodki

Delovni kolektiv Plamena praznuje 75 - letnico

(Nadaljevanje)

1. maja leta 1904 so kamnogoriški kovači pod vplivom stavkajočih železarjev na Javorniku in Stari Savi pričeli s stavko, v katero so pritegnili še kovače iz Krope. Stavka je bila mezdnega značaja in se je končala z uspehom za delavce 4. maja. Privatni podjetniki so bili prisiljeni s pogodbo plačevati delavce enotno. Največji uspeh stavke pa je bil v tem, da je večje število delavcev iz Krope in Kamne gorice pristopilo k zadrugi. Število delavcev se je povečalo na 215 in je do prve svetovne vojne naraslo na 240.

Računski zaključek za leto 1905 nam kaže, da je promet narasel v tem letu na 1.695.972 kron, čistega dobička pa je bilo 2466 kron. V tem letu je zadruga dobila tudi od Zadružne zveze 200.000 kron kredita.

Ze s samo ustanovitvijo zadruge je bil namen, da se postopoma preide iz ročnega na strojno izdelavo izdelkov.

Prvi stroji za tračnike so bili nabavljeni leta 1911, do prve svetovne vojne pa so bili kupljeni še stroji za gradbene, odrške in čevljarske žeblice. Vzoredno z naboravo strojev so tudi gradili oddelke.

Delovni čas je bil pri strojih 12 ur v dve izmeni, za ročno kovanje žeblice pa še vedno do 16 ur dnevno. Ob ustanovitvi zadruge je bilo v

Kropi 12 vigenjcev, v katerih je bilo 57 ognjev s 342 delovnimi mesti.

Plače so bile glede na razvojno pot zadruge še kar zadovoljive. Delavci so dobivali plačo redno v gotovini in so postali popolnoma neodvisni od bivših delodajalcev-trgovcev.

V poslovнем letu 1915–16 je promet narasel že na 3.544.68 krom, dobička pa je zadruga imela 15.441 krom.

Z uvajanjem strojnega dela je bila leta 1911 ustanovljena v Kropi Obrtno nadaljevalna šola, katero je vodil takratni učitelj Josip Pleničar. Ta zasluži vse priznanje za teoretično vzgojo takratnih mladih kovinarjev, še posebej pa priznanje za organizacijo in vodstvo dramskega odseka in pevskega društva, ki sta bila znana daleč naokoli, kar je veliko pripomoglo k utrjevanju zavesti odločajočega delavskoga razreda v Kropi in Kamni gorici.

Zgodovina železarstva terjen razvoj nam dokazujejo, da je imel delavski razred največje zasluge in končno tudi živiljenjski interes za čimvečji gospodarski uspeh zadruge. Razredno zavedni delavci niso bili pregnani, zato ker bi bili nevarni sebi, sodelavcem, še manj pa zadrugi, temveč so morali biti žrtve pregnanja zato, ker je bila zadruga pod pritiskom finančnega kapitala, ki si je

na ta način ustvarjal položaje, da se je obdržal na oblasti. Za doseg teh namenov pa je uporabljal različna sredstva in tudi verska čušta, kar so predstavniki kapitala še posebno jasno pokazali med narodnoosvobodilno borbo.

Kljub oviram za nadaljnji razvoj, pomanjkanje kredita itd. se je zadruga leta 1926 resno lotila proizvodnje vijakov in matic kakor tudi gradnje oddelkov. Da si je zadruga

povečala in zagotovila lastni kapital, so člani dvigali deleže, in sicer od 2000 din, ki je bil leta 1926 na 30.000 din za moške in 15.000 din za ženske člane v letu 1935. To je bila za takratne člane zadruge velika žrtva in le železna volja jo je premagal, saj je bila za napredok zadruge res potrebna.

(Nadaljevanje)

C. Rozman
Kropa

FIAT **ZASTOPSTVO**
TRISTE
zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: NOVA IN RABLJENA VOZILA, NAMENJENA ZA IZVOZ V JUGOSLAVIJO

Capo di Piazza Št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: ZA GENERALNA POPRAVILA MOTORJEV fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo Št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

SLUŽBA ZA ZAMENJAVA IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo Št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi, Št. 26/3, telefon 93-787

— Ko bi ti slišal tega prodajalca krtač! Pravi pesnik je ...

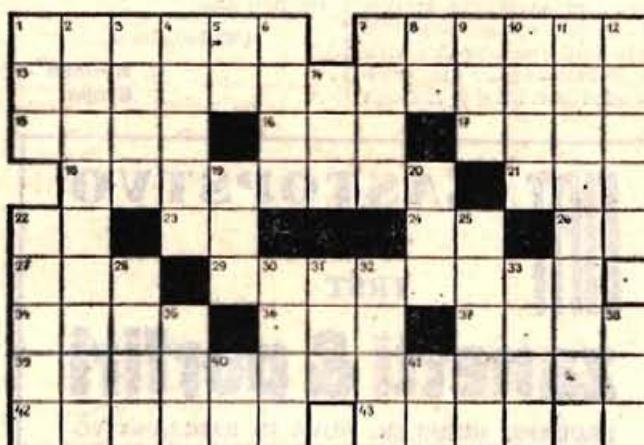
Strah pred cigaretom

Po podatkih ameriškega ministrstva za zdravstvo je lani opustilo kajenje okoli milijon Američanov. Stevilo kadilcev med prebivalstvom nad 17 let se je zmanjšalo od 39,7 odstotka v letu 1967 na 37,7 odstotka lani. Kajenje je opustilo več žensk kot moških.

800 milijonov nepismenih

Po podatkih Združenih narodov je na svetu okoli 800 milijonov ljudi nepismenih. Anketa je bila izvedena v 90 deželah sveta. V preteklih desetih letih se je število nepismenih povečalo za 60 milijonov ljudi. Tak porast »intelektualnega zla« pripisuje predvsem naraščanju števila prebivalstva v svetu, predvsem v deželah v razvoju.

VODORAVNO: 1. sklopka, 7. lik, slika, 13. naslov, ki si ga je pridobila nogometna ekipa Kranj na zadnjih tekmovalnih (dvé besedi), 15. pripadnik politične stranke v stari Rusiji, 16. tanka tkanina za zaveso, 17. ime zagrebške humoristike Eržišnik, 18. pismeni sestavek s temeljito obdelanim vprašanjem, 21. romanska nikalnica, 22. kratica za »Mohorjeva družba«, 23. 11. in 22. črka abecede, 24. kratica za francosko italsko družbo, 26. avtomobilsko oznaka za Kutino, 27. star Slovan, 29. glasbena oznaka za: zmerno, umirjeno, 34. določene barve, 36. zorana zemlja, 37. obrežje (tujka), 39. priimek in prvo ime starorimskega politika, ki je bil znan po okrutnosti, bil je kvestor, prokurator Afrike itd. (... Sergij.), 42. grški otok v Severnih Sporadih, 43. vrsta sekire.

NAVPIČNO: 1. del voza, 2. slovar, 3. domača tovorna žival, 4. slov. violinist, osnovatelj Orkestralnega društva Glasbene Matice itd. (Karel, 1874–1951), 5. avtomobilsko oznaka Krapine, 6. gora na Korziki (1538 m), 7. orodje za obdelovanje železa, 8. kratica za »opus, delo«, 9. trata, ruša, 10. samec domače živali, 11. svetovno znani violinist, jugosl. porekla, ki je živel v ZDA, deloval za NOB med vojno itd. (Zlatko, 1895–1965), 12. Južnoevropska okrasna rastlina z rebrastimi listi, 14. staroperzijski kralj, 19. medmet, ki označuje pok, 20. himalajska koza, 22. priimek teoretička znanstvenega socialistizma (naša pisava, Karl), 25. zadnji egiptovski kralj, 28. pred leti umrli francoski filmski komik, 30. opis, 31. časovna enota, 32. narodnoosvobodilna vojska Grčije v drugi svetovni vojni, 33. premetenka, navihanka, 35. kraj pri Domžalah s tovorno sanitetnega materiala, 38. vzdevek Goethejeve matere, 40. Italijanski spolnik, 41. samo.

KRVOSES 10

»Kako vam je pravzapravime — kako vas kličejo — vaši prijatelji?«

»Steward mi je име.«

»Ti ljubi bog, ali bi ne bilo lepše, če bi vam rekli Stu? Veste, Stu, nekaj sem se naučila pri vas.«

»In kaj je to?«

Pokazali ste mi, kako nespatmetno je, če se prepustite toku. Stopiti moram spet na trdno tla. Dovolj dolgo sem se dala voditi za roko raznim ljudem. Sita sem zdaj tega. Toda priporovajte mi kaj o svoji ženi?« Bedford je legal na posteljo, si poravnal pod glavo obe blazini. »O njej ne bi rad govoril.«

»To se pravi, z menoj necte govoriti o njej, kajne?«

»Nikakor nisem hotel reči tega.«

»Tako rada bi vedela.« Je dejala Geraldina nekoliko otožno, »kakšna je ta ženska, ki se ji posreči, da jo moški tako ljubi, kot jo ljubi vi.«

»Očarljivo bitje je!«

»No, to si pač lahko sama mislim. Odveč bi bilo, da bi mi to pravili vi. Rada pa bi vedela, kako se znajde v življenju in ... če bi bilo mogče, bi tudi rada zvedela, kaj ta Binney pravzaprav ve o njej.«

»Zakaj pa?«

»No, kako naj to povem ... mislila sem, morda bi ji lahko kako pomagala.« Položila je glavo nazaj in krepko zadehalo: »Oh, kako sem trudna!«

Nekaj časa je bilo vse tisto. Bedford je položil glavo na blazine in mislil na Ann Roann. Cutil je, da bi bilo prav, če bi razkril Geraldini nekaj stvari o njej, o njeni iskrci se življenjskosti, o njeni trdni, pošteni bitnosti in o njenem daru na žaljiv način imenovati vse stvari s pravim imenom, ne da bi pri tem koga žalila.

Slišal je lahek vzdih. Ko je pogledal proti Geraldini, je videl da je zaspala. Tudi sam se je čutil nekam slabega. V danih okoliščinah je bila ta lenost, ki se ga je počaščala, zelo čudna. Živčna napetost je bolj in bolj popuščala. Zaprli je oči. Naslednji trenutek jih je spet odprl, toda nekaj hipov je videl vse dvojno. Z naporum se mu je posrečilo končno gledati spet normalno, nenadoma pa ga je objela omotica. Hip nato mu je omahnila glavo na blazine. Postalo mu je jasno, da je bilo v whiskyju primešano uspavalno sredstvo, toda zdaj je bilo za kakršenkoll protiukrep prepozno. Poskušal je vstati, toda zmanjšalo mu je moči. Prepustil se je prijetnemu pospancu, ki ga je prevzel. Potem se mu je zazdelo, da sliši glasove, nekdo je šepetal nad njim. Zdelo se mu je, da sliši šumeti papir in

vedel je, da gre za neko obveznost, ki jo je bil sklenil, ko je bil še buden. Poskušal se je zbrati, da bi to obveznost izpolnil, toda uspavalno sredstvo je bilo premično in čutil je, kako se nekam pogreza. Od daleč je zaslišal ropot motorjev, spet se je skušal vzdržati iz letargije, toda ni mu uspelo.

Končno, zdelo se mu je, da je minila celo večnost, se je začel osveščati. Spomnil se je, da leži v motelu na postelji. Na vsak način je bilo treba vstati ... v sobi je moral biti tudi dekle. Ona mu je natresla v kozarec uspavalnega sredstva. Nekaj časa je z zaprtimi očmi razmišljal o tem — zdelo se mu je, da je spet preteklo deset ali petnajst minut — medtem se je vedno znova pogrezal. Toda če je bilo uspavalno sredstvo v whiskyju, ki ga je bil pil, ga je moral biti nekaj tudi v dekletovem whiskyju. Saj sta se skupaj odpeljala. Steklonica je medtem stala na mizi. Nekdo je medtem moral biti v sobi in stresti sredstvo v whisky.

Dekle se mu je zdelo zdaj kar prikupno. Spočetka jo je sovražil, bila je pravzaprav dobrega srca. Imela ga je rada in mu prav gotovo ne bi bila zamerila, če bi bil kakoli želel od nje ... saj mu je bila celo zamerila, da tega ni storil. Čutila se je užaljeno v svoji ženski nečimernosti. To pa jo je pripeljalo do tega, da je začela razmišljati o njegovi ženi. Na vsak način je hotela zvedeti o Ann Roann kaj več. Pri misli na Ann Roann je široko odpril oči.

V sobi je bilo temo. Le skozi prislonjena vrata je iz druge sobe prodiral ozek žarek svetlobe. Zunaj je bilo popolnoma temno in medli žarek svetlobe iz druge sobe ga je za trenutek oslepil. Skobacal se je pokonci in pri tem opazil list papirja, ki je bil pripet na rokav njegovega suknjiča. Ko ga je obrnil tako, da je padala nanj svetloba, je razbral iz njega: »Vse urejeno, Gerry.«

Bedford se je napotil k vratom. Medtem so se mu oči privadile svetlobe. Ze je hotel zaklicati: »Ali smem vstopiti?« ko se je domisil nečesa boljšega. Saj bi bila Geraldina nedvonomo vrata zaprla, če ji ne bi bilo prav, da bi nepričakovano prišel k njej v sobo ... val naklonjenosti do tega dekleta ga je objel. Pomisil je na to, kako je bil odprt vrata in jo našel skoro golo. Njenega postava je bila zares krasna, strmel je bil vanjo, kar je prenesla z nasmejanjo brezbržnostjo. Ničesar si ni bila ogrnila, niti mu ni obrnila hrbita. Mirno je bila stala pred njim.

Bedford je stopil v sobo. Prvo, kar je zagledal, je bila postava, ki je postrani zgrb-

ljenja ležala na tleh. Na preprogi je bila mlaka krvi, v kateri je odsevala svetloba svetilke. Pred njim je ležal Binney Denham. Šibki možic je bil mrtev. Celo kot mrtvec se je zdelo, da prosi odpuščanja. Zdelo se je, kakor da mu je neprijetno, da je onesnažil preprogo.

4.

Prvi hip je bil Bedford ves trd od strahu. Nato pa je planil nazaj v svojo sobo, pograbil aktovko, da bi pogledal, če je v njej še revolver. Toda revolverja ni bilo več.

Zaprli je vrata v drugo sobo in se z aktovko v rodi sesedel na prvi stol. Obdaja la ga je popolna tema, le sem in tja se je od zunaj pobjlikovala rdeča svetloba. Odgrnil je zaveso pri oknu in opazil, da se je v kratkih presledkih prižigala reklama na tabla motela. »Pri mirnem počitku.«

Ves pretresen je jet premišljeval, kako priti iz motele in najti tak kaks. Kaj prida si ni obetal. Kratko in malo ni imel poguna, da bi prekoračil dvorišče. Hotelska pisarna je bila spredaj, ob cesti. Lastnik bi ga prav govoril opazil in ga začel spravljati to in ono.

Bedford je zapri za seboj vhodna vrata svojega apartmaja in naglo krenil okrog bungalowa. Po nekaj korakih je prišel do ograje iz bočne zice, ki je ograjevala zemljišče okrog motela. Svojo aktovko je vrgel prek ograje, nato pa poskušal najti v ograji toliko prostora, da bi zlezel skozi. Ze je mislil, da se mu je posrečilo, ko se je v svoji živčnosti zatuknil s hlačami obnjo in si jih raztrgal na kolenu. Končno se mu je posrečilo osvoboditi se. Stal je na zoranji. Z reklamne table je prihajalo dovolj svetlobe, da je pri teku lahko pazil na zore. Slednjič je vendar do spel do pota, ki je vodil na glavno cesto, tam je bil premet zelo živahan. Spustil se je v tek po cesti.

Pred njim je nenadoma obstal avto in njegovi žarometi so ga osvetlili. Za trenutek ga je obšel blazen strah. V prvem hipu je že hotel zbezati, nato pa je preudaril, da bi vzbudil sum. Morda so že alarmirali policijo, ki je poslala svoj voz, da bi pogledal cesto. Zbral je teda vse sile in krepkih korakov korakal ob robu ceste žarometom nasproti, kot da ima pred seboj točno določen cilj, kamor je namenjen — posloven človek z aktovko, ki gre po opravkih.

Zarometi so se vedno bolj bližali. Neposredno pred Bedfordom je avto sunkoma obstat. Vrata so se odprla.

»Pri bogu, Stu!« Je vzkliknil nekdo. Bil je to glas Elze Griffin.

Čehi v Bohinju (2)

Ceški doseljeni so celiko vplivali na gospodarski in kulturni razvoj Bohinja. Prav Nikolaj Bernard ima največ zaslug za ustanovitev raznih organizacij, delavske godbe in prostovoljne gasilske čete na Bohinjski Bistrici. Sedanji gasilci in tovarniška godba Železarne Jesenice imajo izvor v Bohinju — v požrtvovalnem delu Nikolaja Bernarda in drugih. Pri tej godbi sta sodelovala tudi moja pradeda Andrej Rožič (rojen 22. 11. 1829 na Kamnjah št. 15) in njegov oče Gregorij Rožič (rojen 6. 3. 1800 na Kamnjah št. 33, »pri Pavovcu«, umrl 5. 12. 1856). Poleg odgovornega mesta v tovarni in v delavski organizaciji sta oba sodelovala tudi v na novo ustavljeni delavski godbi, ki je v zimskih mesecih, ko so zmrznile vode v Bohinju, potovala vedno prek Koroške in Štajerske na Ceško in Moravsko in tam igrala na svatbah.

Lastnica tovarne v Bohinju je postala Kranjska industrijska družba. Ker v Bohinju tedaj še ni bilo železnic, so začeli koncentrirati svoje obrate na Jesenicah in Javoriku, zakaj tam skozi je že delala nova železnica skozi Trbiž in Ljubljano. V župnijskih knjigah je pripomba, da je družina Nikolaja Bernarda od leta 1889 na Savi, se pravi, na Jesenicah.

Nikolaj Bernard se je na Bistrici oženil z domačinko Ivano Iskra leta 1879. Z njo in družino je še deset let živel v Bohinju. Dne 18. 10. 1890 so pogorele fužine na Bistrici in od tedaj dalje se je železarno preselilo na Jesenice. Bohinj je dobil s tem tak gospodarski in kulturni

udarec, da se ni mogel več opomoči.

Sin Nikolaja Bernarda Filip Bernard je znamenit slovenski komponist. Od Bernardo je pomemben še Jaka Bernard, ki je bil spodoben oficir in vojaški voditelj. Lahko bi se primerjal z legendarnim Stanetom Rozmanom, če bi dlje živel. Opravil je dosti drznih akcij na Nemce in domače izdajalce, v partizanih pa je bil od začetka vojne. Padel je v Stripniku nad Selcami dne 16. februarja 1942.

Iz župnijskih knjig sem napravil tudi izpisek za hišo Bohinjska Bistrica 92, »pri Ferbarju«. Kakor bi se za hišno ime prejšnjega opisa »pri Padarju« reklo v sloven-

ščini »pri zdravniku«, tako bi se za to hišo glasilo »pri barvarju«.

»Pri Ferbarju« je živila družina Kleč. Nisem še morel ugotoviti, kakšno je bilo prvotno hišno ime. Vse namreč kaže, da se je hiše oprijelo to ime »pri Ferbarju« šele pozneje zaradi obrti. Jakob Kleč, ki je bil rojen 26. 4. 1800, se je poročil s Frančiško Küller, ki mora biti v sorodu z že omenjenim zdravnikom dr. Janezom Küllerjem in njegovo ženo Marijo Markisetti, kajti pri hiši Bohinjska Bistrica št. 44 (»pri Smukavcu«) so se pisali Markisetti. Rodbina »Kleč« mora biti češkega izvora; ta priimek je še danes mogoče zaslediti na Je-

senicah. Jakob Kleč je imel precejšnjo družino (8 otrok).

V knjigah je opomba, da sta Jakob Kleč (26. 4. 1800 — 6. 6. 1847) in njegov brat Andrej Kleč (23. 11. 1804 — 1946) umrli v prisilni delavničici v Ljubljani, oba v letih 1846/47. Ker so bili tisti časi zelo razburkani in je Metterichov absolutizem hotel zatreti vsako težnjo po svobodi, ni izključeno, da sta prišla navzkriž z oblastjo policijskega absolutizma, pa so ju obsodili in uničili v Ljubljani. Mogoče je prav prekte rodbine obstajala vez med svobodomiselnimi organizacijami v srednji Evropi (na Češkem) in v Italiji. V tistih časih pa so pripadnike in osumljence svobodomiselnosti imeli za prekučuhe in okrog njih spletli zgodbe televajstva, da so jih potem mirne duše uničevali po jehah.

Najstarejši sin Janez Kleč je leta 1856 odšel na Hrvatsko, hišo doma pa je prevzel Alojzij Wagner, ki je bil rojen 8. 11. 1816 v Pragi. Vse kaže, da je ta začel pri hiši barbarsko obrt, kajti Alojzij Wagner ima v koloni »Condito« opombo, da je »Färber« in nične drug pred njim.

Wagner se je poročil z Gertrudo Pokorn, ki je bila rojena v Škofji Loki. Tudi pri-

imek »Pokorn« spominja na ceške doseljence, ki so se pisali »Pokorný«. Alojzij Wagner je znal dobro nemško; temeljito je obvladal gothic (branje in pisanje). Moj oče Janez (rojen 1887) se še dobro spominja, kako ga je oče Pavel (rojen 1855) pošiljal k »starem Ferbarju« z raznimi nemškimi sodniškimi pismi, da jih je prevajal in nanje pisal odgovore in pritožbe. Wagnerju so stari Bohinjci pravili torej »ta stari Ferbar«, kar tudi da misli, da je on začetnik imena hiše na Bistrici št. 93 in da je za njim to obrt opravljala še kdo od naslednikov, in sicer v času, ko je bil Alojzij Wagner še živ.

(Naprej prihodnjih)
Joža Cop

Na zalogi

vsa zimska oprema
tudi vse vrste snežne verige

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

53

»Hm, se zanimali Karl, Ce Slavkovega očeta niso našli niti tedaj, potem ga prav gotovo ni več. To bi povedal Slavku, a ne more. »In tvoja mama še vedno poizveduje?«

»Ja, še vedno. A mislim, zahrka Slavko, da bi prikril bolečino, »mislim, da že ve, pa se mi boji povedati.«

»Zakaj naj bi se bala?«

»Tudi jaz bi ji ne mogel povedati, če bi vedel, da očeta ni več. Preveč bi jo prizadelo. Le težko bi prenesla.«

Tako misli Slavko. Ne ve, da si nekateri ljudje v zakonu lahko tako zelo zagrenijo medsebojne odnose, da zasovražijo drug drugega, da samo čakajo, kdaj bo eden od njiju mrtev. Tudi Štefi — Slavkova mama je že štiri leta takia, da bi je smrт Slavkovega očeta prav nič ne prizadela, marveč bi popolnoma na naraven način pretrgala vse že med njo in njim, ki so kljub razočaranju in sovraštvu še vedno ostale in ki jo preko Slavka še vedno vežejo na moža, človeka, ki ji je (o tem je še vedno trdno prepričana) uničil življenje. Toda Slavko za mamino razočaranje nad očetom in njeni sovraštvu ne ve, saj mu mama še nikoli ni rekla žal besede čez očeta, ki je v Slavkovem srcu še vedno oče, najboljši oče na svetu.

»Ne, ne bi prenesla. Ne mogel bi ji povedati. In tudi mama mi ne more, če res ve, da je tata mrtev.«

»To je morda res,« pravi Karl.

»Mogoče? Toda živi v dvomih je marsikdaj težje, kakor vedeti resnico.«

»Potem vprašaj mamo! Vprašaj naravnost!«

»Bi. A mama bi se izmikala z odgovorom kakor doslej. Tolžila bi me, da se bo tata že oglasil, kadar se bo vrnil.«

»Potem poizvedi sam!«

»Sam?« ga Slavko ne razume.

»Piši na Bavarsko ali pa na Rdeči križ!«

»Res, to bi lahko storil,« se Slavko rahlo udaru po čelu, ker se tega že zdavnaj ni domislil. Da, pisal bo. Se danes bo pisal.

»Toda mama ne sme vedeti o tem ničesar,« si pravi, ko se popoldan pripravlja k pisanju. Ce je oče živ in ce bo zvedel zanj, jo bo lahko razveselil z novico, mnogo bolj razveselil, kakor jo bo z odličnim spričevalom.

Toda kam in komu naj piše?

»Hm,« Slavko grize peresnik.

Naj piše na penzberško občino?

»Ne. Ce je stari župan bi pismo uničili. Stari župan ne bo do smrti pozabil, kakšno poniranje in sramoto je doživel, ker mu moja odtujitev od mane ni uspela.«

A kam naj potem piše? Penzberški babici?

»Ne, nikoli!« se v Slavkovih očeh zabliska sovraščvo zaradi gorja, ki ga je penzberška babica prizadejala mami.

Ko bi se živel penzberški ded, bi pisal njemu. Slavko ne ve, kaj bi storil.

Naposled se spomni Ebnerjevih.

»Ja, njim bo pisal...«

Cetrio poglavje

1

Beli šotori v senci redkih smrek, gorski svet med Krnom in triglavskimi gorami, razbeljenimi od julijskega sonca, belorave, leno premikajoče se lise krov, vonj po poletnih planinskih zelih, ki jih vdihavajo pljuča idrijskih dijakov, med katerimi je tudi Slavko, ki si je s svojim odličnim uspehom zasluzil brezplačno taborjenje nedaleč od Krnskega jezera, odsevajočega globoko modrino prav tako globoko modrega julijskega neba. Nekateri pravijo temu jezercu Morsko oko, ker baje sega v globino do samega morja in načršča kakor morje in kakor morje opada, veča in širi svoj krog. Tega sicer dijaki, ki tabore tu pod vodstvom profesorja Andreja, še niso opazili. Tudi globini jezera ne verjamajo, a kljub temu ne oporekajo staremu pastirju, ki jim pripoveduje o tem in jim kot dokaz navaja staro pripoved o nekem teličku, ki je nekoč (davno, zelo davno) že od tega! zabredel pregloboko v jezerce in potonil. Zaman so ga iskali. Ni ga bilo videti pod gladino. Zato so od tistih dob-

pastirji vselej pazljivi, kadar napajajo ob jezercu živino.

»Tudi vi?« vprašujejo dijaki starega pastirja, ki še vedno verjame v skrivnostni svet pravljic pod Zlatorogovim Bogatinom kljub temu, da ni več ne Zlatoroga ne belih ženž ne triglavskega vrtu s čudežnimi rožami, pa tudi tista smreka, pod katero so pokopani Zlatorogovi zakladi in iz katere bo stesan zibelka srečnika, ki mu je namenjeno Zlatorogovo bogastvo, še ni zrasla.

»Ce verjamem, vprašujete,« preleti sivolasi pastir z modrim pogledom gručo okrog sebe, čakajoč na odgovor. »Verjamem. Zakaj ne bi verjal staremu svarilu, ki ga v naših krajih pozna in spoštuje sleherni otrok. Zato sem že od nekdaj pri napajanju pazljiv, čeprav v današnjih časih to ni težko,« se nasmehne. V njegovem nasmehu pa je nekaj žalostnega. »Živine je malo,« vzidne. »Desetkrat manj kakor pred vojno. O, ja, vojna se še pozna. Se vedno jo je čutiti. Težkih časov še ni odnesel čas in prinesel boljših.«

»To je res,« pritrjujejo dijaki.

»No, in živali je tako malo, da mi pri napajanju res ni treba preveč paziti, da bi katera zabredla pregloboko. Bolj je treba imeti oči na prestradanih vojakih, kadar se prikradejo. Ti so nevarni. Kradejo. Vzamejo ti najlepšega telička ali teličko. Ce jim ne pustiš, te prisilijo. Puške jim skočijo kar same z ramena v roke in že gleda vate smrt iz tistih luknjic.«

»Torej ste tudi to že doživelvi?«

»Doživel, kajpak doživel. Konč junija je bilo. Prišli so dol s Krna, kjer postavljajo vojaški spomenik.«

O tem spomeniku-pomniku italijanske vojaške slave so dijaki že slišali. Z njim naj bi postal Krn večno znamenje kraljeve italijanske zmage in naročilo novim italijanskim rodovom, naj spremenijo ta gorski svet v »terro italicissimo«.

»Prišli so in s silo vzeli Lucka, Štivčevega telička.«

»Štivčevega?« postane Slavko pozoren. »Lucek, ja, seveda, Lucek,« se spomni, da je o Lucku že slišal pri terti Rosiki, ki je pripovedoval Andreju o svojem obisku pri Štivčevih prav na dan, ko se je Slavko pred svojim odhodom na taborjenje oglasil pri njej. »Lucek je bil najljubši Žefkov teliček.«

Gorenjski kraji in ljudje

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

53

Löhde je tri leta iskal sledove za ponarejevalsko skupino SD. Poiskal je preživele priče v Južni Ameriki, posebno v Periju, Spaniji, Avstriji, Italiji in v Sveci. Baje je izpršal na stotine oseb in dobil napotke celo od inspektorja Scotland Yarda in nekdanjega britanskega višjega oficirja obveščevalne službe Rudkinja. Poiskal je celo šef za razpečavanje ponarenjenega denarja Fritz Schwenda, ki se je s ponarejenimi poljskimi dokumenti z imenom Wenceslav Turi zatekel v perujsko Limo. Ta naj bi mu bil izročil na kupe fotokopirane korespondence in spominskih fotografij ter mu zdiktiral v stroj cele strani. Löhde je na ta način baje zbral nič manj kakor 3600 strani raznih podatkov.

Ti podatki sicer niso pomenili nič novega, pač pa so sodelovali označevali Topliško jezero kot kraj, kjer so nacisti v zadnjih urah vojne potopili največ blaga.

Preden je Löhde dobil povelje za odhod, je o tem razpravljala v Hamburgu posebna konferenca. Amerikanec Pirie, ki je imel svoje zaupnike tudi pri tem podjetju, je omenil, da se »vplivni ljudje boje, da ne bo zagotovljena tajnost«. Glede na to so posvetvili veliko pozornost sestavi Sternove ekspedicije. To ekspedicijo so — čeprav se je jena akcija odvijala na avstrijskih tleh — sestavljali izključno zahodnonemški državljanji. Poleg urednika Löhdeja in raznih strokovnjakov za popravljanje, fotografije itd., so v njej sodelovali še vladni svetnik hessenskega notranjega ministarstva, asistent zahodnonemškega vladnega sveta in nekdanji vodja kemofizikalnega instituta za razvoj »čudežnega orožja« ob Topliškem jezeru, ki je dajal ekspediciji natančne podatke o potoplitvah, katere je štirinajst let skrival pred zavezniki in avstrijsko vlado.

Ta Sternova skupina je pričela z nadvodnimi in podvodnimi raziskavami spočetka brez dovoljenja pristojne avstrijske vlade. Svoje delo so poskušali na vsak način prikazati kot privatno akcijo.

Po desetih dneh je ekspedicija odkrila prvi sedem zaboljev, štirinajst dni kasneje pa je enega dvignila iz vode. Medtem so organi avstrijske vlade na čudno i komplikiran način, tj. kar ustno! izdali dovoljenje za raziskovanje. Tako so lahko odprli prvi zabolj in odkrili njegovo vsebino: ponarejene angleške bankovce iz »operacije Bernhard«. Naslednje dni so v hišem zaporedju dvignili iz osemdesetmetrskih globine še več zaboljev. Ponarejeni funti pa so tako malo zanimali ekspedicijo, da jih niso niti šeli, temveč samo vrnili v zabolje in skupaj s formalnim zapisnikom izročili avstrijskemu oblastem. Vzporedno z akcijo je stekla v hamboški ilustrirani reviji Stern senzacionalna serija člankov z naslovom: »Denarja kot smeti.«

Potem pa so izvlekli iz jezera zabolj z oznako »B 9a. V njem so bili tajni spisi RSHA! Zabolj je tehtal okrog 100 kg. Bili je do vrha poln ter posebno dobro zabit. Stern je v svoji 35 stranki z debelimi črkami objavil posebno poročilo:

»Že nekaj tednov je Topliško jezero središče zanimanja vsega sveta... Na obalah Topliškega jezera in v trezorjih avstrijske policije leži denarja kot smeti. Potem pa so izvlekli iz jezera največjo senzacijo: tajne akte SS o ponarejanju, natančne podatke o agentih, Izdelovalcih, razpečevalcih..., ki so leta 1945 upali, da se bodo lahko skrili in da bo svet nanje pozabili... Natančna povelja za agente SS v holandskem, norveškem, angleškem in nemškem jeziku; navodila za sabotažne akcije; razstreljevanje sovražnih ladij, letališč in drugih objektov; posebne izkaznice; dnevniki o ponarejanju denarja; na stotine tajnih spisov.«

Pri tem pa Stern ni omenil, da so zahodnonemški iskalci zaklada našli tudi podvodne polkusne rakete poslednjega tipa iz Hitlerjeve krovnice »čudežnega orožja«. Tudi zlatnike je baje opazil Löhde poleg nekega razbitega zabolja na dnu jezera.

To sporočilo je spravilo vse tiste, ki so doslej svoj strah zaradi motenja miru na Topliškem jezeru izražali samo z anonymimi grozilnimi pismi, v pravi bes. Celo v pisarnah nekaterih koncerrov je zavladala nervosa, prav tako kakor tiste dni, ko je bilo treba v tekmi s časom spraviti nacistični zaklad na varno. Zdaj so storili vse, da bi preprečili nadaljnjo raziskavo. Razumljivo je, da so bili pri tem najbolj vneti tisti, ki so si medtem prilastili večji ali manjši del tega zaklada.

Eden izmed takih je že omenjeni Kurt Becher, ki je bil pred vojno navaden nakupovalec brez denarja in imena. Med vojno se je preril do SS-standardtenfuehrerja in Himmlerjevega poverjenika za gospodarstvo v zasedeni Madžarski. Po vojni pa se je iznenada pojavil v Bremenu kot ugleden lastnik treh uvozno-izvoznih podjetij z osebnim premoženjem 140 000 000 nemških mark.

Med Slovenci onstran meje, na večerni strani

(Konec)

Naš zapis o še vedno živih hlapčevskih »vrlinah«, ki se jih ne moremo in ne moremo otresti, gre h kraju. Znesli smo se tudi nad našo uspavostnostjo in mlačnostjo do rojakov onstran meje. Nočemo, da bi jih pozabili, odpisati! Ves čas nam je silišča v pero bridka ugotovitev — ki pa je nismo mogli zapisati — da osvobodili boj Slovencev še ni končan, da zahteva naših starih taborov po združeni Sloveniji še ni izpolnjena...

Vsekakor bi se s to trpkou rešnicnostjo laže sprijaznili, če bi bili naši rojaki onstran meje deležni pravic, ki jim kot avtohtoni etnični skupnosti gredo, ne le po človeški logiki, pač pa tudi na osnovi veljavnih mednarodnih in mirovnih pogodb.

Tako pa se morajo, ne le tržaški, goriški in koroski Slovenci, pač pa tudi rojaki v Beneški Sloveniji, v Kanalski dolini in v Porabju, še vedno biti za svoje najošnovejše človeške in narodne pravice.

KARTOGRAFOVO POJASNILE

Glede na našo grajo samonemški napisov slovenskih krajev na nekaterih pri nastiskanih zemljovidih v zapisu, ki smo ga objavili dne 30. oktobra t. l., nam je kartograf Ivan Selan iz Suha dol pri Komendi poslal obširnejše pojasnilo, iz katerega povzemamo nekatere odstavke:

... Tovariš Črtomir Zorec je upravičeno kritiziral nekatere samonemške imena na slovenskem Koroškem v Turistični avto karti Slovenije, ki je izšla 1. 1967.«

... Verjetno je imel tovariš Zorec pred seboj, je omenjeni zemljovid, ki je že zastarel in je torej že nekako neveljavjen. Kajti sredi leta 1967 leta je izšla nova izdaja tega zemljiveda, izpopolnjena in povečana, ki je našim zamejskim predelom posvetila še posebno pozornost.«

... V novi izdaji so vnesena k vsem tujim, uradnim označbam naših krajev v zamejstvu, tudi slovenska imena.«

To je res! Prepričal sem se na lastne oči, da novi avto karti Slovenije v narodnostenem oziru ni kaj očitati. Kajti dosledno so pri vseh krajevnih imenih naših krajev v zamejstvu poleg uradnih pripisane tudi slovenske označbe mest, trgov, vasi, jezer in gora.

Najzanimivejši del Selanovega pojasnila pa je vsekakor naslednji odstavek:

»Da glede imenovanja na karti že preje ni prišlo do sedanjega pravilnega stanja, je pač krivda v tem, da se je izdajateljica in založnica Avto-moto zveza Slovenije

pri svojih izdajah dosledno držala mednarodne konvenции o geografskem imenoslovju, po kateri se krajevna imena pišejo le v uradni obliku posameznih držav.«

... Ko pa smo opazili, da naši sosedje na svojih zemljovidih kršijo omenjeni sporazum, smo v tem oziru opstali tudi mi svobodnejši in to tem bolj upravičeno, ker precešnji del našega naroda naseljuje v njihovih mejah večja strnjena področja že nad 1300 let in se tam za svoj obstoj in svoje pravice še danes bori.«

Prav to pa smo hoteli tudi poudariti v svojem zapisu, ko smo se dotaknili nekaterih naših zemljovidov, ki slovenskih krajev niso imeli napisanih po slovensko. (Naj kar mimogrede pograjam tudi izdajateljico Turistične karte Gorenjske 1966 t. j. Gorenjsko turistično zvezo, ki ni zahtevala, da bi kartograf vpisal k uradnim imenom tudi avtentično slovensko krajevno ime. Tako neprizneno zvene samonemška v samotlajianska imena krajev, ki se nam vendarle še vedno zde domači, naši kraji: Rosenbach, Feistric i. R., Klagenfurt, Ferlach, W. Bleiberg, Unterloibl, Tarvisio, Camporosso, Ugovizza, Lusardi, S. Pietro al Natisone, Cividale, Savogna, Castel d. Monte, Gorizia itd. In še to: na nobenem avstrijskem ali italijanskem zemljivedu obmejnih krajev nisem na robeh opazil oznake za sosednje področje, pisano po našem, pač pa dosledno le »Jugoslavia« ali »Jugoslovia« — mi pa tako uslužnostno pišemo (pred seboj imam že omenjeno karto Gorenjske turistične zvezze, ki jo je pisal kartograf Beltram) le po njej: »Österreich« ali »Italia.«

Ne gre pa v naših zapisih za kako mestrnost, le malo več ponosa in zavednosti želimo. To našo dobronamerost nam v svojem pismu priznava tudi zasluzni kartograf Ivan Selan, čigar poslednjemu zemljivedu tudi natančne ne bi mogel ničesar očitati glede pisave krajevnih imen.

Bo pa gotovo prav, če bomo po priložnosti tudi kaj več napisali v našem izjemno zanimivem rojaku, čigar oko je še vedno bistro in roka še vedno mirna. Četudi mu leta teko v jesen.

Kartograf in izdelovalec reliefnih zemljovidov Ivan Selan je bil rojen 1. 1902. Navezani na zemljo, ki ostaja zvest kljub temu, da je na splošno priznan kot eden naših najnatančnejših kartografov. Njegovi zemljivedi se odlikujejo po precizi risbi, prijetni skladnosti barv in lepi pisavi krajevnih imen. — Kmalu bo poteklo 40 let, odkar se je Selan pričel ukvarjati s

kartografijo — občudovanje in spoštovanje zasuži to njegovo delo tembolj, ker kar ne moremo razumeti, kako more ta marljivi mož posvečati se hkrati trdemu kmečkemu delu in najbolj zahtevnemu, natančni in subtlni kartografski risbi.

KLUB PRIJATELJEV ZAMEJSKIH SLOVENEV

Tak klub, ki naj budi zanimanje za usodo rojakov onstran meje, ki naj opozarja na neizpolnjevanje mednarodnih obveznosti, ki naj poglablja naše znanje o podobi in problemih slovenske zamejske narodne skupnosti — je bil letos že osnovan v Mariboru. V dogledni bodočnosti bo klub s podobnim programom ustanovljen tudi v Kranju. — Da ne gre za kako nepomembno manjšinsko na robu meje, priča že podatek iz 1. 1947, ki trdi, da je po določitvi državne meje ostalo v Italiji 84.300 Slovencev. Podatek navajajo italijanski viri.

Vsekakor se bo za druga območja spet treba zateči k zasebnemu štetju. Uradna štetja upoštevajo le tako imenovani občevalni jezik, kar pa je očitna krivica — saj v tuji deželi morajo pač tudi naši rojaki z oblastmi, v šolah in drugod občevati le v tujem jeziku. Veljavno naj dobi spet princip materinskoga jezika ali pa jezika v družini.

Prav bi bilo, če bi nam vsem — pa naj žirimo na tej ali oni strani državnih meja — znova zablestite pred očmi zlate besede starega Slomška:

»Materinski jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih staršev; skrbno smo ga dolžni ohraniti, oplešati in zapustiti svojim otrokom. — Oj, ljubi in pošteni slovenski jezik, v katerem sem prvič klical svojo ljubezenovo mamo in dobrega atejal. Tebe hočem kakor najdražje spomin na svoje starše hvaležno spoštovati in ohraniti. — Želim, kot hvaležni sin svoje ljube matere, da, kakor je bila moja prva beseda slovenska, tako naj bo slovenska tudi moja poslednja.«

Te besede je govoril Anton Martin Slomšek na binkoštni ponedeljek 1. 1838 v Blatogradu, kjer je tedaj župnikoval slovenski pesnik, koroški Valentin Vodnik, Urban Jarnik, Prešernov ikreni prijatelj. Takrot je bil Blatograd nad Vrbskim jezerom še popolnoma slovenski kraj — danes pa se v »Moosburgu« sliši le še nemščina.

Dovolj ostro svarilo, ki opravičuje vznemirjeno skrb v teh zapisih. Ki niso hoteli nikogar užaliti, pač pa le budi uspavano narodnost, zavedenost rojakov — tostran meje!

Črtomir Zorec

Zdravnik svetuje

Umetno dihanje

Bolnik ali ponesrečenec potrebuje umetno dihanje le takrat, kadar sam ne more dihati zaradi nedne bolezni, zastrupitve ali rane. Tako pomagamo utopljenemu, obešenemu, zadetemu od strele ali električnega toka, pri hudem udarcu v glavo, prsnici, trebuh ali spolovilo, zastrupljenca z izpušnimi plini ali ob tlenju žerjavice, ko se sprošča ogljikov monoksid ter novorojenčku, kadar po porodu ne zadihá.

Edina uspešna metoda umetnega dihanja je neposredno vpihanje našega izdihanega zraka v ponesrečencev nos. Tako so že pred več tisočletji v Egiptu oživljali novorojenčke. Metoda je več ali manj ostala v pozabi, pred desetimi leti pa je spet dobila svojo veljavbo.

Ponesrečenca položite vznak na trdno podlago, najbolje na tla. Očistite mu nos, usta in žrelo z robcem, ki ste ga namotali na prst. Izlivanje vode iz utopljenca je samo izgubljanje časa. Pokleknite na levo stran glave, primite z levo roko pod brado, z desno pa za teme in upognite glavo močno navzdol, čeljust pa dvignite navzgor, da spodnji zobje sečejo čez zgornje. Zravnajte se, vdihnite zrak, sklonite se, objemite ponesrečencev nos z ustnicami in izdihnite. Zrak pod pritiskom prodre v pljuča in prsniki do dvigne. Spet se zravnajte, zajemite sapo, sklonite se in izdihnite v ponesrečencev nos. To ponavljajte enakoverno 12 do 15-krat na minuto. Pri tem opazujte, če se prsni koš dviga in če ponesrečenec ali bolnik že sam diha. Dihanje izvajajte tako dolgo, da začne ponesrečenec sam dihati. Obupate lahko šele po 2 do 3 urah in prenehate z umetnim dihanjem.

Cečutite odpor do neposrednega kontakta s ponesrečencem, položite prek njegovega nosu čisti robec ali gazo. Bodite vztrajni. V sill se tudi tak odpor kaj lahko prezene. Kaj ste dosegli z umetnim dihanjem, boste občutili tedaj, ko navidezno mrivi ponesrečenec ali bolnik sam zadihá.

dr. Košir Tone

Rokavice in pozdravljanje

S hladnejšim vremenom smo si večinoma že vsi nadeli rokavice. S tem pa se je začela za nekatere tudi že zmeda in zadrega, ki se ponavlja z zimo, namreč kako je z rokavicami pri pozdravljanju. Posebno mlajši so zaradi tega pogosto v zadregi. Seveda ne sme zadrega tako daleč, da bomo slekli rokavice že tedaj, ko bomo od daleč zagledali znanca, ki ga bomo pozdravili.

Pravila so za žene dosti bolj liberalna kot pa za moške. Ženska na ulici pri rokovovanju z moškim nikoli ne sleče rokavico. Sname pa jo takrat, kadar se rokuje s

starješo žensko. Moški vedno sleče rokavico, če se rokuje z žensko ne glede na to ali je na ulici ali v zaprtem prostoru. Rokavici ostaneta na rokah tudi takrat, če se na ulici pozdravlja ne več mladi ženski. Rokavice ne slečemo tudi, kadar se rokujemo na športnih igriščih, na smučanju in podobno.

Velja si zapomniti, da sme orokavičena roka držati samo kozarec z aperitivom, nikoli pa žlice ali vilič. Rokavice vedno slečemo, kadar prideamo na obisk, v restavraciji, kadar kadimo ali jemo in pijemo.

Hitro pripravljen telečji ragu

Na olju rumenimo čebulo (zarumeni ne sme), ki smo jo prej naribali na ribež. Dodamo na koščke narezano teletino (8 do 12 dkg na osebo), solimo, popopramo, dodamo sesekljani česen, lovorjev list, nekaj žlic ketčupa ali paradižnikove mezge. Dodamo še nekaj žlic vina ali malo kisa, da čebula lepše razpadne. Vse skupaj dušimo. Med dušenjem po potrebi zalivamo z vodo, dodamo malo jušne kocke, pred serviranjem pa še sesekljani peteršilj. Vse to pripravimo v 25 do 30 minutah. Izgotovljenemu raguju dodamo gobe, grah, cvetačo ali korenček ali razno drugo zelenjavno, ki jo posebej kuhamo ali dušimo, vodo pa porabimo za zalivanje raguja. Pred serviranjem dodamo raguju žlico kisle smetane.

Marta odgovarja

Moja H. z Bleda: Prosim, če mi svetujete, kako naj si dam sešti plašč. Ker sem zelo močna, ba rada kroj, s katerim bi lahko skrila svoje odvečne kilograme. Stara sem 32 let, visoka 160 cm in tehtam 80 kg.

Marta odgovarja: Pripravila sem dva modela. Oba sta poloprijetega kroja, ki ne poudarjata vaše postave, pa

tudi preveč ohlapna nista. Prvi plašč je rezan visoko nad pasom, ima majhen ovratnik, zapenja pa se z majhnimi gumbi. Drugi plašč ima večji ovratnik, zapenja pa se z gumbi v dve vrsti. Ob straneh so okrasni šivi, ki vas bodo optično zožili. Blago za tak plašč pa mora seveda biti enobarvno in brez vzorca.

Spoštujmo otroški svet

Prav gotovo ste v kakšnem skritem kotičku stanovanja že našli zbirko majhnih kamnov ali koščke lesa ali vijake, kos vrvice in podobno in ste takoj vedeli, da so vsi ti »zakladci last vašega sina. Vedeli ste, da so vse te drobnarije brez vrednosti in ker ste že pospravljali stanovanje, ste vrgli vse skupaj v smeri. Ce je tako, potem niste ravnali prav.

Otrokove majhne skrivnosti in prav tako predmete, ki jih hranil, moramo še posebno skrbno spoštovati. Skrivnosti otroškega sveta so samo znamenje naravnega uveljavljanja njihove razvijajoče se osobnosti. Te skrivnosti seveda niso pri vseh otrocih enake, ne kažejo se samo v hranjenju kamenčkov, ki imajo poseben pomen. S spoštanjem teh kamenčkov pa pokažemo otroku, da ga tudi sami kot bodočega odraslega spoštujemo kot tudi stvari, ki so mu drage.

Otrok, ki čuti tako spoštanje staršev do svojih stvari, bo tudi poln zaupanja

do ljudi, s katerimi je obkrožen. Zaupanje otroka pa je največje darilo staršem, saj je dokaj otrokove ljubezni, ki si jo morajo starši zasluziti.

Otroka je treba spoštovati tudi kadar govorimo z njim. Ton naših besed mora biti vedno miren, tudi kadar ga karamo ali mu dopovedujemo, da je ravnal napak. Zaljivke in ponizjujoče besede raje ohranimo zase, prav tako kot ironične pripombe.

Družinski pomenki

Za otroke je še vedno zelo primerno in hvaležno oblačilo iz volne. Časi, ko smo dekljam oblačili kvačkane obleke, v pasu nabbrane in z luknjčastim vzorcem, so na srečo minilli. Spletite za deklico enostavno in »športno« oblačilce, ki bo udobno in sodobno obenem. Levi model na sliki ima zgornji del v patentnem vzorcu, krilce pa je gladko. Zapenja se zadaj. Desna obleka pa ima spredaj vzorec z kitami. Zapenja se spredaj z več drobnimi gumbi.

Zgodbice o Drejčku

Prvo srečanje s šolo

Prišla je zelena pomlad in naš Drejček je dosegel vrh cicibanskih let. V šoli so oznanili, da se morajo vsi za šolo godnji droci vpisati.

Drejček je že dolgo nestrpno pričakoval, kdaj bo prisel tisti dan, ko bo mogel v šolo. Pri Polonci se je naučil brati, sicer polagoma, vendar šlo je. Porisal in popisal je nič koliko zvezkov. Tudi računati je znal do deset in šteti do dvajset.

Vendar, nekaj ga je skrbelo. Kadar je bil poreden, je mamicica rekla: »Te bodo že v šoli zlasti.« Dedeček mu je obetal: »Tam te bodo s palico po prstih.« Očka pa mu je večkrat dejal: »Ta kih sitnežev v šolo ne jemijojo.« Babica je priporočala: »Naj bi počakal še eno leto doma, sirotiča mala.«

Tako se je veselil šole in se je nezansko bal. Kaj bo, če bo poreden, pa ga bodo s palico? Kdo more vedeti, ali ne bo kdaj poskočil ali ga drugače polomil.

Cas pa je tekel in prišla je nedelja, ko se je bilo treba vpisati. Mamicica ga je lepo oblekla, vzela njegov rojstni list in potrdilo, da je bil cepljen, prijela ga za roko in ga peljala v šolo.

Sola je bila visoka in veža prostrana, da bi se Drejček v njej kar izgubil. Bilo je toliko otrok in mamic, da sta se komaj prerila skozi gnečo. Prišla sta do tovarišice, ki je vpisovala.

Drejček je mislil, da bo učiteljica stara in huda, pa je naletel na tako mlado in lepo tovarišico, da se je ni mogel nagledati.

»Kako ti je ime, dečko?« ga je vprašala. — »Drejček,« je drhte odgovoril. — »In kako se pi-

šeš?« — »Kavčič,« je dahnil. — »No, bodi bolj krajzen, saj si fant in pol,« je rekla in ga mehko privila k sebi.

Nato ga je vprašala: »Ali znaš že kaj narisati?« — »Zajkljo in zajčke,« je odgovoril. — »No, narišil!« mu je velela in potisnila list papirja.

In naš Drejček je narisal toliko zajkelj in zajčkov, kakor da bi jih iz vreče stresel. — Tovarišica je rekla: »Ti si pa umetnik in se je prisrečno nasmejala.

»Ali znaš kaj peti?« ga je rahlo vprašala.

Drejček se je ustrašil. Doma pa res niso nikoli peli. Spomnil pa se je stare gramofonske plošče, ki so jo doma včasih vrteli, pa je rekel: »Moj črni Konj.« — In ko mu je tovarišica velela naj zapoje, je zapel s presnuljivim glasom, da bi se mama najraje vdrla v zemljo.

»Dobro je, Drejček,« je smeje rekla tovarišica, »si že zapisan, jeseni se vidiva.«

Drejček je bil blažen. Od veselja ni vedel, kaj bi počel. Zasukal se je in zdrvel skozi vrata, da bi očku povedal, da je že vpisan.

In ko je vihral skozi vežna nihalna vrata, so ga ta lopnila po hrbitu, da je cepnil na tla in dobil čedno buško na glavi.

Sedel je naš Drejček na vežnem pragu in si otipa valbuško, ko je prišla mama.

»Vstanil!« mu je srđito velela in ga vlekla domov.

Doma so ju pričakovali očka, babica in dedek. Napeto so poslušali mamo poročilo in končno presodili, da bo Drejček poreden šolarček.

Konec

Dve zmagi

V soboto smo se zbrali fantje in dekleta pred staro šolo. Ura se je bližala deveti dopoldne. Vseh skupaj nas je bilo dvajset. Čakali smo na avtobus. Kmalu je pripeljal, vstopili smo in se odpeljali proti Kranju. Med potjo se je avtobus še bolj napolnil, kajti prihajali so novi in novi pionirji.

Na kranjski postaji nas je že čakal tov. Milan Košnek, naš učitelj in trener. Skupaj smo odšli proti osnovni šoli Franceta Prešerna. Tam nam je tov. Košnek začel dajati napotke. Vsakemu posebej je povedal, kako mora igrati in na kaj naj pazi. Do tekme smo imeli še dovolj časa, vendar smo vsi po vrsti silili na igrišče. »Se malo, še malo, le potrpite,« nas je miril trener.

Najprej so igrala dekleta. Bil je to lep rokomet. Se posebej se je izkazala naša vratarka, ki je znala ubraniti tudi najnevarnejše strele. Nasprotnice, učenke osnovne šole Franceta Prešerna, niso pokazale kdo ve kaj. Naša dekleta so jih premagala z rezultatom 6:1. Tovariš je bil zelo vesel.

Potem smo prišli na vrsto mi. Že kmalu po začetnem pisku smo zabili prvi gol — 1:0 za osnovno šolo Matija Valjavec. Tekma je postajala vse bolj razburljiva. Čeprav smo imeli le malo navijačev, smo prvi polčas odločili v svojo korist. Rezultat je bil 9:4. Zmage si potem nismo dali več odvzeti. Srečanje se je končalo 16:13 za našo ekipo.

Tudi druga tekma nam je prinesla zmago. Veseli nad tolikšnim uspehom smo odšli proti avtobusni postaji.

Silvo Vidic,
os. š. Matija Valjavec,
Predvor

Nabiralna akcija za pionirje iz Banjaluke

Ves teden smo pridno zbirali prispevke za naše tovarišje iz porušene Banjaluke. V petek, 7. novembra, smo šoli Jovan Jovanović - Zmaj poslali 315.010 starih din. Ta

»Brezglavo pisanje«

Pred dnevi smo prejeli pismo bračca O. D., ki nam sporoča, da je bral prispevki z naslovom »Dobil sem nagrado«, objavljen v eni izmed prejšnjih številk rubrike S šolskih klopi. In da avtor ni dovolj natančno predstavil obisk in bivanje 50 pionirjev — literatov v Dravogradu. Opozarjam na to, da nagrajencev ni sprejelo le nekaj pionirjev, ampak velika skupina z ravnateljem in profesorji na čelu. V soboto so si ogledali razstavo približno dvestotih pionirskega glasila iz vse Slovenije in ne le glasila domačih učencev. Spremljala jih je pisateljica Branka Jurca ne pa pisatelj Branko Jurca, saj literata s tem imenom sploh ni.

Bračcu se moramo najprej zahvaliti, da nas je opozoril na omenjene netočnosti. Nastale so zaradi nejasnega pisanja, pa tudi po moji krividi. Vsak članek — preden gre v tisk — namreč najprej pregledam in jezikovno »opilm«, saj je v njem dostikrat precej takšnih ali drugačnih napak. Obnavljane snovi, dogodka, izleta ali zgodbne sevede ne poznam in zato, če so podatki, imena ter številke napisani nejasno, utegnem še bolj popočiti resnico. Pri Branku Jurcu pa nam je v resnicni zagodel tiskarski skrat.

Upam, da bo bralec s pojasnil zadovoljen. Ni mi sicer všeč, da sporai prispevki imenuje »brezglavo pisanje« in tudi to ne, da se ni hotel podpisati s celim imenom, a vseeno še enkrat hvala za opozorilo.

UREDNIK

Pri zbozdravnici

V ponедeljek zjutraj smo šli k zbozdravnici. Vse nas je bilo strah. Napetost je dosegla vrhunc, ko smo stopili v Zdravstveni dom. Dolgo smo čakali. K zbozdravnici smo odhajali po abecedi. Nihče ni posebno rad vstopil. Jaz sem bila na vrsti med prvo polovico. Kar zdele se mi je, da bom ob en

piškav zob in res mi ga je zbozdravnica izpulila. Ni kaj prida bolelo. Sošolke so me prestrašeno gledale, ker mi je tekla kri.

Naslednji dan sem začutila, da mi raste že nov zob.

Vanja Hudovernik, 4. razred os. š. France Prešeren, Kranj

Osamljena stoletna starka

V naši vasi prebiva siva, zgubana stoletna starka. Učiteljica je bila včasih, toda sedaj že nekaj let samava in pogreša svoje varovance. Dolgo je živila samo zanje. Poslušala je njihovo veselje in jok, z njimi se smejava in žalostila. Kadar so ji učenci nagajali, je bila zelo žalostna. Njenih grenkih solz ni videl nihče.

Ko je postala stara in utrujena, se je umaknila v pokoj. Kljub letom, pa vsako jutro

zaželi učencem mnogo sreče v novi šoli. Radu gleda proti Storžiču in proti sedanji šoli ter obuja spominje na stare, lepe dni.

Polona Zgajnar, 3. razred os. š. Matija Valjavec, Predvor

Šel si mimo

*Sel si mimo, in se ozrl,
le bežno vame oči si uprl.
Sel si mimo, a zakaj se nisi
ustavil,*

*zakaj tako medlo si me
pozdravil?*

*Morda te bom lahko
pozabila,
morda nekako iz srca te
zgubila,*

*saj zdaj ne vidim te več
vsak dan,
ko greš mimo, ves tuj,*

*hladen, neznan,
Prithajaš, odhajaš, prav tak
si kot vsl,
mrke in hladne so twoje oči.*

Ljubica Horvat, 8. razred os. š. heroja Bratčiča, Tržič

S šolskih klopi

Turistično društvo Lesce je priredilo izlet

»Člani turističnega društva Lesce gredo v nedeljo na izlet,« je sredi tedna povedala tovarišica ravnateljica. Zvedeli smo še, da bomo obiskali Jamnik in Selško dolino.

»Na izlet gremo!« smo bili vsi navdušeni.

»Vodili vas bodo tovariš Vovk, tovarišica Grosova in tovarišica Kraljevič. Glejte, da se boste lepo obnašali,« nas je se opomnila ravnateljica.

V nedeljo zjutraj smo polni pričakovanja prišli na avtobusno postajo. Tu so na že čakali naši vodniki. Kma

lu smo se odpeljali.

Naš prvi cilj je bil kovaški muzej v Kropi. Spoznali smo, kako so pred dobrim stoletjem delali in živelji kroparski kovači. V muzeju hranijo tudi maketo vigenjcev in plavžev ter velikega kladiva, ki ga je poganjala voda.

Iz Krop je krenili proti Jamniku. Očaral nas je lep razgled in skupno smo ugotovljali imena krajev in gora, ki jih je bilo videti v daljavi.

Tovariš Volk nam je povedal resnično partizansko zgodbo o vasi Jamnik. Nato smo jo po cesti, ki je bila odprta šele pred nedavnim, ubrali v

Dražgoše. Tu smo si ogledali šolo in novo cerkev, kajti stare ni več. Skupaj z drugimi zgradbami je bila med vojno požgana. Takrat je ostala cela samo ena hiša, več ur hoje oddaljena od sveta.

Danes so Dražgoše obnovljene. Clovek, ki ne pozna njihstašezgodovinenebi nikdar ugani, da so bile pred četrt stoletja skoraj zbrisane s sveta.

Iz Dražgoše nas je pot vodila v Zelezničke. Sli smo skozi Rudno in Češnjico in že je pred nami zrasla visoka peč. Nekoč so jo uporab

ljali za pridobivanje železa, danes pa predstavlja največjo znamenitost Zelezničkov in ugotovili, da je to zelo lep kraj.

Popoldan smo se odpravili še v Škofijo Loko. Obiskali smo muzej NOB, si ogledali razstavo slik ter se seznanili z industrijskim razvojem mesta in okolice. Ko smo sedli na avtobus se, je že mračilo. Dneva je bilo torej konec. Tako hitro so minevale ure, da še opazili nismo, kdaj je minil. Zares, lepšega izleta si skoraj ni moč zamisliti.

8. b razred os. š. Lesce

Kranjčani, ki so v sredo zjutraj prihiteli v avto kina Center, da bi na barvnem televizorju videli pristanek ameriških vesoljcev na Luni, so z zanimanjem sledili dogajanjem na ekranu.
Foto: F. Perdan

Kranjčani ob uspehu ameriških vesoljcev

V sredo zjutraj se je v avto kina Center že kmalu posledni urij zbral precej ljudi, čeprav je bil prenos v barvah napovedan ob pol osmih. Na veliko razočaranje

radovednežev barvnega televizorja ni bilo nikjer. »Počival« je v reklamnem prostoru kinematografskega podjetja. Na telefonski poziv Iskrinemu servisu so prihi-

teli monterji, čeprav barvni prenos v jutrinih urah ni bil predviden, in v nekaj minutah postavili televizor. Gledalci niso bili prikrajšani, bili pa so malce razburjeni, saj je eden od njih klical celo RTV v Ljubljani, kjer mu na žalost niso vedeli odgovoriti. Ob pogledu na zelo jasno sliko na ekranu so se duhovi pomirili. Prisluhnili smo »komentarjem« in ugodnjem, ali bodo Američani tudi drugič uspeli ali ne. Večina je bila prepričana, da se jim bo podvig posrečil. Ko so iz televizijskega studia sporočili, da je pristanek na Luni uspel, smo se odahnili. Izkoristil sem ta trenutek in povprašal nekaj občanov, kaj menijo o ponovnem podvigu ameriških vesoljcev.

● Jože Stenovec: »To je velik podvig, večji od trenutka, ko se je človeška noga prvič dotaknila Lunine površine. Večji virudi številnejših in težjih nalog vesoljcev. Američani so v vesoljski tekmi pred Sovjeti.«

● Franc Bajt: »Američani so spet navdušili Zemljo. Uspel jim je velik podvig, večji kot pri prvem pristanku. Zaka? Točneje so morali pristati, dalli časa bodo ostali na Luni in neprimereno več težkih nalog imajo. Vrnili se bodo srečno. Mešec je praktično osvojen.«

● Anica Kuzma: »To je nekaj izrednega. Čeprav sem že pri prvem pristanku na Luni videla sliko in jo bom danes tudi, skoraj ne verjamem.«

● Ferdo Colarič: »Velik uspeh, pravi podvig je to, za kar smo zvedeli danes. Vsak nadaljnji polet in pristanek na Luni bo še uspešnejši in težji zaradi obsežnejših nalog. Sovjeti so najmanj deset let za Američani pri osvajanju Meseca.«

J. Košnjek

Brezhiben pristanek in vzlet raztresenih vesoljcev

Natančnost, s katero sta se minilo sredo zjutraj ameriška vesoljca Charles Conrad in Allan Bean spustila na mesečeve površino, je naravnost fantastična; pajek intrepid ni zgrešil vnaprej določeno pristajalno točko niti za en meter. Celo največji optimisti so bili presenečeni. Podvig je znova dokazal, da brez človeka, ki v zadnji fazi poleta prevzame upravljanje vesoljske ladje, ne gre, da predstavlja astronaut in načunalnik najbolj idealno vsemirska kombinacija.

Conrad in Bean sta pristala ob 7.45 po jugoslovanskem času, točno 77 sekund pozneje kot so računali. Lunarni modul je deloval brezhibno. Tudi pri sestopu iz kabine sta imela vesoljca zamudo (okrog 55 minut). Kljub temu je dvojica opravila vse predvidene naloge — montaža 128 kilogramov težkega znanstvenega laboratorija, zbiranje vzorcev luninih tal in druge — ter se po treh urah in 44 minutah vrnila v pajka. Žal njunega pocetja nismo mogli spremljati na televizijskih zaslonih, saj je kamera povsen odpovedala Strokovnjaki iz Hustona trdijo, da so krivi izdelevalci, slednji pa, da sta jo pokvarila astronauta. Sploh sedaj, »lunin par« ni bil najbolj discipliniran, kar se je pokazalo tudi v četrtek med drugim sprehodom po mesečevi površini. Vesoljca sta tedaj obiskala 180 metrov oddaljeni surveyor-3, ki že od 20. aprila 1967 ždi na dnu kraterja Smežni človek, in z njega odmontirala nekatere dele (anteno, kable, kos ogrodja itd.). Pri povratku je obloženi Conrad padel. Takšen spodrlsjaj bi utegnil biti usoden, saj bi se občutljiva zaščitna obleka lahko poškodovala. Vendar poročajo, da svetlosti Charles, prvi pvec na Luni, kakor so ga zradi njegove dobre volje kristili prijatelji na Zemlji, ni imel težav z vstajanjem.

Drugo napako, nenevarno sicer, sta astronauta zagrešila ob povratku v interpid: že med vzletom je Bean opazil, da manjka filmski trak z barvnimi posnetki sprehoda k surveyorju. Enostavno sta ga pozabila naložiti. Mo-

že iz Hustona bodo tako moral operacijo opazovali kar na črno-belem filmu. Slab vtis je dvojica nekoliko popravila z brezhibnim vzletom in krmarjenjem proti dobrih 100 kilometrov oddaljenemu Gordonu. Vse faze rendez-vousa so namreč izredno uspele, zlasti vzorna pa je bila spojitev pajka in komandne ladje yankee clipper (minuli četrtek ob 19.02).

Tokratni vesoljski podvig spremlja 40 do 50 milijonov gledalcev s petih kontinentov. Celo sovjetsko radijsko in televizijsko omrežje je prekinilo tradicionalno skupost pri poročanju o uspehih zahodnega tekmeča in dokaj izčrpno ter hitro obvešča ljudi, kako poteka drugi ameriški pohod na Luno.

I. G.

Obračun planincev

Danes, 22. novembra, ob 17. uri bo v veliki dvorani občinske skupštine Kranj občni zbor planinskega društva Kranj. Ob zaključku letošnjih praznovanj in akcij v počastitev 70-letnice te organizacije in ob pripravi na smel alpinistično odpravo na Himalajo aprila 1970 bo njihov obračun pred članstvom še posebno zanimiv. Sledil bo družbeni večer na Smarjetni gori, kamor bodo vozili avtobusi izpred kina Center od 19.30 do 20.30.

K. M.

Kulturne vesti

KRANJ — V torek, 25. novembra, ob 19.30. bo dramska družina pri Prešernovem gledališču Kranj v prenovljeni dvorani gledališčem predstavila Levstik — Grinovo dramo Kastelka. Predstava je jubilejna, saj glavno vlogo igra Mila Valenčič, ki prav te dni praznuje 40-letnico nastopanja na gledališkem odru.

SKOFJA LOKA — Včeraj zvečer (petek, 21. novembra) so v prostorijah Loškega muzeja na gradu odprli prvo fotografsko razstavo slovenskih zdravnikov. Prireja jo Slovensko zdravniško društvo, in sicer v počasti težjih 50-letnice ustanovitve medicinske fakultete v Ljubljani ter 100-letnice rojstva dr. Ivana Oražna, prvega mecenja slovenskih medicincev. Pokrovitelj razstave je tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov Lež iz Ljubljane.

ZALOG PRI CERKLJAH — Jutri, v nedeljo, 23. novembra bo dramska sekcijska prosvetnega društva iz Trzin pri Domžalah uprizorila v dvorani v Zalogu pri Cerkljah igro Sneguljčica. Igralski ansambel je zelo velik, saj šteje kar 32 nastopajočih. To bo prvo dramsko delo letošnje sezone, prikazano na zaloškem odru.

(č)

KINO

KINO CENTER

V SOBOTO, 22. NOVEMBRA
OB 22. URI BO

premiera

ameriškega barvnega filma

GRAND PRIX

Razburljiv in razkošen film, ki prikazuje najboljše avtomobilske dirke v Evropi, bo predvajan po sistemu TODD-AO SUPER-PANORAMA 70mm.

VELETRGOVINA ŽIVILA KRANJ
Samopostrežna prodajalna Radovljica

objavlja

PROSTO DELOVNO MESTO
DELAVCA V PRODAJALNI

Pogoji za sprejem so:

- prometno dovoljenje za vožnjo motornega tricikla
- da stanuje v Radovljici ali bližini

Nastop službe je možen takoj

Prijave sprejema kadrovska služba podjetja

Kadrovska komisija pri podjetju

Puškarna Kranj

razglaša

naslednja prosta delovna mesta:

1. KONSTRUKTERJA
ORODIJ

2. 2 KV REZKALCA

3. 2 KV STRUGARJA

4. 1 KV BRUSILCA

za ploščinsko oblikovno brušenje

Pogoji:

- da je kandidat zdrav,
- da ima odslužen vojaški rok,
- da ima stanovanje v Kranju ali okolici (podjetje nima stanovanj).

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje

posebne pogoje

ad 1. Srednja strokovna izobrazba strojne stroke in 5-letna praksa na podobnem delovnem mestu. Poizkusni rok 3 meseca.

ad 2., 3., 4. Dosežena kvalifikacija v stroki, delo na dve izmeni. Poizkusni rok 1 mesec.

Osebni dohodek po pravilniku!

Prijave sprejema uprava podjetja do zasedbe delovnih mest.

EKSTRA — EKSPORT

Simon Prescheren

Tarvis (Udine) — Trbiž, telefon 21-37

- Trgovina z električnimi potrebščinami
- Pralni stroji
- Radio — televizijski aparati
- Svetilke — žarnice
- Sivalni stroji — dvokolesa
- Ploščice za tlakovanje — otroški vozički — peči na olje
- Olivetti računski in pisalni stroji

Poseben popust za izvoz

Strežemo v slovenščini

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
PREVOZNIŠKEGA PODJETJA

Transport Radovljica

razpisuje

več Šoferjev

ZA DELO DOMA IN V INOZEMSTVU

Pogoji: C in E kategorija, avtomehanik, odslužen vojaški rok in najmanj 3 leta prakse v vožnji s težjimi vozili.

Prijave s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitv spremeta komisija za delovna razmerja podjetja v roku 15 dni po objavi

**Obiščite
našo novo
restaura-
cijo na Ko-
renskem
sedlu**

OBISCITE GOSTILNO
ZG. DUPLJE

DROPULJIC LIBERAN

kjer vam bomo postregli
in postvrmi in specialiteta-
mi na žaru.

Lep pozdrav in nasvidenje
▼ Zg. Duplje.

Gostilna pri
DROPULJIC LIBERAN

Obiščite v Beljaku

ESPRESSO-CAFE ROSSILO

Villach — Beljak, Hauptplatz 19

PRODAJA ČOKOLADE, SLAŠČIC IN ŽGANIH PIJAČ

Kmetovalci!

Na javni dražbi bomo prodali nekaj traktorjev ferguson, žitni kombajn 708 in nekaj traktorskih priključkov.

Prodaja bo v ponedeljek, 24. XI. 1969, ob 8. uri v Predosljah in ob 10.30 Kranj, Kržnarjeva pot 6 (pri strojnem domu v Stražišču).

KMETIJSKA ZADRUGA
SLOGA KRANJ

obiščite
nas
v 100
trgovinah
po
gorenjski

ŽIVILA

VELETRGOVINA

„Loka“

ŠKOFJA LOKA

ČESTITA
VSEM SVOJIM ODJEMALCEM
ZA PRAZNIK REPUBLIKE

**NOVA
samopo-
strežna
trgovina**

OBENEM OBVEŠČA PO-
TROŠNIKE, DA ODPIRA V
RETEČAH PRI ŠKOFJI LOKI
NOVO SAMOPOSTREŽNO
TRGOVINO V PETEK, 28. NO-
VEMBRA 1969, OB 9.30.

Vljudno vabi delovna skupnost trgovine

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30.

SOBOTA

22. NOVEMBRA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Cez travnike zeleni — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Na zeleni Ljubljani — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansamblom domačih napevov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Lahka glasba za razvedrilo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje baritonist Aleksej Ivanov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 gremo v kino — 17.35 S triom Silva Stingla — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Fantje treh dolin — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Iz naših zabavnih prireditiev — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 Vedri zvoki z majhnimi ansamblimi — 14.20 S pevci — 14.40 Virtuozi na akordeonu — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Naš podlistek — 17.50 Polke in valčki z velikimi orkestri — 18.10 Orgle ritmu — 18.20 Za ljubitelje beat glasbe — 18.35 Z orkestrom Franck Pourcel — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Parada zabavne glasbe — 20.05 Ljudje med seboj — 20.30 Okno v svet — 21.15 Operni koncert — 22.30 Nočni postojan — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA

23. NOVEMBRA

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke

— 8.45 Slovenske orkestralne skladbe za mladino — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.40 Pet minut za EP — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalcem — 12.00 Na današnji dan — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z novimi ansambli domačih napevov — 14.05 Nedeljsko športno popoldne — 16.00 Deset minut z ansamblom Jožeta Privška — 16.10 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 17.05 Nedeljski operni stereo — 17.30 Radijska igra — 18.45 Klavirski trio v Es-duru — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Zaplešite z nami — 22.45 Jugoslovenski pevci zabavne glasbe — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Začnimo s plesom — 13.50 Poje Gilbert Becaud — 14.10 Dvajset minut z orkestrom Raphaele — 14.20 Melodije iz Latinske Amerike — 14.35 Z orkestrom Carmen Dragan — 15.00 Izletniški kažpot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Melodije iz glasbenih revij — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Napevi iz filmov — 18.30 Vokalni solisti in ansambl — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z zborom in orkestrom Horsta Jankovskega — 19.40 Za ljubitelje beat glasbe — 19.50 Orgle v ritmu — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Večerna nedeljska reportaža — 20.25 Beatrice in Benedict — komična opera — 22.30 Iz repertoarja orkestra Romanke Švica — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK

24. NOVEMBRA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneče — 9.20 Cicibanov svet in Pesmica na najmlajše — 9.45 Zvoki iz operet — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dveziziji Demetrija Žebreta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz arhiva lahke glasbe — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje moški oktet iz Podpeči — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Toneta Kmetca — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert Simfoničnega orke-

stra in zborna Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazz-a — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Zagrebški pevci zabavne glasbe — 23.40 Z orkestrom Roger Williams

Drugi program

14.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 14.25 Z majhnimi ansamblimi zabavne glasbe — 14.40 Cocktail melodij s pevci — 15.00 Z orkestrom Jack Wolfe — 15.20 Zveneče kaskade — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Plesna glasba z orkestrom Helmuth Zacharias — 18.00 Za ljubitelje beat glasbe — 18.10 Klavir v ritmu — 18.20 S pevčema Dorri Ghezzi in Udom Jürgensem — 18.35 Kokie Freeman in njegov orkester — 18.45 Priljubljene tuje popevke — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Za vsakogar nekaj — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Trije češki plesi — 20.30 Svet in mi — 21.15 Literarni večer — 21.55 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK

25. NOVEMBRA

8.05 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Deset minut z ansamblom Atija Sossa — 9.45 Slovenske narodne izvajačice ansambel p. v. Jožeta Kelbia s pevčema — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Igra violinist Pavle Škarab — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 14.40 Mladinska reportaža — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Dva odlomka iz opere Evgenij Onegin — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Lojzeta Slaka — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Od premiere do premere — 21.25 Lahka orkestralna glasba slovenskih avtorjev — 22.15 Jugoslovenska glasba — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 23.40 Za ples igračata orkestra Maurice Pop in Ray Anthony

— 23.50 Lahka glasba z orkestrom Carmen Dragan — 18.00 V ritmu dixielanga — 18.35 Popevke današnjih dni — 19.00 Soferjem na pot — 19.10 Z orkestrom James Last — 19.20 Za ljubitelje beat glasbe — 19.30 Kai Warner in njegov orkester — 19.45 Lepi melodije — lepi glasovi s pevci — 20.05 Na mednarodnih križpotih — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Slovenske narodne pesmi — 21.15 Divertimento za godalni orkester — 21.40 Žive misli — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

strom Caravelli — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Naši operni pevci — 21.15 Slovenska zborovska pesem — 22.15 Dunajski slavnostni tedni 1969 — 23.25 Baletna suita — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA

26. NOVEMBRA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Cez travnike zeleni — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Na zeleni Ljubljani — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansamblom domačih napevov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Lahka glasba za razvedrilo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje baritonist Aleksej Ivanov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 gremo v kino — 17.35 S triom Silva Stingla — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Fantje treh dolin — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Iz naših zabavnih prireditiev — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Začnimo s plesom — 13.50 Poje Gilbert Becaud — 14.10 Dvajset minut z orkestrom Raphaele — 14.20 Melodije iz Latinske Amerike — 14.35 Z orkestrom Carmen Dragan — 15.00 Izletniški kažpot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Melodije iz glasbenih revij — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Napevi iz filmov — 18.30 Vokalni solisti in ansambl — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z zborom in orkestrom Horsta Jankovskega — 19.40 Za ljubitelje beat glasbe — 19.50 Orgle v ritmu — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Večerna nedeljska reportaža — 20.25 Beatrice in Benedict — komična opera — 22.30 Iz repertoarja orkestra Romanke Švica — 00.05 Iz slovenske poezije

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneče — 9.20 Cicibanov svet in Pesmica na najmlajše — 9.45 Zvoki iz operet — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dveziziji Demetrija Žebreta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz arhiva lahke glasbe — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje moški oktet iz Podpeči — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Toneta Kmetca — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert Simfoničnega orke-

stra in zborna Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazz-a — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Zagrebški pevci zabavne glasbe — 23.40 Z orkestrom Roger Williams

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Začnimo z majhnimi ansamblimi — 15.00 Popevke iz Pariza in Madrija — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Lahka glasba z orkestrom Carmen Dragan — 18.00 V ritmu dixielanga — 18.35 Popevke današnjih dni — 19.00 Soferjem na pot — 19.10 Z orkestrom James Last — 19.20 Za ljubitelje beat glasbe — 19.30 Kai Warner in njegov orkester — 19.45 Lepi melodije — lepi glasovi s pevci — 20.05 Na mednarodnih križpotih — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Slovenske narodne pesmi — 21.15 Divertimento za godalni orkester — 21.40 Žive misli — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneče — 9.20 Cicibanov svet in Pesmica na najmlajše — 9.45 Zvoki iz operet — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dveziziji Demetrija Žebreta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz arhiva lahke glasbe — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje moški oktet iz Podpeči — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Toneta Kmetca — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert Simfoničnega orke-

stra in zborna Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazz-a — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Zagrebški pevci zabavne glasbe — 23.40 Z orkestrom Roger Williams

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Vrtljak s popevkami — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Zaplešimo z orkestrom Werner Müller — 17.50 Za ljubitelje beat glasbe — 18.00 Mozaik zabavnih melodij — 18.35 S popevkami po svetu — 18.50 Lepi zvoki z orke-

strom Caravelli — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Naši operni pevci — 21.15 Slovenska zborovska pesem — 22.15 Dunajski slavnostni tedni 1969 — 23.25 Baletna suita — 00.05 Iz slovenske poezije

ČETRTEK

27. NOVEMBRA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Lahka glasba jugoslovenskih avtorjev — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Bach v češki izvedbi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pesem iz mladih gri — 14.25 Igra Plesni orke-

ster RTV Ljubljana — 14.40 Enajsta šola — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Koncert Komornega zboru RTV Ljubljana — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtnovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Morda vam bo všeč — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Ivanka Kraševcem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtnov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Cirilom Kosmačem — 21.40 Glasbeni nočturno — 22.15 Večer skladatelja Alojza Srebotnjaka — 23.05 Literarni nočturno — 23.15 Iz albumov jazz-a — 23.40 Naši pevci pojo za lahko noč

Drugi program

14.05 Veliki valčki in operni odlomki — 14.30 Popevke za sprehode — 15.00 V vedrem ritmu z majhnimi ansamblimi — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Igrajo veliki zabavni orkestri — 18.00 Minute z ansamblimi — 18.15 Z ansamblom Jerry Murad — 18.35 Revija popevk in plesnih ritmov — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Iz baleta Lectovo sreč — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Minute za francoske skladatelje — 21.15 Concertino s flavto in godalni — 22.00 Simfonija št. 9 — 23.20 Iz delavnic naših mlajših ustvarjalcev — 00.05 Iz slovenske poezije

Tatjana Panjek —

NAJVEČJA ZALOGA

zidnih tapet
odlične kakovosti

TRST

Via Mazzini N. 7/5,
telefon N. 37-636

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tiski Kranj, Kočna cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnila: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglašavajo ne objavljamo.

Televizija

SOBOTA

22. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.45 Po domače z Vesolimi plansarji (RTV Ljubljana) — 18.15 Otroci Evrope (RTV Beograd) — 19.15 Sprehod skozi čas, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 TV magazin (RTV Zagreb) — 21.35 Rezerviramo za smeh, 21.50 Novi rod — serijski film, 22.40 TV kažipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Narodna glasba, 18.15 Otroci Evrope, 19.15 S kamerom po svetu (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA

23. NOVEMBRA

9.00 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.30 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Otoška matineja, 12.15 TV kažipot, 16.30 Gideon iz Scotland Yards — angleški film (RTV Ljubljana) — 18.00 Prenos športnega dogodka (RTV Beograd) — 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Muzikanti - humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sportni pregled (JRT) — 22.05 Neobvezno — dokumentarna oddaja, 22.35 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK

24. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.00 Tenis Jugoslavija : Velika Britanija (JRT) — 17.40 Ostržek, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna oddaja, 18.30 Oskrba odprtih poškodb (RTV Ljubljana) — 18.50 Britansko dokumentarna glasbena oddaja (RTV Zagreb) — 19.20 Znanost in mi, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik (RTV Ljubljana) — 20.30 3-2-1, 20.35 Dediščina — TV igra (RTV Ljubljana)

— 21.35 Pristanek vesoljske ladje Apollo 12 (Mondovizija) — 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Večerni zaslon (RTV Sarajevo) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost (RTV Beograd) — 18.50 Glasbeni film, 19.20 TV pošta, 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.15 Naši zbori (RTV Ljubljana) — 18.20 Spomini revolucionarjev, 19.10 Glasbena oddaja, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK

25. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.00 Tennis — Jugoslavija : Velika Britanija (JRT) — 17.55 Risanka (RTV Ljubljana) — 18.00 Lutkovna oddaja (RTV Skopje) — 18.20 Obrežje, 18.40 Torkov večer, 19.05 Obiščite z nami Skopje, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Film z Gerard Philipom... Ples skozi svet... Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Risanka (RTV Beograd) — 18.00 Lutkovna oddaja (RTV Skopje) — 18.20 Oddaja o prometu (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.15 Reportaža (RTV Sarajevo) — 19.45 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA

26. NOVEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.30 Madžarski TV pregled, 16.45 Rastimo (RTV Beograd) — 17.30 Človek — serijski film (RTV Ljubljana) — 18.00 Prenos športnega dogodka (RTV Zagreb) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Teh naših petdeset let, 22.05 Četrtna človeštva — ameriški film, 23.20 Reportaža s podelitev Bloudkovih nagrad, 23.40 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK

27. NOVEMBRA

10.25 Otvoritev hrvaškega narodnega gledališča, 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.15 Veseli tobogan, 17.45 Po Sloveniji, 18.15 Pevski zbor iz Laškega (RTV Ljubljana) — 18.40 Spomini revolucionarjev, 19.10 Glasbena oddaja (RTV Zagreb) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Buddenbrookovi — nadaljevanje, 21.25 Kulturne diagonale, 22.10 Shenandoah — serijski film, 22.35

Kamaik DOM — 22. novembra amer. barv. CS film HOMBRE ob 17.30 in 19.30.

23. novembra amer. barv. CS film HOMBRE ob 15., 17. in 19. uri.

24. novembra angl. barv. film TUJEC V HISI ob 17.30 in 19.30.

25. novembra angl. barv. film TUJEC V HISI ob 17.30 in 19.30.

Kamaik DUPLICA

22. novembra franc. barv. film PET MOZ ZA SINGAPUR ob 19. uri.

23. novembra franc. barv. film PET MOZ ZA SINGAPUR ob 15., 17. in 19. uri.

26. novembra amer. barv. film PRIVATNI DETEKTIV ob 19. uri.

27. novembra amer. barv. film PRIVATNI DETEKTIV ob 18. uri.

Skofja Loka SORA

22. novembra amer. barv. CS film BITKA ZA SAN SEBASTIAN ob 18. in 20. uri.

23. novembra amer. barv. CS film BITKA ZA SAN SEBASTIAN ob 15., 17. in 20. uri.

24. novembra Večer zabavne glasbe pod pokroviteljstvom Antene za pomoč Bačaljku ob 18.30.

25. novembra švedsko-danski film JAZ, LJUBIMEC ob 20. uri.

26. novembra švedsko-danski film JAZ, LJUBIMEC ob 18. in 20. uri.

27. novembra amer. barv. CS film DAN NEVARNEGA REVOLVERJA ob 20. uri.

Jesenice RADIO

22.-23. novembra amer. barv. film OD TRENUTKA DO TRENUTKA.

24. novembra angl. barv. film GUSARJI MALEZIJE.

25.-26. novembra angl. barv. film SKRIVNOSTI STAREGA MLINA.

Jesenice PLAVZ

22.-23. novembra angl. barv. film SKRIVNOSTI STAREGA MLINA.

24.-25. novembra amer. barv. film OD TRENUTKA DO TRENUTKA.

26. novembra špan.-braz. barv. film MARISOL POTUJE V RIO.

27. novembra amer. barv. CS film POINT BLANK.

Zirovnica

23. novembra italij.-franc. barv. film GLAVA DRUŽINE.

26. novembra amer. barv. film OD TRENUTKA DO TRENUTKA.

Dovje Mojstrana

22. novembra italij.-franc. barv. film GLAVA DRUŽINE.

23. novembra amer. barv. film PANCHA VILLA JEZIDI.

27. novembra amer. barv. film OD TRENUTKA DO TRENUTKA.

Kranjska gora

22. novembra franc. barv. CS film CLOVEK ODVEC.

23. novembra amer. barv. CS film POINT BLANK.

27. novembra angl. barv. film SKRIVNOSTI STAREGA MLINA.

Radovljica

22. novembra amer. barv. CS film »F« KOT FLINT ob 18. uri, zap. nemški barv. CS film PIRATI MISSISSIPPIJA ob 20. uri.

23. novembra nemško-špan. barv. CS film ZLATA BOGINJA RIO BENA ob 14.30, amer. barv. CS film LAWRENCE ARABSKI ob 16.30, amer. barv. CS film »F« KOT FLINT ob 20. uri.

24. novembra italij. barv. CS film TUJEC V MESTU ob 20. uri.

25. novembra amer. barv. film ZLATA MRZLICA ob 20. uri.

26. novembra italij. barv. CS film TUJEC V MESTU ob 18. uri, amer. barv. CS film HLADNOKRVN KAZNJENEC ob 20. uri.

27. novembra amer. barv. CS film HLADNOKRVN KAZNJENEC ob 20. uri.

Bled

22. novembra franc. barv. film VESELE POCITNICE ob 17. in 20. uri.

23. novembra franc. barv. film VESELE POCITNICE ob 10., 15., 18. in 20. uri.

24. novembra amer. barv. film SAMA V TEMI ob 17. in 20. uri.

25. novembra amer. barv. film SAMA V TEMI ob 17. in 20. uri.

26. novembra zah. nemški film SEDMA ZRTEV ob 17. in 20. uri.

27. novembra zah. nemški film SEDMA ZRTEV ob 17. in 20. uri.

Prešernovo gledališče v Kranju

SOBOTA — 22. novembra, ob 16.30 za šole Škošje Loke, ob 19.30 za IZVEN I. Cankar: HLAPCI, gostovanje v Škošje Loke. Predprodaja vstopnic za večerno predstavo v trgovini Alpina, Škošje Loka.

TOREK — 25. novembra, ob 19.30 za IZVEN Levstik-Grin; KASTELKA, jubilejna predstava igralke Mile Vačić ob 40-letnici gledališkega dela. Vstopnice so v prodaji - rezervacije na tel. 21-355.

SREDA — 26. novembra, ob 19.30 red PREMIERSKI Levstik - Grin: KASTELKA

Prodam

Prodam PEC na olje kontakt, Krelj Franc, Kranj, Stara cesta 13 5377

Prodam gumi VOZ. Mlaka 1, Begunje 5406

Prodam mlado KRAVO. Zg. Bela 27, Preddvor 5407

Prodam KORENJE. Hafner, Moškrin, Škošje Loka 5408

Prodam TRAVNIK v Radovljici, Peternej, Kranj, Tavčarjeva 10 5409

Ugodno prodam globok otroški VOZICEK. Krajk, Jelenčeva 9 5410

Prodam zimska JABOLKA, Košir, Visoko pri Poljanah 4, Skofja Loka 5411

Prodam trajno žareči STE-DILNIK klüberbusch, Luthar Niko, Valjavčeva 13, Kranj 5412

Prodam mlado, 600 kg težko KRAVO, ki bo v 14 dneh teletila, Voklo 45, Šenčur 5413

Prodam malo rabljena 4 dvodelna OKNA 110 x 85 cm. Praše 27, Kranj 5414

Prodam PEC na premog, ANTENO za drugi spored, KONZOLO na črko T, trifazni STEVEC, PRALNI STROJ znamke riber, Brtoncelj, Posavec 13, Podnart 5415

Prodam PLOSCE za učenje angleščine, PRIROČNIK in klavirsko HARMONIKO, 120 basov, 8 registrov. Gänz Andreja, Planina 5, Kranj 5416

Prodam suhe BUTARE, Trstenik 6, Golnik 5417

Prodam 8 let starega KO-NJA, vajenega kmečkih in gozdnih del. Zg. Besnica 74 5418

Prodam plemenskega VO-LA, MLATILNICO in MOTORNO KOSILNICO. Stra-knj 7, Naklo 5419

Prodam lep FIKUS. Božič, Kidričeva 38, Kranj 5420

Prodam lepo, brejo TELI-CO simental. Prevc, Studeno 18, Železniki 5421

VRTNICE nizke in SPE-NJALKE najlepših bavar za jesensko sajenje dobite pri Tušku, Podbrezje 5422

Prodam 110 kg težkega PRASICA. Olševec 53 5423

Prodam 3 leta staro KO-BILO in KRAVO, ko bo ja-nuarja teletila. Podbrezje 30, p. Duplje 5424

Prodam dobro ohranljeno DNEVNO SOBO. Poizve se v Kranju, Gospovska 17, stanovanje 7 od 16. ure da-je 5425

Poceni prodam 70 kosov monta OPEKE, kombinirano kopalno PEC in KAMIN, Kranj, Krožna 9 5426

Prodam eno leto starega BIKA po izbiri. Sp. Bela 11, Preddvor 5427

Prodam SMUCARSKE CEVLJE št. 42 za 250 din. Zupan, Stošičeva 4, Kranj 5428

Prodam osem 1/2-colskih VODOVODNIH CEVI. Kranj, ulica XXXI. divizije 22 5429

Prodam SLAMOREZNICO mengele s puhalnikom in ve-rigo. Trnovce, Duplje 5430

Prodam 1.000 kg REPE. Naslov v oglašnem oddelku 5431

Prodam PRASICA za zakol. Sp. Brnik 55, Cerknje 5432

Prodam 7 tednov stare PRASICKE. Lahovče 57, Cer-klje 5433

Prodam do 100 kg težke PRASICE. Poženik 18, Cer-klje 5434

Prodam PRASICA za zakol. Glinje 11, Cerknje 5435

Prodam nov enoredni nem-ški PLETILNI STROJ. Stra-žice, Pot v Bitnje 12, Kranj 5436

Prodam tri PRASICE, težke od 90 do 130 kg. Apno 6, Cerknje 5437

Prodam angleški PLETILNI STROJ in PLINSKO PEČ. Kezmetika Cveta, Nasalki 6, Kranj 5438

Prodam električni GRA-MOFON in STEDILNIK tobi. Ogled popoldne. Alič, Breg 39, Kranj 5439

Prodam mladega siamskega MACKA. Informacije telefon 85-035, Skofja Loka 5440

Ugodno prodam DNEVNO SOBO iz orehove korenine. Tržič, Kukovniška 1 5476

Motorna vozila

Prodam FIAT 750, letnik 1968. Ogled je možen vsak dan od 16. ure dalje pri Videtu Jožetu, Radovljica, Gre-gorečevca 21 5441

Prodam ZASTAVO 750, letnik 68, voženo samo poleti. Lesar, Kranj, 1. avgusta 5 5442

Prodam wartburg 1000, prevoženih 3000 km. Ogled pri avtomehaniku Matiju Rihtar-šiču, Bukovica 13, p. Seica 5443

Ugodno prodam MOPED. Kranj, Cirilova 14 5444

Prodam dobro ohranjen VW, letnik 1958. Ogled vsak dan popoldne v Zg. Bitnjah 168 pri gasilskem domu 5445

Ugodno prodam MOTOR-NO KOLO, 175 ccm in ELEKTRO VARILNI APARAT. Re-ginčeva 1, Kranj 5446

Prodam ZASTAVO 750 z vgrajenim radio aparatom, letnik 63 in GRAMOFON stereo. Informacije na telefon 23-310 Kranj 5447

Prodam škodo 1000 MB letnik 67. Vzamem tudi ček. Bitenc, Pot za krajem 2, Kranj 5448

GARAŽO na Zlačem polju v Kranju oddam v najem. Ponudbe poslati pod »najboljši ponudnik« 5449

Prodam NSU PRINZ 1000. Volčič Jože, Gorenja vas 52 pri Retečah 5450

Nujno prodam FIAT 750, letnik 1964. Naslov v oglašnem oddelku 5451

Nujno prodam FIAT 750, letnik 1964. Naslov v oglašnem oddelku 5451

Nudim opremljeno ali ne-opremljeno SOBO in HRA-NO za pomoč v gospodinjstvu. Kranj, Tomazičeva 17 (Primskovo) 5393

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v Mariboru za v Kranju ali Škofji Loki. Raca Milan, Blaževa 3, Škofja Loka 5452

Dvema fantoma oddam STANOVANJE. Naslov v oglašnem oddelku 5453

V neposredni bližini mesta Kranja nujno potrebujem vsaj enosobno STANOVANJE s kuhinjo in kopalnicijo. Na-jemnina plačljiva vnaprej po dogovoru, s pogodbo. Delam vse hišna dela, kot so: zidar, pleskar in ostalo za polovi-

čen zasluzek. Ponudbe oddati pod »Nujno XX. stoletje« 5454

Mirnemu in solidnemu štu-dentu oddam SOBO. Stražišče, Pševska 11 a, Kranj 5455

Moškemu oddam SOBO. Kranj, Reševa 18 5456

Ogled opremljeno in ogrevno SOBO solidnemu moškemu. Naslov v oglašnem oddelku 5457

Starejša upokojenca iščeta enosobno STANOVANJE ali samo sobo kjerko na Gorjanskem. Ponudbe poslati pod »Dobro plačam« 5477

Izgubljeno

Dne 18. 11. zvečer sem iz-gubil ročno moško uro od Labor do cerke v Smartnem. Labore 18, Kranj 5458

Od Kranja do Mlake sem izgubil črno torbo z razni-mi dokumenti, last zavarovalnice Sava Kranj. Prosim proti nagradi vrniti na Zava-rovalnico ali postajo milice Kranj 5459

V Gobovcah najdeno moško kolilo se dobi v Podbrez-jah št. 60 5478

Loterija

Poročilo o žrebanju srečk 47. kola, ki je bilo 20. XI. 1969.

Srečke s končnicami	so zadele din
50	20
5570	200
41450	1.020
360020	10.000
31	10
53741	500
111431	10.010
595161	50.000
633401	10.000
874251	10.000
2	4
41422	504
98972	504
189212	10.004
23	30
33	10
33293	500
81903	500
536233	10.000
664	100
21624	500
88124	500
05	10
35	10
895	50
406575	10.000
6676	200
63926	500
545046	10.000
406575	10.000
9407	200
29517	2.000
30967	1.000
61757	500
83497	1.000
338137	100.000
78	20
7038	200
8008	200
23768	2.000
9	4
12229	504
741549	10.004

Stanovanja

Nudim opremljeno ali ne-opremljeno SOBO in HRA-NO za pomoč v gospodinjstvu. Kranj, Tomazičeva 17 (Primskovo) 5393

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v Mariboru za v Kranju ali Škofji Loki. Raca Milan, Blaževa 3, Škofja Loka 5452

Dvema fantoma oddam STANOVANJE. Naslov v oglašnem oddelku 5453

V neposredni bližini mesta Kranja nujno potrebujem vsaj enosobno STANOVANJE s kuhinjo in kopalnicijo. Na-jemnina plačljiva vnaprej po dogovoru, s pogodbo. Delam vse hišna dela, kot so: zidar, pleskar in ostalo za polovi-

Zaposlitve

Inštruiram matematiko in angleščino za osemletko. Kranj, Kocjanova 22 ali tele-fon 21-344 Kranj 5460

VARSTVO dojenčka na mojem ali vašem domu iščem za 5 ur dnevno. Poni-kvar, Groharjevo naselje 11, Škofja Loka 5461

Sprejemam MIZARSKEGA pomočnika in VAJENCA. Mi-zarstvo, Mengš, Gorenjska cesta 10 5462

Iščem HONORARNO delo ali VARSTVO otroka. Naslov v oglašnem oddelku 5463

Ostalo

Prisrčna zahvala vsem, ki so nama na kakršenkoli način pomagali pri pro-metni nesreči dne 10. 11. 1969 med žabnico in Dor-farem.

Ana in Valentin Subic, Kranj, Gospovska 13

POLAGAM vse vrste PO-DOV, tapisme, kakor tudi vse plastične mase. Oblagam tudi vse vrste stopnic. Novak Mirko, Kranj, Krašno-va 3 5471

Iščem POSOJILO z znesku 5000 din. Vrnem v enem letu. Obresti po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku 5472

Kdor mi POSODI 10.000 din, mu vrnem v enem letu s 15 % obrestmi. Naslov v oglašnem oddelku 5473

Iščem 9000 din POSOJILA za dobo enega leta. Dam 20 % obresti z garancijo. Ponudbe oddati pod »garan-cija« 5474

SIVAM posteljno perilo. Ponedeljek, torek, Drol, Pod-nart 5479

Obvestila

GAMSOV RAJ — Počitniški dom podjetja Rade Končar Bašelj pri Preddvoru, TELEFON 74-140, obvešča ce-njene goste, da je ODPRV VSO ZIMO. Restavracija — prenočišča — penzioni. Pro-stori ogrevani. Cesta plu-žana. Vabljeni! 5274

AVTO-MOTO DRUSTVO CERKLJE obvešča, da se pri-čne tečaj za A, B in F kate-gorijo. Prijave do 1. 12. 1969 v trafiki Cerklje. 5475

Prireditve

Vsako soboto in nedeljo PLES v hotelu POSTA na Je-senicih. Igra ansambel ORION, poje FRANCI RE-BERNIK. Vabljeni! 5469

Gostišče pri JANCETU pri-redi v soboto ZABAVO s ple-som. Vabljeni! 5470

BLED

prodaja po znižanih cenah:

plečka - »šunka«, 450 g	9,50 din
kakao I. a 1/1 (zavitek)	7,50 din
čokoladni desert praline, 500 g	5,30 din
čokolada - mlečna, lešnikova, 500 g	14,35 din
čokolada - mlečna, lešnikova, 200 g	5,75 din
čokolada - mlečna, lešnikova, 100 g	2,95 din
čokolada - mlečna, 500 g	10,15 din
čokolada - mlečna, 200 g	4,05 din
čokolada - mlečna 100 g	2,10 din
napolitanke, 200 g	1,80 din

Priznana vipavska vina:

vino rebula, 1 liter	6,00 din
vino vipavec, 1 liter	5,00 din
vino namizno črno, 1 liter	4,80 din

Reklamna prodaja bo od 20. novembra do dneva republike.

Blago vas čaka v vseh naših prodajalnah

Zahvala

Ob prezgodnji izgubi našega dragega očeta, starega očeta, brata, tasta in strica

Alojza Koširja**Česnovega očeta iz Bistrice pri Tržiču**

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Vilku Rusu, častiti duhovščini, g. dekanu za ganljiv govor, pevcem, domaćim gasilcem in gasilcem iz sosednjih društev ter govorniku za poslovilne besede ob odprttem grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: otroci ter brat in sestra z družinami

Bistrica pri Tržiču, 18. novembra 1969

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dobrega, zvestega in skrbnega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

Jurija Toporiša**Mesnikovega ata iz Srednje vasi pri Goričah**

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in mu darovali toliko vencev in cvetja. Posebno zahvalo smo dolžni bolnišnici Petra Držaja v Ljubljani, osebju bolnišnice na Golniku za lajšanje bolečin, podjetju Creina Kranj, LIK Kranj in ZB, g. duhovniku za spremstvo in poslovilne besede, pevskemu oktetu iz Kranja. Vsem, ki so nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami, še enkrat naša najlepša hvala.

Zalujoči: žena Ana, sinovi in hčerke Franc, Mirko, Jože in Marija z družinami ter Janez in brat Vinko ter sestre Frančiška, Johana in Lojzka

Srednja vas, Goriče, Kranj, Strahinj, Zvirče, Frankfurt-M., dne 18. 11. 1969

Zahvala

Ob prezgodnji in nenadomestljivi izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta in brata

Jožeta Čimžarja

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje, izrekli sožalje in nam pomagali v tem težkem trenutku ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Vadnjalu, ki mu je lajšal zadnje ure njegovega življenja, kolektivu Sava iz Kranja, ETP Kranj, organizacijam ZB, upokojencem, pevcom, govornikom za ganljive besede doma in ob odprttem grobu ter g. župniku za zadnje spremstvo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Francka, sin Jožko in hčerka Francka z družino ter ostalo sorodstvo

Britof, dne 16. novembra 1969

Sporočamo žalostno vest, da je v 67 letu starosti preminil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

Pavel Gabrič

podkovski kovač

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 22. novembra 1969, ob 15.30 izpred krizišča na kranjsko pokopališče.

Zalujoči: žena Marija, sin Marjan z družino, hči Majda z družino in ostalo sorodstvo

Kranj, dne 20. novembra 1969

Nesreča zadnjih dni

Na Kidričevi cesti v Skofji Loki je v soboto, 15. novembra, popoldne voznik osebnega avtomobila Janez Demšar iz Ljubljane zbil kolesarja Jozo Pejiča iz Sopotnice. Kolesar se je v nesreči ranil.

Na vaški poti v Virmašah se je v ponedeljek 17. novembra, zjutraj Julijana Ravnikar iz Virmaš na kolesu brez luči zateletela v Ivanko Oblak, ki je šla po cesti. Pri tem je bila Oblakova huje ranjena.

Na Ribniški cesti na Bledu je v sredo, 19. novembra, okoli pol devete ure zvečer Milan Ferjan z Bodešce pri Bledu z mopedom zadel Jožeta Povšina, ki je hodil po desni strani ceste. Pri padcu se je mopedist huje ranil, pešec pa laže. Oba so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Delavej milice so na Bledu izsledili voznika osebnega avtomobila Franca Simniča, Bled, Cesta svobode, ki je bil udeležen v prometni nesreči 15. novembra v betinskih klancu in je takoj po nesreči odpeljal dalje.

L. M.

Most v Otočah

Most v Otočah še stoji, čeprav ga je te dni ogrožala narasla Sava. Most je močan in dobro narejene, vendar pa je premagal ogromni pritisk vode le zaradi pozrtovovalnosti nekaj prostovoljcev, ki so pri njem tvegali življenje. Le malokdo si je upal že čez most, prostovoljci pa so hrabro odstranjevali vse, kar se je zapletlo med podpornike mostu. Zagali so drevje in zmanjševali pritisk водne sile na most. Boj je trajal ponoči in tudi čez dan, k sreči pa je začela voda prav tako hitro upadati, kot je narasla. Zmaga bra-

nilcev mostu je bila popolna. Res ne vem, kakšen bi bil most, če ga ne bi branili.

Okoli mostu se je nabralo precej raznovrstnega lesa, ki so ga kaj hitro znosili domov tisti, ki niso za obrambo mostu mignili s prstom. Menim, da bi v takih primerih morala krajevna skupnost dodeliti drva vsem, ki so pozrtovovalno čuvati in branili most. Tako bi bila pravidno. Če pa bi se mostu kaj naredilo, ne bi mogli Posavčani česa vodo kdo ve koliko časa.

Vaščan

Odnesli so fižol

Neznanec ali neznanec je v noči na 18. november vložil v tovorni vagon na železniški postaji v Kranju. Odnesel je 11 vreč fižola v skupni teži 550 kg. Škoda je za 1500 din.

Pojasnilo

V nesreči, ki se je pripetila 16. novembra dopoldne na cesti med Golnikom in Goričami, je vozil osebni avtomobil KR 183-60 Karel Hadoš, roj. 1944, s Koroške ceste 1 v Tržiču in na Karel Hadoš starejši z Raven 9 pri Tržiču.

Ob hudi povodnji v Bohinju 14. in 15. novembra prizadeti vaščani vasi Log v Bohinju se zahvaljujemo GRS Bohinj Šara Fužina tov. Zagorju Peter in Ceklinu Miru ter članu postaje milice Bohinjska Bistrica tov. Komacu Alojzu za pozrtovovalno pomoč v najtežjih trenutkih, ko je Sava odnesla most in vdrla do nas. Varovali ste nas s potrebnim reševalno opremom ed petka popoldne do sobote dopoldne, kar nam je bilo v veliko pomoč.

Iskrena hvala!

Zahvala

Ob bridki izgubi dragega očeta in starega očeta

Draga Kodriča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, darovali vence in ga spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Hriberniku za prizadevanje v času bolezni, ZB Orehek ter ostalim organizacijam. ZVVZ Orehek, Stražišče in krajevni skupnosti Orehek in Družovka, govorniku za poslovilne besede, pevcom in godbi.

Zalujoči: hčerka Marija in Kveta, sinova Rudolf in Viktor z družinami ter ostalo sorodstvo

Kranj, Zg. Bitnje, Ljubljana, Maribor, dne 15. 11. 1969

Pogovor tedna

Ciril Klinar: Ponovno državni prvaki

Jesenški hokejisti v boju za prvenstvene točke žanjejo zmago za zmago, tako doma kot na tujih igriščih in s tem razveseljujejo svoje privržence, ki so razsuti po vsej Gorenjski. Nemalo zaslug za to ima tudi njihov trener Ciril Klinar. Pokazalo se je, da je bila izbira uprave HK Jesenice pravilna, da so njemu zaupali to odgovorno mesto...

● S kakšnimi občutki si prevzel mesto trenerja državnih prvakov?

»To je bila precej tvegana stvar. Že nekaj let prej sem bil sicer trener letnih treningov, vendar se le-ti z zimskimi ne morejo primerjati. Prevzeti mesto trenerja je pomenilo prevzeti tudi veliko odgovornost, saj so tudi igralci sami precej zahtevni.«

● Kaj misliš o tujih trenerjih, ki so bili poprej v Jugoslaviji?

»Prvo leto so običajno vsi dobri. Ko pa vidijo naše razmere, popuste. Mislim pa, da je bil najboljši od vseh Blaha, ki je bil prvi tuji trener našega kluba.«

● Kje si naredil trenerski tečaj?

»L. 1965. v Klanowicah pri Pragi. Naredili so ga še tudi Novak, Brun, Medja, Valentar (vsi so trenerji pri HK Jesenice), Trebušak in Rataj.«

● Boš še igral?

»Če bom trener, ne bom več. Čeprav za to še vedno čutim veselje.«

● Koliko dohodkov dobiš kot trener?

»V času treningov imam v naši Železarni izredno plačan dopust. Tisto pa, kar dobim pri klubu, je manj kot 1.000 din na mesec.«

● Pred kratkim so te imenovali za trenerja državne reprezentance. Ko so te pri HK Jesenice postavili za trenerja, so mnogi dvomili o pravilnosti te izbire. Zdaj pa te vsi hvalijo...«

»Ce moštvo dobro igra in zmaguje, je trener pri tem zadnji imenovan, če pa moštvo izgublja, je tega zmeraj kriv trener, čeprav vemo, da je to največ odvisno od igralcev. Treningi reprezentance pa me ne skrbe, če bodo igralci tako disciplinirani kot so v našem klubu in, če se bodo točno držali navodil. To pa je način od vodstva reprezentance.«

● Izbjani imajo športno dvorano, kaj pa Je-

sen. »Um je bilo spregovorjenih že veliko besed, pa vedno zmanj. Če ne bodo tisti, ki so za to odgovorni, začeli takoj nabirati sredstev, bo naš hokej moral stagnirati. Lep primer za to so nam pokazale zadnje tekme, ko je ves čas deževalo, ko nismo mogli trenerati, tekme pa smo morali odigrati v Ljubljani. To pa tudi našim gledalcem ni preveč všeč.«

● Kaj meniš o jugoslovanskih hokejskih sodnikih?

»Na njihovo sojenje bi najraje pozabili, ker ne gre v korak z razvojem našega hokeja. Sojenje, kot je v Beogradu, Zagrebu in včasih tudi v Ljubljani (brata Peterlin), ne sodi na športno igrišče. Že včasih so bili sodniki pristranski, nikoli pa še niso bili tako očitno.«

● Tvoja največja želja?

»V hokeju, da bi postal ponovno državni prvaki, v zasebnem pa, da bi bila družina ves čas zdrava.«

● Kaj misliš o športnih novinarjih?

»Zelo nerad dajem izjave, ker niti ene še niso prisluhili take, kakršna je bila dana. Ce hočeo, da bo človek z njimi bolj prijazen in jim kaj povedal, naj pišejo tisto, kar res slišijo. Po svojih izkušnjah in izkušnjah drugih igralcev, pa ne verjamem nobeni časopisni športni novici več.«

Z. Fele

Dve novi skakalnici v Križah

Clani planinske skakalne šole pri TVD Partizan Križe so opravili že več kot 1200 prostovoljnih delovnih ur pri uredbi dveh smučarskih skakalnic. Skakalnici (25. in 55-metrska) sta že

deloma dograjeni, tako da bo uradna otvoritev (če bo sneg seveda) 28. decembra. Za to priložnost so pripravili meddruštveno tekmovanje skakalcev z udeležbo državnih mladinskih reprezen-

Nova sankaška proga v Sori

Clani sankaške sekcije TVD Partizan Sora že dalj časa pripravljajo novo sankaško progo. Dosedanja proga je speljana na cesti Sora — Osolnik in zaradi vse večjega prometa v zimski sezoni so morali poiskati drugo traso.

Na srečo z izbiro primernega terena niso imeli težav. Nova proga bo dolga nekaj manj kot 500 metrov, z 12% padcem in 16 zavoji. Clani sankaške sekcije bodo vsa zemeljska dela opravili sami s prostovoljnimi delom. Računajo, da bo potrebnih okrog 600 prostovoljnih delovnih ur, od katerih so jih tretjino že opravili. Toda vsega ne bodo mogli opraviti sami, saj bo del skalnatega terena na progi treba razstreli. Za pomoč bodo zaprosili gospodarske organizacije na območju Medvod.

Clani sankaške sekcije pričakujejo, da bo porast zanimanja za sankaški šport med mladino, saj bodo z novo progom imeli možnost neprekinitnega treniranja. Njihovi tekmovalci bodo lahko uspešnejše nastopali na republiških tekmovanjih in k doseženim uspehom dodali še nove. Verjetno bo Sora ščasoma postala eden večjih sankaških centrov na Gorenjskem!

F. Rozman

Čisti dokodek od plesnih prireditv za športno igrišče

Že nekaj dni mladina Godešiča preureja staro nogometno igrišče, ker ne ustreza pravilom igre. Igrische so sedaj že v grobem preuredili tako, da ima sedaj že normalne mere. Ce bo še nekaj dni lepo vreme, bodo navozili še zemljo in posejali travo, tako da bo igrišče nared že v letošnjem letu. Za pomoč pri delu so zaprosili tudi mladino Reteč, vendar se le-ti delovnih akcij ne udeležujejo, čeprav je njihovo moštvo skozi vse leto igralo tekme na igrišču v Godešiču. Da bi si zagotovili denarna sredstva, so pričeli mladinci Godešiča z organizacijo mladinskih plesov in dobijeni denar sedaj uporabljajo za kritje stroškov pri preureditvi nogometnega igrišča.

J. Starman

tov. Za januar in februar prihodnje leto pa pripravljajo tekmovanje pionirjev planinskih šol v skokih ter nastop jugoslovanskih pionirjev.

L. M.

Skupna izjava HK Olimpija in HK Jesenice

Predstavniki HK Jesenice in HK Olimpija so se pod vodstvom predsednikov obeh klubov sestali dne 21. 10. 1969 in razpravljali o medsebojnih odnosih v preteklosti, zlasti pa o tesnem medsebojnem sodelovanju v prihodnosti, kar bo pri nadaljnjem delu koristilo obema kluboma, posebno pa še slovenskemu in jugoslovanskemu hokeju naslopu. Sestanek je potekal v resnično tovariškem in športnem duhu ter so bili na njem sprejeti naslednji sklepi:

1. Sodelovanje med HK Olimpija in HK Jesenice bo v prihodnje slonelo na resničnih športnih in tovariških odnosih.

2. Vsak klub bo skrbel za svoje kadre prvenstveno iz lastnih vrst.

3. Vsak prestop igralcev iz kluba v klub se bo urejal

sporazumno med vodstvi obeh klubov.

4. Kluba bosta tesno sodelovala na programskem področju glede nadaljnje razvoja kvalitetnega hokeja v obeh klubih, v Sloveniji in Jugoslaviji, sodelovala bosta pri aranžmajih kvalitetnih tekm oz. nasprotnikov za obo kluba v Ljubljani in na Jesenicah.

5. Kluba si bosta medsebojno strokovno pomagala.

Dogovorjeno je bilo tudi, da se ta skupna izjava posreduje vsej športni javnosti preko tiska in s tem potrdi, da bosta kluba v nadaljnjem sodelovanju še bolj skrbela za dvig kvalitete hokeja v obeh klubih, v zadovoljstvu vse športne javnosti na Jesenicah in v Ljubljani ter s tem tudi prispevala k še večjemu dvigu celotnega jugoslovanskega hokeja.

Izbiramo najboljšega gorenjskega sportnika in ekipo

Danes zadnjič objavljamo glasovalni listek za izbor najboljšega gorenjskega športnika oziroma najboljšo gorenjsko ekipo v letu 1969. V slavnostni številki ob dnevu republike bomo objavili rezultate naše ankete, na posebni prireditvi v decembru pa bomo objavili rezultate naše ankete, na posebni prireditvi v decembru pa bomo uradno proglašili najboljšega gorenjskega športnika oziroma najboljšo gorenjsko ekipo. Zadnji dan za oddajo glasovalnega listka je ponedeljek, 24. novembra do 12. ure.

GLASOVALNI LISTEK

NAJBOLJSI GORENJSKI SPORTNIK

Priimek in ime	panoga
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

NAJBOLJSA GORENJSKA EKIPA

Klub	panoga
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Listek izpolnil .....
.....

Vozniki motornih vozil

Večletna statistika o prometnih nesrečah kaže, da število prometnih nesreč jeseni, pozimi in spomladni močno poraste.

Vzroki za tak porast v tem obdobju so:

- NAGLA SPREMENBA VREMENA,
- deževje, megla, sneg, poledica,
- POSLABŠANO STANJE CEST,
- listje na vozišču, kamenje, plazovi, udori, zaradi mraza poškodovano vozišče.

POČASNA PSIHOFIZIOLOŠKA PRILAGODLJIVOST VOZNNIKA

Pri naglih spremembah vremenskih razmer se vozniki dokaj počasi prilagajajo spremenjenim voznim pogojem, kar je vzrok pogostim prometnim nesrečam.

Zaradi tega morajo vozniki:

- strogo upoštevati cestno-prometno signalizacijo in cestno-prometna dočila,
- strogo upoštevati obvestila in opozorila cestne službe in cestne inšpekcijske o stanju in prevoznosti cest,
- upoštevati opozorila, navodila in odredbe prometne milice,
- prilagoditi hitrost vozila voznim pogojem,
- pri vožnji v megli tudi podnevi uporabljati zasenčene luči.

**VOZNIKI TOVORNIH MOTORNIH VOZIL,
PRI VOŽNJI UPOŠTEVAJTE 100 m RAZDALJE MED TOVORNIMI VOZILI!**

Vozniki motornih vozil, priporočamo vam:

- da svoja vozila opremite z zimskimi gumami in, če je treba, s snežnimi verigami,
- da podrejate svoje želje prometno-varnostnim zahtevam vožnje in se izogibate nepotrebne prehitevanja,
- da ste pri vožnji v koloni še posebno zbrani,
- da skozi naseljene kraje vozite vedno tako, da lahko rešite vsako nastalo situacijo,
- da ste obzirni do drugih uporabnikov cest,
- da ste v dežu in v snežni brozgi obzirni zlasti do pešcev in kolesarjev.

Vozniki vprežnih vozil!

Pri vožnji v megli, mraku in ponoči uporabljajte predpisane luči! Opremite svoja vozila z odbojnimi stekli, dobro označite in zavarujte dolge in velike predmete, ki jih prevažate!

Kolesarji!

Opremite svoja kolesa z lučmi in jih uporabljajte pri vožnji v megli in ponoči! Vozite strogo po skrajni desni strani.

Pešci!

Pogosto so povzročitelji in udeleženci prometnih nesreč pešci. Ker so na cesti najbolj izpostavljeni in ogroženi, so tudi posledice takih nesreč običajno zelo hude. Da bi se temu izognili, morate:

- pazljivo hoditi po cesti v megli in ponoči,
- hoditi po pločnikih, če pa teh ni, po lev strani ceste v smeri hoje. Zase lahko uporabljate največ 1 m širok del vozišča, računano od njegovega ustrezne roba.

Prečkajte cesto le na prehodih, če pa teh ni, prečkajte cesto zelo pazljivo.

OPOZARJAMO voznike motornih in drugih vozil na določila pravilnika o napravah in opremi za vozila, ki vozijo po cestah, ter o tehničnih pogojih za posamezne naprave na njih. (Uradni list SFRJ, št. 47/68). V smislu tega pravilnika opremite svoja vozila do predpisanega roka. Prometna milica bo izvajanje določil tega pravilnika kontrolirala na vseh cestah.

PRIČAKUJEMO OD VAS, DA BOSTE TA NAVODILA IN PRIPOROČILA UPORABLJALI IN S TEM PRIPOMOGLI K ZMANJSANJU ŠTEVILA PROMETNIH NESREČ.

Republiška prometna akcija

»Več previdnosti na cesti«

Akcija s tem naslovom se je ta teden, točneje 21. novembra, začela na slovenskih cestah. Namen akcije, ki bo trajala do 31. januarja 1970, je pravočasno in nenehno opozarjanje voznikov motornih vozil ter ostalih udeležencev prometa na močno spremenjene pogoje vožnje v zimskem času. Meseči, za katere je značilna poledica, sneg, megla, so meseci z največjim številom nesreč pri nas.

Republiška akcija za večjo varnost v prometu naj bi na več načinov opozarjala voznike kakor tudi pešce in kolesarje na previdnost na cestah. V ta namen bo po večjih krajih Slovenije potovala posebna razstava, postavljena na mestih, kjer bi jo lahko videlo kar največ ljudi. Republiška komisija za vzgojo in varnost v prometu je pripravila tudi poseben letak v 200.000 izvodih, ki jih bodo največ prek bencinskih črpalk razdeljevali voznikom motornih vozil. Naj ob tem pomeni, da je Gorenjska že preplavljena z letaki, ki so jih pripravile gorenjske občinske komisije za varnost v prometu. Radovljška komisija pa je pripravila še poseben letak, ki opozarja voznike na opremo, ki jo bodo morali imeti po novem letu.

Pripravljena so tudi posebna gesla, ki naj bi jih predvsem vozniki avtobusov in tovornjakov pritrdirili na zadnje stranice svojih vozil. Tudi to je namreč eden od načinov, kako opozarjati na večjo previdnost. Pri nas je morda malce nenašen, zunaj naših meja pa že ustaljen način sodelovanja v prometnih akcijah.

Republiška komisija je pripravila tudi več diapositivov ter kratkih filmov o prometni vzgoji, ki jih bodo v kratkem začeli predvajati pri rednih kinematografskih predstavah.

V to akciji bi morali zajeti tudi vse delovne organizacije, šole ter se posebej društvo AMZ in ZSAM. Ti dve organizaciji bi se še posebej morali med potekom akcije posvetiti prometni vzgoji svojega članstva.

O tem smo že pisali, da je bilo na Gorenjskem že pred začetkom republiške prometne akcije, vrsta akcij, ki naj bi povečala varnost in previdnost voznikov ter pešev.

Pred kratkim, kot je bilo že omenjeno, so voznikom na gorenjskih cestah razdelili letak, ki opozarja na previdnejšo vožnjo. Letak danes objavljamo.

L. M.

O prometni preventivi

V torek je obiskal Radovljico predsednik zveznega sveta za varnost cestnega prometa armadni general Kosta Nagy. Pred tem se je o varnosti cestnega prometa pogovarjal tudi s člani republiške komisije in s predstavniki republiškega izvršnega sveta. V Radovljici ga je sprejel predsednik skupščine Stanko Kajdič, pogovorom pa so prisostvovali tudi sekretar zveznega sveta in predsednik ter tajnik republiške komisije.

V Radovljici so ga seznanili s preventivno dejavnostjo v občini. Ugotovili so, da bi komisije za varnost v cestnem prometu v občinah morale biti samostojnejše, zagotoviti pa bi bilo treba tudi stalna sredstva za preventivno dejavnost. Tako je že predvideno, da bodo za preventivno dejavnost v cestnem prometu namenjena sredstva od mandatnih kazni za prometne prekrške. To predvideva tudi osnutek novega republiškega zakona o prometni varnosti na cestah.

Predsednik zveznega sveta za varnost cestnega prometa je na razgovoru tudi pohvalil delo občinske komisije.

Vsek peti Ločan je šofer

Sedaj, ko je za nami registracija mopedov v loški občini, lahko ugotovimo, da so imeli uslužbenci občinske uprave in strokovnjaki Creine iz Kranja zadostni dela. Okrog 1500 mopedov je registriranih na tem področju, kjer imajo prebivalci poleg tega skoraj toliko osebnih avtomobilov in štiristisoč motornih koles. V preteklem letu je imel v škofjeloški občini vsak peti občan vozniško dovoljenje.

Vedno večja motorizacija pa se kaže tudi pri številu prometnih nesreč v občini. Medtem ko jih je bilo leta 1963 nekaj nad 150, je njihovo

Naslednja številka bo izšla v petek, 28. novembra

A. Igricar